

Ellen Johanne Glende

Høflighet i skriftlig kommunikasjon

En analyse av ungdommers høflighetspraksiser
gjennom anmodninger i tekstmeldinger

Masteroppgave i Lektorutdanning i nordisk

Veileder: Paweł Urbanik

Mai 2024

Ellen Johanne Glende

Høflighet i skriftlig kommunikasjon

En analyse av ungdommers høflighetspraksiser
gjennom anmodninger i tekstmeldinger

Masteroppgave i Lektorutdanning i nordisk
Veileder: Paweł Urbanik
Mai 2024

Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet
Det humanistiske fakultet
Institutt for språk og litteratur

NTNU

Kunnskap for en bedre verden

Sammendrag

Denne studien tar for seg høflighetspraksiser i skriftlig kommunikasjon. Det undersøkes hvordan norskspråklige ungdommer uttrykker seg høflig over tekstmeldinger. Det er forsket lite på høflighet i norsk, og spesielt i skrift. Mye av kommunikasjonen for dagens ungdommer foregår på digitale plattformer, for eksempel gjennom tekstmeldinger, og derfor er det behov for mer kunnskap om ungdommers språkpraksiser på digitale plattformer. Formålet med studien er å undersøke hvilke språklige konstruksjoner og høflighetsstrategier som markerer seg som mer eller mindre høflige. I tillegg vil det undersøkes hvorvidt de unges høflighetspraksiser påvirkes av sosiale variabler, slik som *hvem* ungdommene skriver til, samt innenfor *hvilken* situasjon de skriver innenfor. Datamaterialet i denne studien er et tekstkorpus som har blitt samlet inn gjennom en spørreundersøkelse. Totalt 36 informanter i alderen 16-18 år deltok i spørreundersøkelsen, der de skulle produsere fiktive tekstmeldinger til ulike mottakerkategorier, og innenfor ulike situasjonsbeskrivelser. Det ble produsert totalt 576 tekstmeldinger. Studien viser at ungdommene opptrer mer høflig dersom de skriver til en mottaker de har større avstand til, eller hvis de skriver tekstmeldingen innenfor en mer «kostbar» situasjon. Høflighet blir i disse tilfellene markert ved at informantene bruker modale konstruksjoner.

Abstract

This study examines politeness practices in text messages. It examines how Norwegian-speaking teenagers express themselves politely in text messages. Little research has been done on politeness in Norwegian, and especially in written communication. Much of the communication for today's teenagers takes place in digital media, and therefore there is a need for more knowledge about teenagers' language practices in digital media. The purpose of the study is to investigate which linguistic constructions and politeness strategies stand out as more or less polite. In addition, it will investigate whether the teenagers' politeness practices are influenced by social variables, such as who they are writing to, as well as the situation they are writing within. The data material in this study is a text corpus that has been collected through a survey. A total of 36 informants aged 16-18 took part in the survey where they had to produce text messages to different recipients, and within different situation descriptions. A total of 576 text messages were produced. The study shows that teenagers behave more politely if they write to a recipient they are more distant from, or if they write the text message within a more demanding situation. Politeness is marked in these cases by the informants using modal constructions.

Forord

Det er flere personer som fortjener en stor takk for sine bidrag og støtte til dette masterprosjektet. Først og fremst ønsker jeg å takke veilederen min, Paweł Urbanik. Tusen takk for god, faglig veiledning gjennom hele masterarbeidet. Videre vil jeg rette en takk til alle informantene som har deltatt i både pilotundersøkelsen og selve spørreundersøkelsen. Jeg er veldig takknemlig for at dere satte av tid til å delta, og dermed har gjort dette masterprosjektet mulig. Tusen takk til mamma og pappa som har støttet meg gjennom hele studietiden. Jeg setter stor pris på at dere alltid har vist engasjement for utdanninga mi, og for at dere alltid stiller opp, uansett hva. Jeg vil også takke studievennene mine i Trondheim for mange hyggelige stunder gjennom hele utdanninga, både på og utenfor lesesalen. Sist, men ikke minst, vil jeg takke samboeren min, Sigurd. Jeg setter stor pris på all støtten og oppmuntringen du har gitt meg gjennom skriveprosessen, og for at du alltid har troen på meg. Ikke minst fortjener du en stor takk for at du har hjulpet meg med enkle Excel-kunnskaper, slik at masteroppgaven har blitt rikt visuelt utformet.

Ellen Johanne Glende
Trondheim, mai 2024

Innholdsfortegnelse

Figurliste	xi
Tabelliste	xi
Diagramliste	xi
1. Innledning	1
1.1 <i>Formål og problemformulering .....</i>	1
1.2 <i>Oppgavens oppbygging .....</i>	2
2. Teori	3
2.1 <i>Sosiale variabler som kan påvirke høflighet .....</i>	3
2.2 <i>Høflighetsstrategier .....</i>	3
2.3 <i>Markert og umarkert høflighet .....</i>	4
2.4 <i>Høflighet i Norge .....</i>	5
2.5 <i>Tidligere forskning om høflighet i skriftlig kommunikasjon .....</i>	7
3. Metode	9
3.1 <i>Spørreundersøkelsen .....</i>	9
3.1.1 <i>Inspirasjon til utformingen av spørreundersøkelsen .....</i>	9
3.1.2 <i>Pilotundersøkelsen og revidering .....</i>	10
3.1.3 <i>Spørreundersøkelsens design .....</i>	10
3.1.4 <i>Utvalget .....</i>	12
3.2 <i>Analysemetode .....</i>	13
3.3 <i>Etikk og forskningskvalitet .....</i>	13
3.3.1 <i>Reliabilitet og validitet .....</i>	13
3.3.2 <i>Utfordringer ved datainnsamlingen .....</i>	13
3.3.3 <i>Styrker ved metodevalget og analysemetoden .....</i>	14
4. Analyse	16
4.1 <i>En tredelt analyse .....</i>	16
4.1.1 <i>Grader av direkte .....</i>	16
4.1.2 <i>Kjernen: formulering av anmodningen .....</i>	16
4.1.2.1 <i>Kjernen: direkte .....</i>	17
4.1.2.2 <i>Kjernen: konvensjonelt indirekte .....</i>	18
4.1.2.3 <i>Kjernen: indirekte .....</i>	24
4.1.3 <i>Utenfor kjernen: benyttede høflighetsstrategier .....</i>	25
4.1.3.1 <i>Utenfor kjernen: Positive høflighetsstrategier .....</i>	27
4.1.3.2 <i>Utenfor kjernen: Negative høflighetsstrategier .....</i>	32
4.2 <i>Sammenhengen mellom bruk av strategier .....</i>	34
5. Diskusjon	37
5.1 <i>Sosiale variabler – hva styrer høflighetspraksisene? .....</i>	37

5.2 Markert og umarkert høflighet.....	40
5.3 Høflighet i Norge	42
6. Avslutning	44
6.1 Oppsummering	44
6.2 Videre forskning.....	44
Litteraturliste	45
Masterarbeidets relevans for lektoryrket.....	47
Vedlegg	49

Figurliste

Figur 1:	11
Figur 2:	21
Figur 3:	39

Tabelliste

Tabell 1:	12
Tabell 2:	12
Tabell 3:	17
Tabell 4:	19
Tabell 5:	26
Tabell 6:	27
Tabell 7:	33
Tabell 8:	35
Tabell 9:	35

Diagramliste

Diagram 1:	20
Diagram 2:	22
Diagram 3:	23
Diagram 4:	24
Diagram 5:	25
Diagram 6:	28
Diagram 7:	29
Diagram 8:	30
Diagram 9:	31
Diagram 10:	31
Diagram 11:	32
Diagram 12:	34

1. Innledning

1.1 Formål og problemformulering

Det overordnede temaet for denne masteroppgaven er høflighet, og da gjennom anmodninger i ungdommers tekstmeldinger. Formålet med undersøkelsen er å avdekke hvilke konstruksjoner ungdommer benytter i anmodninger, samt undersøke hvilke andre strategier de bruker for å opptre høflig over tekstmelding. Bruker de deklarativer, eller interogativer? Er anmodningene tydelige, eller benyttes det hint? Brukes det strategier som kan tendere mot en overhøflig opptreden? Det er gjennomført lite forskning på høflighet blant norske språkbrukere, og spesielt når det gjelder en skriftlig, digital sjanger. Det finnes en del norske studier på anmodninger i norsk muntlig språk, men svært få i skrift. Dette er problematisk, da skrift og tale kan opptre helt ulikt. Det som er gyldig i tale, trenger ikke være gyldig i skrift. I tillegg gjør mobiltelefonene våre og internett det mulig å kommunisere effektivt og bredt. Da er det ikke uvanlig å bruke skrift som kommunikasjonsform i større grad. Forskningen bør henge i takt med tiden, og det er derfor viktig å undersøke høflighet også i digital skriving. Denne studien vil derfor være et viktig bidrag til å kunne få mer innblikk i ungdommers høflighetsytringer i digital, skriftlig kommunikasjon.

Ut ifra oppgavens formål og tema, ønsker jeg å undersøke problemstillingen: *Hvordan kommer høflighet til uttrykk gjennom ungdommers anmodninger i tekstmeldinger?* Den overordnede problemstillingen bærer med seg tre forskningsspørsmål som vil belyses gjennom besvarelsen: (1) *Formulerer ungdommene anmodningene ulikt til ulike mottakere, og hvordan?* (2) *Formulerer ungdommene anmodningene ulikt mellom ulike situasjonsbeskrivelser, og hvordan?* I denne studien vil jeg blant annet undersøke om, og hvordan, sosiale variabler kan påvirke høflighetsytringene til ungdommer. Ved å la ungdommene produsere tekstmeldinger til ulike mottakere, samt la de skrive meldinger innenfor flere situasjonsbeskrivelser, vil det være mulig å undersøke og sammenligne hvordan ungdommene formulerer seg i lys av sosiale variabler. (3) *Hvilke konstruksjoner markerer høflighet?* Her vil jeg se på alle konstruksjonene som blir produsert blant informantene, og vurdere hvilke høflighetssystemer de avslører. Noen konstruksjoner vil opptre ofte, og en kan dermed anta at de vil være forventet, men andre konstruksjoner vil muligens opptre sjeldent og en kan derfor vurdere om det er ment for å vise til en «overhyggelighet». Til slutt vil jeg diskutere hvordan resultatene plasserer seg inn i en norsk kontekst. Jeg vil finne ut hvordan ungdommenes tekstmeldinger plasserer seg i forhold til tidligere norske studier om høflighet. Her vil jeg se om en finner likheter eller ulikheter.

For å finne ut hvordan ungdommer formulerer seg høflig i anmodninger over tekstmeldinger, har jeg gjennomført en spørreundersøkelse der ungdommene fikk i oppgave å skrive fiktive tekstmeldinger innenfor ulike situasjoner og til ulike mottakere. Spørreundersøkelsen ga meg et relativt stort datamateriale som gjorde det mulig å sammenligne og se generelle trender i måten ungdommer formulerer seg høflig på, avhengig av hvem de skriver til, og i konteksten de skriver innenfor.

1.2 Oppgavens oppbygging

Oppgaven vil videre inneholde en teori-, metode-, analyse- og diskusjonsdel.

Teorikapitlet vil presentere oppgavens teoretiske rammeverk, samt en oversikt over tidligere forskning på høflighet i tekstmeldinger i andre land og på andre språk.

Metodedelen inneholder en teoretisk gjennomgang av valgt metode, en beskrivelse av spørreundersøkelsen, analysemetode, samt etiske refleksjoner. I analysedelen presenterer og beskriver jeg funnene, før funnene drøftes med hensyn til det teoretiske rammeverket og forskningsspørsmålene i diskusjonskapitlet til slutt.

2. Teori

2.1 Sosiale variabler som kan påvirke høflighet

Brown og Levinson ([1978] 1987) er kjente for flere av sine teorier og fagbegreper innenfor høflighet, hvilket utgjør hovedvekten av det teoretiske rammeverket i denne masteroppgaven. Som en inngang til å forstå høflighet, bruker Brown og Levinson ([1978] 1987, s. 61) begrepet «face», heretter kalt «ansikt». Ansikt er emosjonelt forankret, og ved ydmykelse eller latterliggjøring kan en oppleve å «tape ansikt». I de fleste situasjoner vil mennesker i interaksjon forsøke og bevare hverandres ansikt (Brown & Levinson, [1978] 1987, s. 61). Det finnes to hovedretninger som strømmer ut av ansiktsbegrepet. På den ene siden finner en «positivt ansikt», hvilket går ut på at de ønskene en har selv, også er ønskelig for noen andre. Dette svarer til positiv høflighet (Brown & Levinson, [1978] 1987, s. 62). «Negativt ansikt» på den andre siden, går ut på at en ønsker at ens egne handlinger og ønsker skal være uhindret av andre. En ønsker helst å ikke bry andre mennesker. Dette svarer til negativ høflighet (Brown & Levinson, [1978] 1987, s. 62). Ut av disse forståelsene strømmer det ut en rekke høflighetsstrategier.

Før jeg presenterer Brown & Levinsons ([1978] 1987) forståelse av høflighetsstrategier, skal jeg vise til sosiale variabler som kan styre høflighetsyttringene våre. I interaksjon med andre vil en formulere seg på en slik måte at en ikke taper ansikt selv, men samtidig bevarer andres ansikt. Sosiale variabler spiller en rolle for hvilke strategier en bruker for å opprettholde ansikt (Brown & Levinson, [1978] 1987, s. 74). Bokstavene D, P og R viser til «social distance» (D), «power» (P) og «ranking of impositions» (R) (Brown & Levinson, [1978] 1987, s. 74). Med norske oversettelser kan en kalle det for «sosial avstand» (mellom avsender og mottaker), «makt» og «graden av handlingens tyngde» (mine oversettelser). Sosial avstand kan ses i lys av graden av kontakt mellom avsender og mottaker (Brown & Levinson, [1978] 1987, s. 76). Maktbegrepet kan forstås på to måter. På den ene siden kan den ene parten ha materiell makt over den andre, for eksempel økonomisk. På den andre siden kan det bety at en har kontroll over noens handlinger. En skiller mellom symmetrisk og asymmetrisk makt (Brown & Levinson, [1978] 1987, s. 76-77). «Grader av handlingens tyngde» kan forstås som grader av ulike tjenester eller som «varer» (materielle og ikke-materielle). En vil formulere seg ulikt i samtaler om å få gjennomført en stor tjeneste kontra en liten (Brown & Levinson, [1978] 1987, s. 77).

2.2 Høflighetsstrategier

I denne masteroppgaven vil jeg inkludere Brown og Levinsons ([1978] 1987) positive og negative høflighetsstrategier. Positiv høflighet kan vise til en hverdagslig språkbruk mellom nære mennesker, der en for eksempel viser til interesse for hverandre, en presupponerer kjent kunnskap og samtalen er generelt bygd på gjensidighet. Likevel kan positiv høflighet vise til en viss overdrivelse der en ønsker å tilfredsstille mottakerens positive ansikt ved å skape en enighet eller en slags nærhet (Brown & Levinson, [1978] 1987, s. 101). For eksempel kan det gjøres ved å kommentere noe fint ved mottakeren: «[...] Du er veldig god på å løse pc-utfordringer. Jeg lurte på om du kunne hjulpet meg med et lite formateringsproblem jeg har» (Watts, 2003, s. 89, min oversettelse). Det finnes totalt 15 positive høflighetsstrategier, og det vil ikke være relevant å presentere

alle her. I analysekapittelet vil det foreligge en oversikt over de høflighetsstrategiene som er relevante for denne studien.

Negativ høflighet kan kjennetegnes som språkhandlinger der en viser respekt for mottakeren, for eksempel ved at mottakeren skal ha frihet til å handle slik hen vil. Som avsender handler det i hovedsak om å minimere handlinger og forespørsler som kan true mottakerens ansikt (Brown & Levinson, [1978] 1987, s. 129). Negativ høflighet er den mest konvensjonelle formen i vestlig kultur og det er gjerne knyttet litt pessimisme i slike anmodninger (Brown & Levinson, [1978] 1987, s. 130), som for eksempel: «Kunne jeg snakket med deg i et minutt bare?» (Watts, 2003, s. 90, min oversettelse). Ordlyden gir inntrykk av at en ikke er helt sikker på om mottakeren vil godta forespørselen, hvilket er en typisk negativ høflighetsstrategi. Det finnes totalt ti strategier, men ikke alle er like relevante for denne besvarelsen. En del negative høflighetsstrategier faller innenfor begrepet «konvensjonelt indirekte former». Konvensjonaliserte indirekte former er visse syntaktiske konstruksjoner som er konvensjonaliserte innenfor et gitt språk. De er indirekte ved at de uttrykker en viss form for tvil. Avsenderen er ikke helt sikker på om mottakeren vil akseptere anmodningen (Blum-Kulka & Olshtain, 1984, s. 201). Slike konvensjonaliserte indirekte former oppleves gjerne som de mest høflige formene i kommunikasjon med andre (Blum-Kulka, 1987, s. 143). Analysekapittelet vil som sagt inneholde en oversikt over relevante strategier/konvensjonaliserte former.

I tillegg til positiv og negativ høflighet, finnes det strategier som går ut på å opptre svært direkte, eller svært indirekte i kommunikasjonen. Direkte strategier kalles for «bald on record» («rett på sak» - min norske oversettelse) og går ut på at avsenderen er mer opptatt av å få gjennomført handlingen, enn å ta hensyn til eget eller mottakers «ansikt». I de fleste tilfellene der en er direkte, er ikke ansikt truet, eller det er irrelevant (Brown & Levinson, [1978] 1987, s. 95). På den andre siden finnes det et sett med strategier en kan bruke for å opptre indirekte, hvilket kalles «off-record» («passiv» - min norske oversettelse). I slike talehandlinger er ikke intensjonen tydelig, og avsenderen velger å unngå ansvaret for ansiktstruende handlinger. Å gi hint er et eksempel på en indirekte strategi, der det blir opp til mottakeren å tolke ytringen og deretter ta stilling til handlingen (Brown & Levinson, [1978] 1987, s. 211 - 213).

Brown og Levinsons ([1978] 1987) høflighetsteori blir brukt som teoretisk rammeverk i denne studien, fordi de fremstiller sosiale variabler som kan styre høflighetsytringer, i tillegg fremstiller de en rekke strategier som kan avhenge av sosiale forhold. Jeg vil undersøke hvilke strategier som blir produsert, og jeg vil undersøke hvorvidt strategiene er avhengig av mottakeren en skriver til, eller situasjonen en skriver innenfor.

2.3 Markert og umarkert høflighet

Brown og Levinsons forståelse av høflighet har møtt en del kritikk. Teorien har blitt møtt med kritikk fordi den tar utgangspunkt i et vestlig perspektiv, der negative høflighetsstrategier blir ansett som høflige. Hvilke strategier som oppleves som høflige vil kunne variere ut ifra hvilken kultur talehandlingen opptrer i, og negativ høflighet trenger derfor ikke være den mest høflige formen andre steder. I tillegg kan kultur variere fra alt fra mindre sosiale grupper, til land og regioner, hvilket gjør det vanskelig å se teorien som konstant og universell (Watts, 2003, s. 101). Flere forskere har forsøkt å utvikle teorier om høflighet som kan regnes som mer universelle, og som ser høflighet som mer dynamisk. Terkourafi (2008) presenterer et teoretisk rammeverk som forklarer kulturelle

forskjeller basert på høflighetsytringer som er mer eller mindre vanlige. En ser heller på de konstruksjonene som benyttes innenfor en kultur, og avgjør basert på konstruksjonenes frekvens, hvilke konstruksjoner som konvensjonaliseres som høflige og ikke. Dette illustrerer hun gjennom å vise til begrepene «markert» og «umarkert» høflighet.

Markert og umarkert høflighet handler om hvorvidt en legger merke til at en talehandling er høflig eller ikke. Ved «markert høflighet» blir en observant på talehandlingen, og en opplever at avsenderen har en intensjon med handlingen (Terkourafi, 2008, s. 65). I slike tilfeller kan avsenderen manipulere de sosiale faktorene: sosial avstand, makt og grad av handlingens tyngde. Dette kalles gjerne for strategisk høflighet, der en opptrer ekstra høflig for å vinne gjennom et ønske (Terkourafi, 2008, s. 64-65). For eksempel kan en manipulere situasjoner der en vet at utfallet avhenger av personen en er i interaksjon med. Da kan en forsøke å minimere den sosiale avstanden og eventuelle maktforskjeller (Brown & Levinson, [1978] 1987, s. 228). Ved «umarkert høflighet» forstår en talehandlingen som høflig fordi den er forventet, en behøver derfor ikke å stoppe opp for å tolke det som blir sagt (Terkourafi, 2008, s. 65). Kort oppsummert kan en si at konvensjonelle og frekvente former regnes som umarkert høflighet, og former som sjeldent opptrer vil falle innenfor markert høflighet (Terkourafi, 2008, s. 69).

Selv om det teoretiske rammeverket til Terkourafi (2008) er noe ulikt Brown og Levinson ([1978] 1987), vil jeg likevel se funnene i lys av begge rammeverkene. Terkourafis rammeverk samsvarer med kvantifiseringer. De formene som er mest frekvente per mottaker og per situasjon, kan vise til en norm. Normene blir derfor umarkerte former, men former som opptrer sjeldent i datamaterialet, kan vurderes som markert høflighet. I analyse- og diskusjonsdelen vil jeg undersøke konstruksjonenes frekvens, og derfor diskutere hvilke former som kan se ut til å være umarkerte og markerte høflighetsytringer.

2.4 Høflighet i Norge

I forrige avsnitt ble det trukket frem at konvensjonelle uttrykksformer regnes som umarkert høflighet i vestlig kultur. I Norge er det vanlig at en skriver konvensjonaliserte indirekte former, heller enn imperativer (Fretheim, 2005, s. 147). I norsk inkluderer slike konvensjonaliserte former formuleringer som: «kan du...», «ville du...», «kunne du...» og «tror du...» for å nevne noen (Fretheim, 2005, s. 147-149). Fretheim (2005, s. 149) kommenterer at fortidsforma «kunne», istedenfor «kan», er mer passende når en snakker til fremmede. Tempusforskyvningen gjør at ytringen blir mer modifisert da (Urbanik, 2017, s. 305). Former som «tror du» gir større rom for mottakeren til å avgjøre hva hen vil gjøre med situasjonen (Fretheim, 2005, s. 149). Det er også variasjoner i bruk av verbtider. En kan for eksempel si: «Jeg lurte på om det gikk an å bestille en taxi her» (Fretheim, 2005, s. 151). Det ville ikke fungert på samme måte med nåtidsform: «Jeg lurer på om det går an å bestille en taxi her» (Fretheim, 2005, s. 151). Fortidsforma oppfattes som mer høflig fordi den gjør ytringen mer modal, og dermed får det til å høres ut som et spørsmål.

Funnene i doktoravhandlingen til Urbanik (2017) viser at forespørsler i fortidsform markerer en overhøflighet, da dette trekket opptrer få ganger i datamaterialet (Urbanik, 2017, s. 157, 291). Likevel er ikke konvensjonaliserte indirekte former mest vanlig i uformelle samtaler, de er mer vanlige i visse kontekster, ifølge Urbaniks (2017)

resultater. Samlet sett er det imperative former som opptrer mest i uformelle samtaler i norsk (Urbanik, 2017, s. 141). Dette kontrasterer sterkt til Fretheims funn, og denne studien vil være et viktig bidrag for å undersøke distribusjonen av disse formene ytterligere.

Awedyk (2003) har gjennomført en lignende studie som denne masterstudien, men han undersøkte anmodninger i muntlig tale. Informantene i prosjektet fikk i oppgave å skrive ned hva de ville sagt til mottakeren innenfor tre ulike situasjoner. Det var knyttet ulik sosial avstand og maktsymmetri til mottakerne (Awedyk, 2003, s. 289). Det er kun resultater fra den første situasjonsbeskrivelsen som diskuteres i artikkelen. Der hadde informantene sosial avstand til mottakeren, men maktsymmetrien var lik. Informantene var studenter i starten av 20-årene og mottakeren de skulle forholde seg til var ei fremmed jente på toget som dultet folk med sekken sin (Awedyk, 2003, s. 288-290). Det viste seg at informantene produserte «kan»-anmodninger i 28,2% av tilfellene, «kunne»-anmodninger i 23% av tilfellene og hedges (forklarer begrepet i tabell 3) i 12,8% av tilfellene. I tillegg ble hint produsert 12,8 % av tilfellene og imperativer 7,7% (Awedyk, 2003, s. 294). Disse funnene samsvarer med Fretheim (2005, s. 147) som poengterte at konvensjonaliserte indirekte former er vanligere enn imperativer. I tillegg var det svært vanlig å gi en begrunnelse for anmodningen, 69,2% av informantene hadde begrunnelser (Awedyk, 2003, s. 294-295). Hint har gjerne blitt regnet som mindre høflig og en forventer at det sjeldnere opptrer i kommunikasjon (Weizman, 1989, s. 92), hvilket tallene i studien til Awedyk (2003) også viser.

I en studie gjennomført av Hollos og Beeman fra 1978, ble norskspråklige barns anmodninger undersøkt. I studien fant forskerne ut at barna var lite direkte da de spurte om ting. Den foretrukne formen for barna var «kan du» eller «vil du» (Hollos & Beeman, 1978, s. 349). Det viste seg at barna brukte mest slike modifierende former. De gangene barna snakket med jevnaldrende, eller til moren sin, så en flere tilfeller av direkte anmodninger, slik som imperative former som «kom hit nå» (mitt eksempel) (Hollos & Beeman, 1978, s. 349-350). Det kan derfor se ut til at sosial nærhet er avgjørende for hvilke former vi bruker. I tillegg kommenterte Hollos og Beeman (1978, s. 349) at det ikke var uvanlig med negasjon i «kan»-anmodningene. Urbanik og Svennevig (2019) har også sett at negasjon i «kan»-anmodninger, slik som «kan du ikke..» eller «kan ikke du...», er brukt i muntlig tale i norsk. Formen «kan ikke du» blir som regel brukt når avsenderen tror at mottakeren vil innvilge forespørselen, men en vil likevel sjekke om denne hypotesen er sann ved å bruke en mer indirekte konstruksjon som «kan» (Urbanik & Svennevig, 2019, s. 121). Formen «kan du ikke» blir på den andre siden benyttet når en tviler på at mottakeren vil innvilge forespørselen (Urbanik & Svennevig, 2019, s. 121).

Alle de norske studiene og teoriene som er presentert her, har tatt utgangspunkt i muntlig språk. Det er forsket lite på norske høflighetsanmodninger av norske morsmålsbrukere i skrevet språk, hvilket gjør denne studien til et viktig bidrag for å undersøke høflighet i Norge. En kan anta at det teoretiske rammeverket som er presentert her, vil likne en del av resultatene i studien min, men det blir også interessant å se om det dukker opp forskjeller. Distinksjonen mellom skrift og tale vil tildeles noe diskusjon i oppgaven, men formålet med avhandlingen er først og fremst å avdekke konstruksjoner og formuleringer som blir produsert av informantene.

2.5 Tidligere forskning om høflighet i skriftlig kommunikasjon

Det er forsket lite på høflighet innenfor skriftlig kommunikasjon i en norsk kontekst. Milicia Savic utga i 2018 en vitenskapelig artikkel om hvordan forelesere oppfattet studentens forespørslers i e-poster som høflige, da engelskspråklige e-poster, men fra studenter ved et universitet i Norge. I studien fikk Savic (2018, s. 57) tilsendt 278 e-poster som norske studenter i et engelskstadium hadde sendt inn i løpet av to semestre. 20 av disse ble benyttet til å danne spørreundersøkelsen der forelesere skulle vurdere hvor høflige forespørselene var (Savic, 2018, s. 58). For eksempel var det flere av studentene som ikke skrev navnet til foreleseren etter et «hi» eller «hey», hvilket ble sett på som lite høflig i en engelsk kontekst, men som ikke var rart i en norsk kontekst (Savic, 2018, s. 63). Studien undersøkte høflighet i et andrespråksperspektiv, men det er gjort lite forskning på høflighet når det gjelder norske ytringer produsert av norsktalende språkbrukere. Lite forskning på fagfeltet har vært en motivasjon for å undersøke høflighetsytringer i en norsk kontekst.

Det finnes flere utenlandske studier som har undersøkt hvilke høflighetsstrategier studenter bruker når de sender e-poster/tekstmeldinger til foreleserne sine. Eshghinejad og Moini (2016) undersøkte hvilke høflighetsstrategier som ble brukt av persiske studenter da de skrev både persiske og engelske tekstmeldinger til foreleserne sine. Som i Savic (2018), var dette også en andrespråksstudie. Av funnene kom det frem at det var vanligere å benytte negative høflighetsstrategier, enn positive (Eshghinejad & Moini, 2016, s. 10). Det blir antatt i studien at negative strategier er svært vanlig fordi tekstmeldingene sendes til en mottaker som står i en mektigere posisjon enn studentene, og hvor det er et asymmetrisk forhold mellom mottaker og avsender (Eshghinejad & Moini, 2016, s. 10). Et slikt resultat kan en derfor anta at vil vises i denne studien også. Det ble også kommentert i artikkelen at det var ingen signifikant forskjell mellom hvordan jenter og gutter uttrykker seg høflig i tekstmeldingene til forelesere (Eshghinejad & Moini, 2016, s. 10).

Funnene til Eshghinejad og Moini (2016) samsvarer i stor grad med funnene til Tanusy og Tanto (2018). Tanusy og Tanto har undersøkt hvilke høflighetsstrategier som ble benyttet i forespørslers hos indonesiske informanter, og da via tekstmeldinger. Hovedformålet med studien var å finne ut hvordan maktforhold og sosial avstand kan påvirke høflighetsytringene våre. Det viste seg at informanter som skrev meldinger til personer med en mektigere posisjon, brukte mange modale hjelpeverb og var lite bastante (Tanusy & Tanto, 2018, s. 140-141). Forespørselene ble mindre formelle og mer direkte i de tilfellene der informanter skrev tekstmeldinger til personer med en lavere maktposisjon, for eksempel der en arbeidsgiver skrev til en ansatt (Tanusy & Tanto, 2018, s. 142). I de tilfellene der avsenderen oppfattet et likt maktforhold til mottakeren, opptrådte det gjerne en miks av forskjellige høflighetsstrategier (Tanusy & Tanto, 2018, s. 143). I denne masterstudien har informantene fått i oppgave å sende tekstmeldinger til ulike mottakere som det er knyttet ulik maktbalanse og sosial avstand til. En kan ut ifra tidligere forskning forvente å finne noen liknende resultater i denne studien.

De tidligere studiene om høflighet i tekstmeldinger, har alle funnet relevante resultater. Det har blitt beskrevet at avsenderne blir mer modale og høflige når de skriver til mottakere med større avstand, hvilket er resultater en kan forvente å se i denne studien og. På den andre siden er studiene som er presentert her litt ulike mitt forskningsdesign. I denne studien vil informantene presenteres for enda flere situasjoner, samt flere

mottakere. Det gjør det mulig å se høflighetsytringene i lys av flere sosiale variabler. I tillegg blir informantene i denne studien presentert for de samme oppgavene, hvilket åpner opp for å sammenligne resultatene og se generelle trender i dataen.

3. Metode

I denne masteravhandlingen benytter jeg både kvantitative og kvalitative metoder. Kvantitativ forskning handler om at en vil komme frem til objektive og generaliserbare funn, nærmest det en kan kalle for fakta (Nunan, 1992, s. 3). I denne oppgaven vil jeg gjennom statistikk forsøke å avdekke noen generelle trender i datamaterialet mitt, og på den måten finne mest mulig objektive sannheter. Kvalitativ forskning på den andre siden, handler om at sannhet er relativt og subjektivt. Det er viktigere å avdekke ulikhet heller enn å generalisere funn (Nunan, 1992, s. 3). I tillegg til å se på større tendenser, vil jeg også gå mer inn i enkelte data og vurdere disse for seg.

3.1 Spørreundersøkelsen

3.1.1 Inspirasjon til utformingen av spørreundersøkelsen

En viktig inspirasjonskilde til utformingen av både masterprosjektet og spørreundersøkelsen, var Helle Nystads masteroppgave fra 2020: *Hvooorfor SNAKKER vi forskjellig når vi skriver??* Avhandlingen til Nystad (2020) handlet også om tekstmeldingspraksiser, men hennes fokus hvilte på stilvariasjon. Det er den metodiske tilnærmingen til Nystad som har inspirert metodevalget mitt. Nystad fikk informantene sine til å skrive fiktive tekstmeldinger til fire ulike mottakerkategorier: «en god venn», «en forelder», «en lærer» og «en potensiell arbeidsgiver», og de skulle skrive til alle mottakerne at de ikke rakk bussen til en avtale (Nystad, 2020, s. 12-13). Av datamaterialet til Nystad opplevde jeg at informantene viste variasjon i hvor høflige de var, basert på hvem de skrev til. Derfor valgte jeg å benytte et likt design, men med en annen innfallsvinkel. Nystad brukte metoden *Language situation method* («språkeksperiment»-metoden (Nystad, 2020, s. 11)), hvilket går ut på at en skaper en fiktiv situasjon ved å vise bilder og videoer, for å fremprovosere språkbruk (Wiese, 2020, s. 108). Jeg valgte heller å bruke en digital spørreundersøkelse, fordi det er mer effektivt for å samle en større mengde data.

Det finnes flere former for spørreundersøkelser, men for dette prosjektet fant jeg det mest hensiktsmessig å bruke *discourse completion task* (heretter kalt DCT-undersøkelser). DCT-undersøkelser er nyttige når en ønsker å samle et stort korpus av språkhandlinger over kort tid (Ogiermann, 2018, s. 229). Det klassiske designet i DCT-undersøkelser går ut på at en beskriver ulike situasjoner som informantene må respondere på, herunder i skriftlig format (Ogiermann, 2018, s. 232). Et annet typisk trekk ved slike undersøkelser, er at en ønsker at informantene skal svare så spontant og naturlig som mulig (Ogiermann, 2018, s. 232). Derfor oppgir en dette eksplisitt i spørreundersøkelsen. I forskning som dreier seg om pragmatikk, er det svært hensiktsmessig å inkludere sosiale variabler. Ogiermann (2018, s. 233) kommenterer eksplisitt at Brown og Levinsons sosiale variabler (jamfør kapittel 2), som sosiale relasjoner og «graden av tjenester», kan være viktige å inkludere i utformingen av spørreundersøkelsen. For å unngå ustabile resultater, som kan være vanskelig å sammenligne, blir det anbefalt å gi informantene ulike versjoner av samme situasjon. Dette innebærer da at en må finne situasjoner som kan passe til flere variabler (Ogiermann, 2018, s. 235). Herunder vil slike sosiale variabler være mottakeren en skriver tekstmeldingen til. For eksempel vil det i noen tilfeller være unaturlig å spørre en fremmed om det samme som til en bestevenn.

Det er flere kriterier en må ta hensyn til når en designer og gjennomfører en spørreundersøkelse, uansett format. Selve undersøkelsen bør ikke vare lengre enn 30 minutter, etter dette begynner informanter gjerne å falle av (Dörnyei & Csizér, 2012, s. 78). I tillegg er det viktig å legge inn variasjon for å unngå at informantene repeterer et bestemt mønster eller svarer likt som ved forrige oppgave (Dörnyei & Csizér, 2012, s. 78). Slike kriterier er tatt i betraktning i denne studien.

3.1.2 Pilotundersøkelsen og revidering

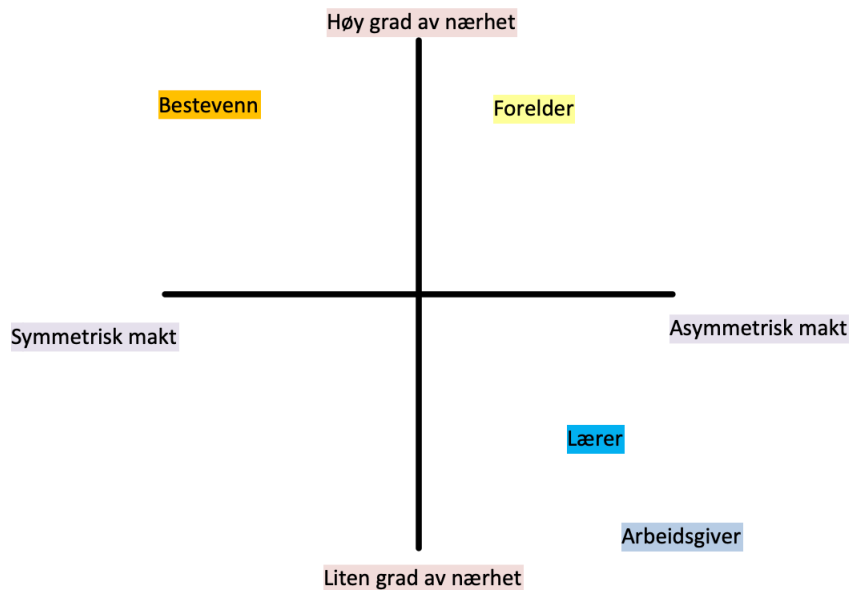
Pilotundersøkelser er viktige for å kunne revidere spørreundersøkelsen for å sikre et stabilt og troverdig resultat. Det vil bidra til å forkaste irrelevante deler, forbedre instruksjonene, sjekke om eventuelle hypoteser bekreftes, beregne tidsbruk og undersøke potensielle misforståelser (Dörnyei & Csizér, 2012, s. 79). Det ble gjennomført to pilotstudier før endelig spørreundersøkelse ble sendt ut. Den første pilotundersøkelsen inneholdt totalt 24 spørsmål. Dette resulterte i at informantene brukte veldig lang tid, rundt 45 minutter. I den første pilotstudien var alle oppgaveformuleringene like, slik som: "send en melding der du ber om ...". Det kunne dermed vært en fare for at informantene repeterte et mønster, eller produserte spørsmål der de kanskje ikke ville ha formulert seg med et spørsmål til mottakeren i virkeligheten. I den andre pilotundersøkelsen reduserte jeg antallet oppgaver, og la til tre villedende oppgaver som skulle forhindre informantene fra å ubevisst repetere mønstre. I tillegg endret jeg en del av oppgaveformuleringene, slik at noen oppgaver ble presentert med situasjonen først, og deretter formuleringer som: "skriv en melding til..." eller "send en melding der du får frem dette". Endringene reduserte svartiden til 20-30 minutter, og informantene produserte fremdeles anmodninger til tross for endringer i oppgaveformuleringene. Designet fra den andre pilotundersøkelsen ble utgangspunktet for den endelige spørreundersøkelsen.

3.1.3 Spørreundersøkelsens design

Siden en viktig del av prosjektet har vært å undersøke hvorvidt unges høflighetsytringer avhenger av mottaker og/eller situasjoner (jamfør Brown og Levinson, [1978] 1987), var det viktig å finne mottakerkategorier og situasjoner med stor avstand til hverandre. I spørreundersøkelsen ble informantene bedt om å utforme en fiktiv tekstmelding til en oppnevnt mottaker. Selv om meldingene skulle være fiktive, måtte informantene likevel skrive så troverdig og realistisk som mulig. De fikk dermed i oppgave å tenke på en bestemt person i sitt eget liv som kunne passe for mottakerkategorien. Dette ville forhåpentligvis gjøre informantene rustet til å skrive virkelighetsnært – en viktig forutsetning innenfor DCT. Det var totalt fire mottakerkategorier informantene måtte skrive til; (1) «bestevenn», (2) «forelder/foresatt», (3) «kontaktlærer/lærer» og (4) «arbeidsgiver»¹. Kategoriene som er valgt ut her, er kategorier som de fleste ungdommer i alderen 16-18 har i livet sitt. Ikke alle ungdommer har en arbeidsgiver, og disse informantene opplevde kanskje å skrive til en fremmed innenfor denne kategorien. Samtidig, i tilfellet med «en arbeidsgiver», ble mottakeren tildelt en rolle som de fleste kan forestille seg. Figuren nedenfor viser en oversikt over mottakerkategoriene og forholdet avsender har til mottaker ut ifra nærhet og makt.

---

¹ I resten av oppgaven bruker jeg bare termene «forelder» og «lærer» for henholdsvis mottakerkategori 2 og 3, men informantene fikk beskjed om å tenke på en forelder eller foresatt, og en kontaktlærer de har i livet sitt.

Figur 1: Figuren viser hvor mottakerkategoriene er plassert etter nærhet og maktforhold til avsenderne/informantene.²

Sammen med mottakeren som informantene skulle sende tekstmeldingen til, fikk de presentert en konkret situasjon (case) som meldingen skulle ta utgangspunkt i. Et konkret eksempel var:

Du er på kassetur og det har blitt foreslått av en klassekamerat at dere skal dra en stor gjeng sammen på middag og kino. Du har dessverre ikke nok penger på kortet og må låne penger. Du trenger å låne 500kr. Send en melding til bestevennen din der du ber om å låne penger. (Vedlegg 1)

Informantene ble presentert for den samme situasjonen *fire* ganger, hver gang med *ulik* mottaker. Dette er et viktig prinsipp innenfor DCT-undersøkelser, da en ønsker stabile resultater som lar seg sammenligne (Ogiermann, 2018, s. 235). I tillegg måtte informantene skrive tekstmeldinger som tok utgangspunkt i flere ulike situasjoner. Et av forskningsspørsmålene i denne masteroppgaven, er å undersøke hvorvidt informantene benytter høflighetsstrategier avhengig av mottaker eller situasjon. Brown og Levinson ([1978] 1987, s. 74) har poengtert at høflighetsytringer kan avhenge av tjenestene/varene en spør om (R). En vil gjerne opptre ekstra høflig dersom en vet at tjenesten en spør etter, er stor. Spørreundersøkelsen ble derfor designet slik at det er stor avstand i situasjonsbeskrivelsene også, ikke bare for mottaker. Situasjonene som informantene måtte ta stilling til var: be om å låne penger til en kassetur, be om å utsette en avtale, be om å få levert noe tilbake og be om å få tilsendt en internettlenke. Heretter vil disse situasjonene navngis som henholdsvis låne-, utsette-, levere- og sende-situasjonen. Vedlegg 1 viser en oversikt av undersøkelsens design. Tabell 1 viser et eksempel over situasjonene i undersøkelsen, med hensyn til arbeidsgiver. Eksempelet viser at det er ulik ordlyd i oppgaveformuleringene.

² Foreldre har ofte et ubetinget forhold til barna sine. Selv om det er et asymmetrisk maktforhold, vil antakelig en del barn ikke merke dette maktforholdet, nettopp fordi foreldrene har et ansvar for å gi beskyttelse og omsorg. En setter gjerne sine egne behov til side for barnet (Sævi, 2014, s. 252). Et slikt forhold er ikke nødvendigvis gitt med en lærer og en arbeidsgiver. En lærer har i større grad makt over handlingene våre og kan reagere med sanksjoner, for eksempel i form av nedsatt karakter i orden og oppførsel. En arbeidsgiver har også mulighet til å reagere med negative sanksjoner, som oppsigelse. I tillegg har en arbeidsgiver makt over økonomiske forhold.

Mer kostbare situasjoner ³	<ol style="list-style-type: none"> 1. Du er på klassesettur og det har blitt foreslått av en klassekamerat at dere skal dra en stor gjeng på middag og kino. Du har ikke nok penger på kortet og må få låne penger. Du trenger å låne 500kr. Send en melding til arbeidsgiveren din der du får frem dette. 2. Du skal ha en medarbeidersamtale med arbeidsgiveren din, men du har forsovet deg og rekker ikke møtet. Send en melding til arbeidsgiveren din der du ber om å utsette møtet.
Mindre kostbare situasjoner	<ol style="list-style-type: none"> 1. Du har lånt bort en mobillader til arbeidsgiveren din, men nå vil du ha den levert tilbake. Formuler en melding til arbeidsgiveren din. 2. Du trenger en internettlenke om brannsikkerhet på jobb som du vet at arbeidsgiveren din har. Send en melding til arbeidsgiveren din der du ber om å få internettlenka.

Tabell 1: Tabellen viser hver situasjon i spørreundersøkelsen med de eksakte oppgaveformuleringene med hensyn til arbeidsgiver-kategorien. De samme spørsmålene ble gitt innenfor hver mottakerkategori.

3.1.4 Utvalget

Spørreundersøkelsen ble designet slik at jeg ikke fikk samlet inn personopplysninger⁴, og derfor hadde jeg ikke muligheten til å belønne informantene med premier eller goder, som kunne vært en motivasjon for å delta i undersøkelsen. I tillegg lå svartiden på 20-30 minutter, hvilket kan oppleves som langvarig for mange. For å rekruttere informanter til undersøkelsen, valgte jeg å kontakte to lærere på to ulike videregående skoler. Lærerne satte av tid i undervisningen sin for at elevene kunne få svart på undersøkelsen, dersom elevene selv ønsket dette. Som en del av forskningen kan det være interessant å se om det er noen tydelige forskjeller i måten jenter og gutter formulerer seg på. Derfor formidlet jeg til lærerne at jeg ønsket svar fra både gutter og jenter. Av resultatene ble det en litt ujevn balanse med totalt 15 gutter, 20 jenter og 1 ukjent. Annen informasjon som jeg samlet inn var informantens alder, for å forsikre meg om at informantene var i rett aldersgruppe (16-18 år). Ingen opplysninger har vært personidentifiserende. Innunder kapittel 3.3 vil jeg diskutere flere utfordringer knyttet til informantrekrutteringen og utvalget, men etter at den faktiske spørreundersøkelsen var sendt ut og besvart, ble fordelingen slik:

Alder	Deltakere			Totalt
	16	17	18	
Gutter	1	4	10	15
Jenter		5	15	20
Ukjent			1	1
Totalt				36

Tabell 2: Tabellen viser fordelingen av informanter basert på alder og kjønn.

³ «Kostbare» benyttes her metaforisk i form av at det kan være mer krevende å «be om noe» i noen situasjoner enn i andre.

⁴ Jeg brukte Nettskjema sin anonyme løsning for spørreundersøkelsen, hvilket ikke samler inn noen personopplysninger, heller ikke IP-adresser. Jeg trengte derfor ikke å melde inn undersøkelsen til SIKT. Informantene fikk tilgang til undersøkelsen ved å scanne en QR-kode. Jeg har samlet inn informasjon om kjønn og alder, men dette er generelle data som ikke vil la seg spore til konkrete enkeltpersoner.

3.2 Analysemetode

Med 36 informanter ble det totalt 576 tekstmeldinger å analysere. Ut ifra gjennomlesingen så jeg at det var tre hovedtrekk som analysen kunne deles inn i. For det første valgte jeg å kategorisere tekstmeldingene ut ifra graden av direktehet. I arbeidet med å analysere anmodningene, det som utgjør selve kjernen i tekstmeldingene, kunne en se at det var store forskjeller i hvor direkte eller indirekte informantene var. Analysekapittelet viser en oversikt over inndelingen av direktehet. Den andre delen av analysearbeidet gikk ut på å undersøke anmodningene, altså kjernen i tekstmeldingene, og det var derfor relevant å undersøke disse for seg. Rent praktisk gikk jeg gjennom hver tekstmelding og undersøkte hvilke formuleringer som var brukt i anmodningen, og lagde deretter kategorier ut ifra funnene. Dette regnes som en induktiv tilnærming, der en utvikler generelle sammenhenger og forklaringer basert på det empiriske materialet (Tjora, 2017, s. 33; Friedmann, 2012, s. 181). Den siste delen av analysearbeidet gikk ut på å analysere formuleringer utenfor kjernen. Det vil si alt informantene skrev i tillegg til selve anmodningen. Også her analyserte jeg hver melding for seg og noterte ned kjennetegn/koder på de ulike formuleringene, som senere ble utarbeidet til kategorier. Kapittel 4.1 inneholder en presentasjon av kategoriene med forklaringer.

3.3 Etikk og forskningskvalitet

3.3.1 Reliabilitet og validitet

Reliabilitet og validitet utgjør viktige kriterier i kvalitativ forskning. Reliabilitet handler om hvor stabile forskningsresultatene er. Dersom en gjennomfører forsøket over flere anledninger, og resultatene ser ut til å være stabile, har en i stor grad oppnådd reliabilitet (Gonzalez-Marquez, Becker & Cutting, 2007, s. 72). I gjennomføringene av spørreundersøkelsen, kunne en se at resultatene var stabile uten store avvik. Siden informantene har svart på de samme spørsmålene, kunne en gjennomført spørreundersøkelsen ved flere anledninger med andre informanter, og likevel forventet et lignende resultat.

Validitet omhandler i hvilken grad resultatene er gyldige. En deler gjerne begrepet inn i to underkategorier. Intern validitet går ut på at resultatene er gyldige for det utvalget som er undersøkt. Den indre validiteten kan utfordres av eksterne faktorer, som forskeren selv, eller lite konsekvent arbeid i analysearbeidet (Gonzalez-Marquez et al., 2007, s. 73). I denne oppgaven er den interne validiteten styrket ved at alle informantene har svart på de samme spørsmålene i undersøkelsen. Og spørsmålene elisiterer det problemstillingen handler om: anmodningsformer og høflighetsstrategier. Samtidig tar spørsmålene hensyn til både situasjon og mottaker, som også er en del av forskningsspørsmålene. Ved analysearbeidet har jeg undersøkt helt konkrete konstruksjoner, og derfor har analysearbeidet vært svært konsekvent. Ekstern validitet handler om hvorvidt funnene er generaliserbare for et større utvalg, for eksempel for hele befolkningen (Gonzalez-Marquez et al., 2007, s. 73). Dette er en liten studie, og en kan derfor ikke forvente at resultatene er generaliserbare. Resultatene må heller ses i lys av det utvalget som er undersøkt.

3.3.2 utfordringer ved datainnsamlingen

Til tross for at gjennomføringene av pilotundersøkelsene viste en god utvikling og sikret et troverdig resultat, var det en del praktiske utfordringer som oppstod under selve

datainnsamlingen og gjennomføringen av de faktiske spørreundersøkelsene. Det ble tidligere nevnt at jeg fikk hjelp av to lærere som satte av tid i undervisningen sin for at elevene kunne få svare på spørreundersøkelsen. Utfordringen ved å løse det på denne måten, er at informantene ikke nødvendigvis deltok helt frivillig. Jeg presiserte til lærerne, og oppga i informasjonsdelen i spørreundersøkelsen, at det var frivillig å delta, slik at de som ikke ville delta skulle få lov til det. Likevel kan enkelte ha følt seg presset til å svare. Alternativt kan enkelte ha brukt kortere svartid for å heller kunne bruke resten av tiden på andre ting. En så av svartiden at noen brukte ni minutter, mens andre brukte 40 minutter. Informantene kan potensielt ha kopiert et mønster for å komme raskt i mål. Manglende motivasjon eller lyst for å delta kan dermed ha påvirket resultatene i negativ forstand. Det positive utfallet med denne løsningen er at en har fått svar fra personer som aldri ville svart dersom de hadde funnet den på nettet (frivillig). Hadde en bare fått svar fra veldig interesserte personer, ville en kanskje fått svar fra personer som likner hverandre, og som er villige til å sette av egen tid. Med denne løsningen har jeg fått svar fra flere elevtyper, og dermed kan jeg ha fått et mer mangfoldig datamateriale.

Selv om gjennomføringene av pilotundersøkelsen hadde stabile resultater, viste det seg at enkelte informanter kan ha misforstått en bestemt del av spørreundersøkelsen. Av svarene kunne en se at totalt 13 informanter muligens misforsto oppgaven, eller hadde feil (åtte misforståelser, eventuelt produsert som «hint», og fem feil), der en skulle be kontaktlæreren sin om å låne penger. Oppgaven lød slik:

Du er på kassetur og det har blitt foreslått av en klassekamerat at dere skal dra en stor gjeng på middag og kino. Du har dessverre ikke nok penger på kortet og må låne penger. Du trenger å låne 500kr. Send en melding til kontaktlæreren din som er med på turen. (Vedlegg 1)

De fleste informantene tolket det også slik at en skal be om å få låne penger av læreren. Likevel var det åtte informanter som heller skrev til læreren at de ikke hadde råd, og derfor ikke kunne være med på tur, som i eksempelet:

(1) «Hei, jeg er litt usikker på om jeg får blitt med på turen, pengene strekker ikke til denne måneden, må se om jeg får lånt noe penger så jeg får blitt med» (Informant 11 – gutt, 18 – lærer/låne⁵).

Disse funnene kan ha bidratt til å svekke studiens reliabilitet, da det viser seg at resultatene er noe ustabile i denne oppgaven. På den andre siden kan en heller vurdere det som en implisert anmodning om å få låne penger av læreren. Jeg vil kommentere dette funnet ytterligere i selve analysen. Det er likevel viktig å være klar over at spørreundersøkelsen kan ha hatt for utydelige formuleringer, og at dette dermed kan ha påvirket resultatene.

3.3.3 Styrker ved metodevalget og analysemetoden

Det har blitt rettet kritikk mot DCT-undersøkelser fordi en innhenter skriftlig data for å få innblikk i talt språk. Dette gjør at en ikke fanger opp viktige sider ved muntlig tale, som for eksempel kroppsspråk og intonasjon. I tillegg vil en slik løsning risikere at en gir informantene for god tid til å formulere seg, en betenkningstid en gjerne ikke har i spontan, muntlig kommunikasjon (Schneider, 2018, s. 67). I min undersøkelse er jeg

---

⁵ Markeringen viser at informanten produserte denne meldingen til læreren sin i låne-situasjonen.

interessert i å undersøke skrevet språk, hvilket kan gjøre DCT til en mer passende metode. DCT-undersøkelsen vil på den måten antakelig ha en mer styrket validitet i min undersøkelse, som undersøker skrift, enn DCT-undersøkelser som ser på det muntlige. I tillegg poengterte jeg til lærerne som hjalp meg med gjennomføringen, om å la elevene svare på mobilen. Jeg ønsket at produksjonen av meldingene skulle oppleves som mest mulig autentisk og naturlig for informantene, da en gjerne skriver tekstmeldinger på mobilen heller enn på en PC. DCT-undersøkelsen ble designet med utgangspunkt i relevant teori. En spørreundersøkelse som tar utgangspunkt i etablert teori, vil kunne få stabile funn. Dermed blir studiens reliabilitet styrket.

4. Analyse

4.1 En tredelt analyse

I dette kapitlet presenterer jeg de viktigste funnene fra datamaterialet. For en ryddigere fremstilling har jeg valgt å presentere funnene i tre deler; «grader av direkthet», «kjernen» og «utenfor kjernen».

4.1.1 Grader av direkthet

Med «grader av direkthet» fokuserer jeg på hvor direkte eller indirekte «kjernen» er formulert. Kjernen i denne sammenhengen gjelder anmodningen – det en faktisk spør om. I noen tilfeller opptre ikke kjernen som et spørsmål, men det uttrykkes likevel en forventning om at mottakeren skal respondere på meldingen. Jeg vil utdype hvordan kjernen er formulert i kapittel 4.1.2, men «grader av direkthet» vil fungere som en overordnet inndeling av hvordan kjernen er formulert. Grader av direkthet deles inn etter tre nivåer. Det første nivået viser til anmodningen/forespørselen som svært direkte, hvilket som regel opptrer som imperativer (Blum-Kulka & Olshtain, 1984, s. 201). Deretter følger det «konvensjonelt indirekte» nivået. På dette nivået vil anmodningen inneholde kontekstuelle referanser til forespørselen, samtidig som en benytter konvensjonelle former innenfor et gitt språk (Blum-Kulka & Olshtain, 1984, s. 201). «Indirekte» i denne sammenhengen betyr at en demper graden av det en spør etter (Flores-Salgado & Castineira-Benitez, 2018, s. 81). Det siste nivået blir kategorisert som «ikke-konvensjonelt indirekte», heretter bare kalt «indirekte». Anmodninger i denne kategorien opptrer som regel som hint (Blum-Kulka & Olshtain, 1984, s. 201).

4.1.2 Kjernen: formulering av anmodningen

Kjernen i tekstmeldingene utgjør selve anmodningen. I det som utgjør kjernen er den relevante handlingen nevnt eksplisitt, men den er bygd opp med ulike syntaktiske former. Jeg analyserte hver tekstmelding for seg, noterte ned viktige trekk ved kjernen, som spørreord for eksempel, og utarbeidet kategorier. I etterkant av analysearbeidet kunne jeg se at enkelte kategorier samsvarte med teori hos Brown og Levinson ([1978] 1987). Dermed har flere forklaringer på begrepene blitt hentet derfra. Tabellen (3) nedenfor viser en oversikt over alle kategoriene som er knyttet til kjernen, inkludert forklaringer.

Kjernen: selve anmodningen	
Direkte	
Imperativer (bald on record)	Her indikeres handlingen ved å eksplisitt nevne den, og opptrer som imperativer. Eksempel: «vipps meg». Slike konstruksjoner kan være et resultat av at avsenderen er opptatt av å få gjennomført handlingen, men vedkommende er ikke like fullt opptatt av å ivareta mottakerens ansikt, som for eksempel friheten til å ta avgjørelser (Brown & Levinson, [1978] 1987, s. 95).
Konvensjonelt indirekte former	
Kan	Åpner anmodningen med «kan». Ifølge Brown og Levinson ([1978] 1987, s. 173) kan bruk av hjelpeverb i anmodningen uttrykke en

	form for tvil, der en ivaretar mottakers frihet til å handle. En vanlig konvensjonalisert form i norsk (Fretheim, 2005, s. 147).
Kunne	Åpner anmodningen med «kunne». Jamfør forklaringen i raden over. «Kunne» er en mer modal form av «kan», fordi den uttrykkes i fortid (Urbanik, 2017, s. 305).
Andre syntaktiske konstruksjoner	Spørsmål som ikke inneholder (modale) hjelpeverb. Formuleringer som for eksempel: «gidder du...», «sender du...». Slike konstruksjoner opptre som regel når en er orientert mot objekter som ser ut til å være et delt gode (Urbanik, 2017, s. 288, 302).
Hedges	Hedges er ifølge Brown og Levinson ([1978] 1987, s. 145) en negativ høflighetsstrategi som går ut på at en mistenker at mottakeren ikke nødvendigvis vil være villig til å akseptere anmodningen. Bruker modifierende former som: «Har du mulighet ...», «er det mulig å...». En tar det ikke for gitt at mottakeren vil gjennomføre det som avsenderen ønsker (Brown & Levinson, [1978] 1987, s. 146).
«Kunne»+ Hedges	Bruker «kunne» sammen med hedges. For eksempel: «Kunne det vært mulig å...». Det må opptre i samme konstruksjon.
Omformulerte kjerner	Viser til de tilfellene der tekstmeldingen har to separate anmodninger. Bruker enten «kan»- eller «kunne»-anmodninger i tillegg til hedge. For eksempel: «Er det mulig å...» [...] «Kan du...»
Indirekte	
Hint (off record)	Hint i denne sammenhengen kan være både interrogative og deklarativer. Kort fortalt handler hint om at anmodningen ikke tar for seg selve handlingen og en ber ikke mottakeren om det en konkret lur på. Avsenders intensjon med ytringen fremstår noe uklar, og det blir mottakerens oppgave å tolke ytringen og ta stilling til handlingen (Brown og Levinson, [1978] 1987, s. 211). Hint kan opptre som interrogativer, slik som: «Har du fortsatt laderen du fikk?» Her impliseres det at mottakeren skal levere den tilbake. Hint kan også opptre som deklarativer, slik som: «Jeg forsov meg, kommer om 20 min». Her må mottakeren tolke ytringen dithen at h*n må vente i 20 minutter.
Annet	
Feil	Informanten har ikke svart på spørsmålet, eller har misforstått.

Tabell 3: Tabellen viser en oversikt over kategoriene som kjennetegner anmodningene i datamaterialet.

Analysekapittelet inneholder en del sitater fra informantenes svar. Jeg siterer ordrett hva som er skrevet, og vil ikke revidere eventuelle skrivefeil. Resultatene er ikke delt inn etter kjønn, da det viste seg å ikke være noen nevneverdige forskjeller mellom jenter og gutter. Eshghinejad og Moini (2016, s. 10) kunne også se at kjønn ikke påvirket hvilke konstruksjoner som ble produsert i anmodninger.

4.1.2.1 Kjernen: direkte

Det finnes kun sju tilfeller i hele datamaterialet der avsenderen har en direkte kerne – imperativer. Det er fire informanter som produserer én imperativ hver i løpet av undersøkelsen, men det er én informant som produserer det tre ganger, hvilket forteller

at totalt fem informanter bruker imperativer. Fire av de fem informantene er gutter. To eksempler er:

(2a) «Yo send linken sånn at æ kan kjøp billetan» (informant 12 - gutt, 18 - bestevenn/sende).

(2b) «Hei, jeg trenger den mobilladeren du har lånt av meg. Ta den med deg til jobb i morgen» (Informant 13 - gutt, 18 - arbeidsgiver/levere).

Da imperativer opptrer i kun sju av totalt 576 tekstmeldinger, kan det virke som at denne formen i anmodninger/forespørsler er svært sjelden. Det kan se ut til at en direkte fremtoning virker lite vanlig i norske tekstmeldinger, hvilket samsvarer med funnene til Fretheim (2005, s. 147) om at konvensjonelt indirekte former er mer foretrukket i forespørsler enn imperativer. På den andre siden kontrasterer det til Urbaniks (2017, s. 141) studie, som viser at imperativer ofte blir brukt som anmodningsform i uformelle muntlige samtaler. Det kan derfor se ut til at det er forskjeller mellom skrift og tale, hvilket vil kommenteres i diskusjonskapittelet. I seks av de sju tilfellene der informantene benytter imperative konstruksjoner, sendes til «bestevenn». Det kan derfor hende at «ansikt» ikke er truet på noen måte, og derfor går en for den mest effektive strategien: være direkte (Brown & Levinson, [1978] 1987, s. 95). Noe liknende så en også hos Hollos og Beeman (1978, s. 349-350) der de norske barna brukte imperativer til moren sin eller til jevnaldrende, nemlig personer de hadde en sosial nærhet til, men ikke til andre personer. Det betyr likevel ikke at ytringene er uhøflige, de opptrer heller som naturlige. Dette vil diskuteres ytterligere i kapittel 5.2.

4.1.2.2 Kjernen: konvensjonelt indirekte

I dette delkapittelet skal jeg presentere de konvensjonelt indirekte formene. Tabell 4 viser alle kategoriene for «kjernen». Det gjelder både de direkte, indirekte og konvensjonelt indirekte formene. «Kan» og «kunne» (modale interrogativer) er slått sammen i tabellen, men jeg vil senere kommentere forskjellen i bruken mellom dem. Tallene er også oppgitt i prosent og viser dermed forholdene mellom distribusjonen. For eksempel kan en se til kolonnen: «bestevenn + låne». Da har informantene sendt en melding til bestevennen sin der de ber om å få låne penger. Av tallene ser en at 80% skriver modale interrogativer, og 11% skriver hedges, som for eksempel: «er det en mulighet ...». Sammenligner en med kolonnen: «arbeidsgiver + låne», kan en se at kun 19% bruker «kan» eller «kunne», men til gjengjeld skriver halvparten av informantene hedges og en fjerdedel skriver «kunne»+hedges. Slike forskjeller vil jeg senere i oppgaven diskutere ytterligere. Studien til Awedyk (2003), som ligner på denne studien, men med fokus på muntlig språk, viser at konvensjonaliserte indirekte former er det mest vanlige i anmodninger (Awedyk, 2003, s. 294). Tabellen nedenfor viser at de konvensjonaliserte formene er mest utbredt i mitt datamateriale og, hvilket betyr at de oppfattes som de vanligste formene i både muntlig og skriftlig språk. Tabell 4 gir en fremstilling av alle kjerne-kategoriene med hensyn til mottakerkategorier og situasjoner.

	Bestevenn				Forelder			
	Låne	Utsette	Levere	Sende	Låne	Utsette	Levere	Sende
Kan/Kunne	29 80%	14 39%	23 64%	26 72%	32 89%	12 34%	30 83%	30 83%
Hedges	4 11%	7 20%	1 3%	1 3%	1 3%	3 8%		

«Kunne»+ Hedges	1 3%		3 8%		3 8%	1 3%		
Andre syntaktiske konstruksjoner		3 8%	5 14%	6 17%		3 8%		4 11%
Hint		9 25%	3 8%	1 3%		17 47%	6 17%	1 3%
Imperativer	1 3%	3 8%		2 5%				
Omformulerte konstruksjoner			1 3%					
Feil	1 3%							1 3%
	Lærer				Arbeidsgiver			
	Låne	Utsette	Leverre	Sende	Låne	Utsette	Leverre	Sende
Kan/Kunne	7 19%	12 33%	28 72%	22 61%	7 19%	14 39%	21 58%	30 83%
Hedges	10 28%	15 42%	2 5%	7 19%	18 50%	17 47%	6 17%	2 6%
«Kunne»+ Hedges	6 17%	1 3%	5 14%	6 17%	9 25%		3 8%	3 8%
Andre syntaktiske konstruksjoner			1 3%					
Hint	8 22%	8 22%	1 3%	1 3%	1 3%	5 14%	4 11%	1 3%
Imperativer							1 3%	
Omformulerte konstruksjoner			1 3%				1 3%	
Feil	5 14%				1 3%			

Tabell 4: Tabellen viser absolutte tall og relative tall (uthevet med hele rundede prosenttall) over bruken av de ulike konstruksjonene en finner i kjernen av anmodningen.

Det ble nevnt i teorikapittelet at negativ høflighet er svært vanlig i vestlig kultur, og spesielt i anmodninger (Brown & Levinson, [1978] 1987, s. 130). Av Eshghinejad og Moini (2016, s. 10) sin studie ser en at negative høflighetsstrategier var mest brukt av informantene. Negativ høflighet er også mest utbredt i datamaterialet mitt, men det interessante er å se hvordan det kommer til uttrykk og hva formene kan avhenge av.

Tabell 4 viser at det er forskjeller i distribusjonen av modale interrogativer i datamaterialet. Hvis en ser på låne-situasjonen, en stor tjeneste, velger 80% av informantene å bruke «kan» eller «kunne» til «bestevenn», 89% til «forelder», og 19% til både «lærer» og «arbeidsgiver». Bruken av «kan/kunne» er altså høy innenfor den mer kostbare situasjonen, og for de nære mottakerne. I en mindre kostbar situasjon, som «å be om å få tilsendt en nettlente», er det 72% til «bestevenn», 83% til «forelder», 61% til «lærer» og 83% til «arbeidsgiver». Forekomstene er derfor noe

jevne for den mindre kostbare situasjonen. Dette kan være et uttrykk for at informantene er orienterte mot mottakerkategoriene, og derfor knytter høflighet til en lingvistisk form. Likevel kan det være noen nyanseforskjeller mellom «kan» og «kunne», hvilket vil bli beskrevet nedenfor.

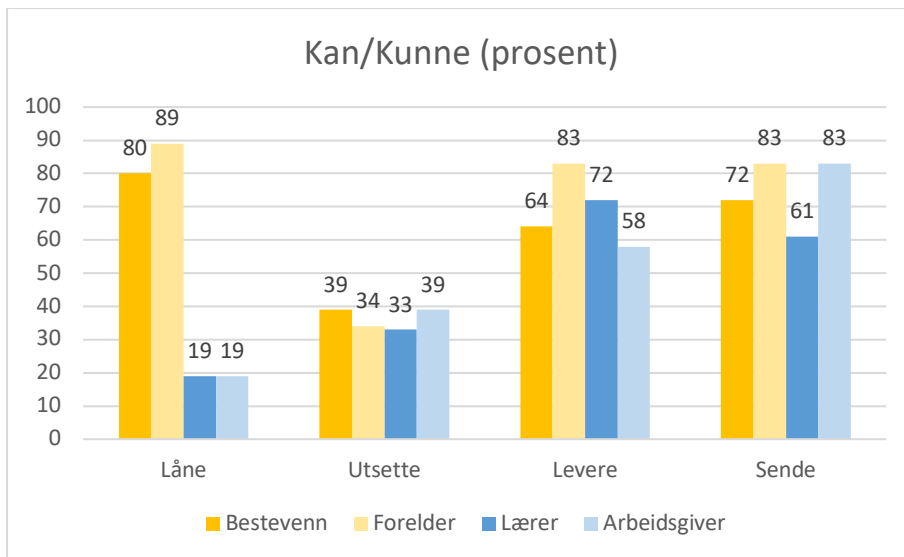

Diagram 1: Diagrammet viser relative tall (prosent) for fordelingen av kan og kunne.

I figur 2, vist nedenfor, kan en se de relative tallene over produksjonen av «kan» og «kunne» i datamaterialet, i sammenheng med hverandre. Flere av informantene åpner anmodningen i tekstmeldingen sin med «kan». Som for eksempel:

(3) «Kan du sende linken til konsertbillettene?» (Informant 32 – gutt, 18 – bestevenn/sendt).

En kan se at informantene typisk bruker «kan» når de skriver til nære informanter, slik som «bestevenn» og «forelder/foresatt» (markert i gult). I motsetning bruker informantene det lite til «lærer» eller «arbeidsgiver». Av tallene ser en også at «kan» brukes noe mer i de mindre kostbare situasjonene, som å få levert noe tilbake og be noen sende en nettløse. Kort oppsummert ser det ut til at bruken av «kan» avhenger mer av mottakeren en skriver til, enn for situasjonen en befinner seg i.

En annen vanlig åpning av anmodningen, er «kunne», fortidsformen av verbet «å kunne». De modale interrogativene har derfor ulik tempustilordning. Et eksempel er:

(4) «Hei. Kunne jeg ha fått tilbake boken du lånte av meg?» (Informant 18 – gutt, 17 – lærer/levere).

En tempusforskyvning fra «kan» til «kunne» regnes som naturlig når en snakker med personer en har en distanse til, som for eksempel fremmede (Fretheim, 2005, s. 149). I diagram 1 ser en at «kunne» benyttes mye i situasjonene der en ber mottakeren levere noe tilbake, eller der en ber mottakeren om å sende en nettløse. I disse situasjonene er fordelingen noe jevn mellom mottakerkategoriene, men det er en liten økning for «lærer» og «arbeidsgiver» (markert i blått). Dette er mottakere som det er knyttet større distanse til, og derfor vil det være naturlig å se mer bruk av «kunne» (jamfør Fretheim, 2005, s. 149). I doktoravhandlingen til Urbanik (2017, s. 157, 291) poengteres det at bruk av fortidsformer viser til en «overhøflighet» da det var få tilfeller av fortidsformer. I

dette datamaterialet ser en at fortidsformer, som «kunne», er svært vanlig, men siden forekomsten er størst når en skriver til fjernere mottakere, er det grunn til å anta at også ungdommene oppfatter fortidsformen som mer høflig. På den andre siden fokuserer studien til Urbanik (2017) på muntlig språk, og det kan være at fortidsformer er mer utbredt i skrift enn i tale.

Den største kontrasten oppstår i låne-situasjonen, der en ber om å få låne penger av mottakeren. Her er bruken av «kunne» langt høyere når en spør nære mottakere, enn når en spør fjernere mottakere. Dette samsvarer ikke med mønsteret i de mindre kostbare situasjonene; «sende» og «levere». Det ble også vist i forrige avsnitt at det var en liten produksjon av «kan» i låne-situasjonen for «lærer/arbeidsgiver» og. Det betyr at det er andre konstruksjoner som er vanligere å benytte til mottakerkategorier med større avstand.

Figur 2: Bildet viser en sammenligning av bruken mellom «kan» og «kunne». Funnene oppgis i relative tall (prosent). En ser at «kan» er mer utbredt til de nære informantene: «bestevenn» og «forelder», og «kunne» brukes til de fjernere: «lærer» og «arbeidsgiver».

«Hedges» referer til Brown & Levinson ([1978] 1987) sitt begrep. Disse formuleres som ja/nei-spørsmål med (modale) hjelpeverb, og med en viss form for tvil. Som for eksempel:

(5a) «Hei. Hadde det vært mulig å låne 500kr? [...]» (Informant 24 – jente, 18 – lærer/låne).

(5b) «Hei, er det mulig å få tilbake den mobilladeren du har lånt av meg?» (Informant 28 – jente, 17 – arbeidsgiver/levere).

I slike ytringer vil en la mottakeren i stor grad få avgjøre om forespørselen skal aksepteres eller forkastes (Fretheim, 2005, s. 149). Om en ser i tabell 4, kommer det frem at informantene oftere produserer hedges til «lærer» og «arbeidsgiver» i låne- og utsette-situasjonen, enn de benytter «kan» eller «kunne». I låne-situasjonen forekommer hedges i 28% av tilfellene til «lærer» og i hele 50% av tilfellene til «arbeidsgiver». Til sammenligning ligger dette på 11% og 3% for henholdsvis «bestevenn» og «forelder». I utsette-situasjonen forekommer hedges i 42% av tilfellene til «lærer» og 47% til «arbeidsgiver». Det er knyttet et asymmetrisk maktforhold mellom informantene og mottakerkategoriene «lærer» og «arbeidsgiver». Ifølge Tanusy og Tanto (2018, s. 140-141) er det ikke uvanlig at avsenderen blir mer indirekte og modifierende når hen skriver til personer med mer makt enn en selv. Dermed viser denne studien mye av det samme som en ser hos Tanusy og Tanto (2018). Samtidig viser diagram 2 at graden av handlingen/tjenesten en ber om, kan påvirke ytringen. Det er ikke uvanlig at en opptrer ekstra høflig dersom en vet at tjenesten en ber om er stor (Brown & Levinson, [1978] 1987, s. 228). I diagram 2 nedenfor, kan en se at informantne sjeldent bruker hedges i de mindre kostbare situasjonene, hvilket samsvarer med at det er en høyere forekomst av «kan» og «kunne» der.

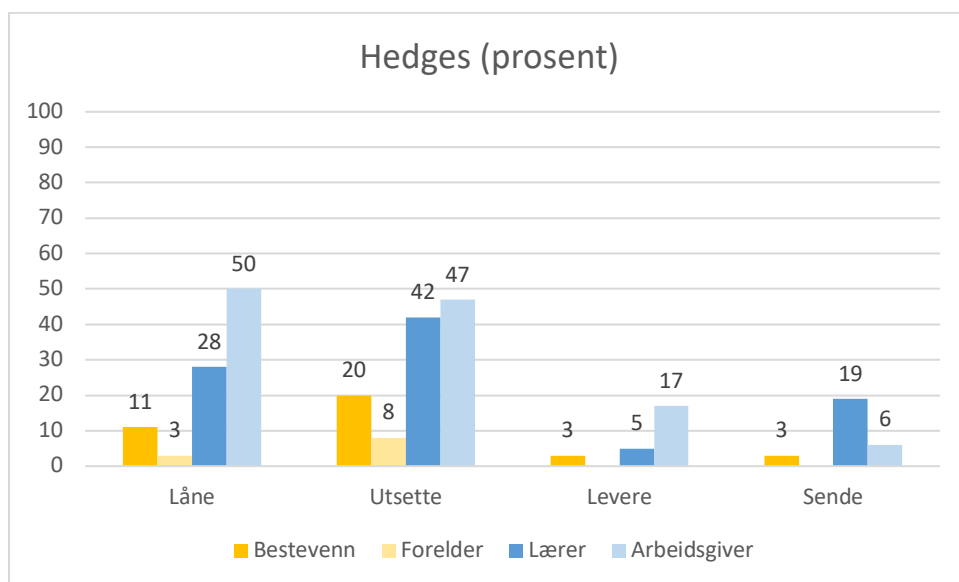

Diagram 2: Diagrammet viser prosentfordelingen av hedges i datamaterialet.

I tillegg til bruk av hedges alene, brukes det i noen tilfeller sammen med «kunne». Kriteriet for denne inndelingen er at begge formene opptrer i en og samme konstruksjon, som for eksempel:

(6) «[...] Tror du det hadde vært mulig at du kunne delt denne med meg?» (Informant 31 – ukjent, 18 – lærer/sendt).

I de fleste tilfellene av «kunne»+hedges-konstruksjonene, produseres og sendes de til mottakerkategoriene «lærer» og «arbeidsgiver», de mottakerne som er større i avstand fra informantene (se diagram 3). Når informantene velger å bruke hedges sammen med «kunne», velger de å maksimere den negative høfligheten (Brown & Levinson, [1978] 1987, s. 142). I slike tilfeller er avsenderen veldig opptatt av å bevare eget og mottakerens ansikt i kommunikasjonen. Desto mer ansiktsbevarende arbeid, desto mer ser det ut til at en tar hensyn til mottakeren, og mottakeren vil tolke det dithen at avsenderen forsøker å være hyggelig (Brown & Levinson, [1978] 1987, s. 143). Denne

konstruksjonen er derfor den konstruksjonen i hele datamaterialet som maksimerer den negative høfligheten. Da denne konstruksjonen opptrer mest til mottakere med større avstand til avsenderen, kan en anta at avsenderen forsøker å redusere graden av tjenesten (manipulerer situasjonen) for å få akseptert forespørselen sin. Dette kalles strategisk/markert høflighet (Terkourafi, 2008, s. 65), og i dette datamaterialet ser det ut til at «kunne»+hedges er en markert høflighetsform. «Omformulerte konstruksjoner» inkluderes ikke her, da resultatene viser en lav forekomst av slike konstruksjoner.

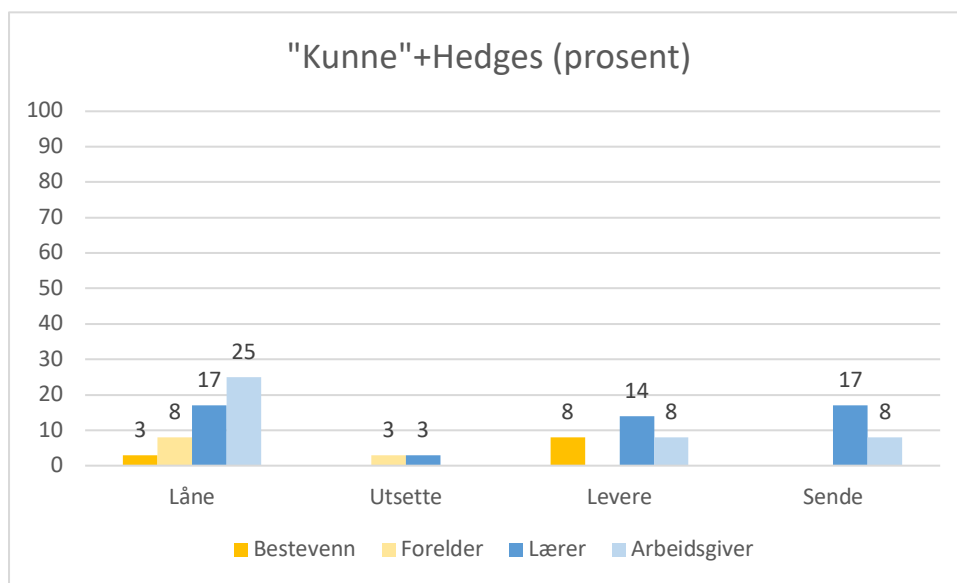

Diagram 3: Diagrammet viser prosentfordelingen av «kunne»+hedges i datamaterialet.

En kategori som kommer frem av tabell 3, er «andre syntaktiske konstruksjoner». Dette er ja/nei-spørsmål, men denne kategorien skiller seg fra hedges ved at de ikke inneholder (modale) hjelpeverb. Det betyr at de har formuleringer som:

(7a) «Gidde du ta med genseren min på skolen i mårra?» (Informant 11 – gutt, 18 – bestevenn/leverer)

(7b) «Sende du mæ lenka til konsertbilletten? [...]» (Informant 9 - jente, 18 – bestevenn/sendende)

I de fleste tilfellene der det produseres «andre syntaktiske konstruksjoner», dreier anmodningen seg gjerne om et objekt, med unntak av låne-situasjonen. Objektene det er snakk om er en gjenstand informantene selv eier, og som de vil ha tilbake. Det andre objektet er en internettlenke som de har behov for. Det ble kommentert i tabell 3 at konstruksjoner som «gidder du» eller «sender du» er vanlig å bruke når en snakker om et objekt, og da gjerne et objekt en har et eierskap til, eller som en har tilgang på (Urbanik, 2017, s. 288, 302), hvilket også er tilfellet her. Diagram 4 viser at det er svært få konstruksjoner av ja/nei-spørsmål av denne typen. De gangene det forekommer er når en skriver til «en bestevenn» eller «forelder», og flest ganger i sende-situasjonen. I slike konstruksjoner vil en ikke legge like mye av avgjørelsen over på mottakeren, og dermed tar en mindre hensyn til «negativt ansikt». En er mer opptatt av at tjenesten skal gjennomføres, og mottakerens ønsker tas ikke like mye hensyn til, enn om en hadde formulert seg ved hjelp av hedges for eksempel (Brown & Levinson, [1978] 1987, s. 95). Dette kan forklare hvorfor det kun forekommer til nære mottakere, i de få tilfellene det opptrer. Konstruksjonen ser derfor ut til å være mer akseptert til mottakere en har et symmetrisk forhold til, der ansikt ikke er like truet.

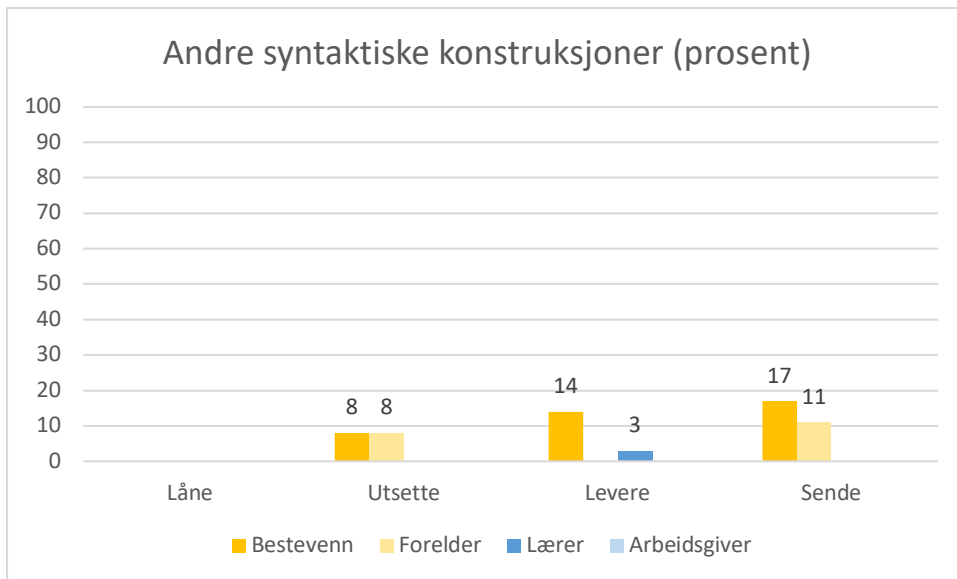

Diagram 4: Diagrammet viser prosentfordelingen av andre syntaktiske konstruksjoner i datamaterialet.

4.1.2.3 Kjernen: indirekte

Innunder det indirekte nivået, finner en «hint». Av diagram 5 nedenfor kan en se at det er en spredt distribusjon av hint. Det er en relativt jevn fordeling av produksjonen, men hint opptrer oftest ved situasjonen der en ber om å utsette en avtale. I utsette-situasjonen finner en som regel deklarativer hint, som betyr at hintene ikke opptrer som spørsmål. Et eksempel er:

(8a) «Forsov meg, kommer så fort jeg kan» (Informant 24 – jente, 18 – forelder/utsette).

I slike hint ender det med at mottakeren må være på tilbudssida, og tar lasten fra avsenderen (Brown & Levinson, [1978] 1987, s. 216). I dette utsagnet må mottakeren tolke den impliserte meningen, hvilket er: «jeg kommer så fort jeg kan, derfor må du vente til jeg kommer». Avsenderen henter derfor til at mottakeren må vente. Disse formene for hint er mest utbredt i utsette-situasjonen til «bestevenn» og «forelder». Til «bestevenn» produseres hint i denne kategorien i 25% av tilfellene, og hele 47% av tilfellene til «forelder». Weizman (1989, s. 92) forteller at hint er mindre vanlig å bruke, da det oppfattes som mindre høflig. Det gjør det overraskende at hint opptrer relativt ofte i utsette-situasjonen for «bestevenn» og «forelder». Teorien til Brown & Levinson ([1978] 1987, s. 215) understreker at det er mer naturlig å gi hint når avsender og mottaker deler den samme kunnskapen. Avsenderen har antakelig en hyppigere kontakt med bestevennen og forelder, og den delte kunnskapen er derfor tydelig for begge parter. Til en lærer eller arbeidsgiver kan en ikke vite med sikkerhet om de husker avtalen, da kontakten er mer sporadisk.

Av diagram 5 kan en se at åtte informanter produserer hint der en blir bedt om å låne penger av læreren sin, det tilsvarer 22% av tilfellene der en skulle sende en melding til læreren i låne-situasjonen. Det har vært utfordrende å avgjøre om dette heller har gått under kategorien «feil», men en kan ikke utelukke at informantene heller produserer hint her. Hintene som produseres i disse tilfellene er interrogative og formuleres derfor som spørsmål. Et eksempel på en slik tekstmelding er:

(8b) «Hei. På denne klasseturen jeg er på, så trenger jeg 500kr til middag og kino som vi felles skal dra på alle sammen. Jeg har ikke nok penger, har du en mulig løsning?» (informant 17 – jente, 17 – lærer/låne).

Her kan en tolke det som at informanten synes det er ubehagelig å spørre eksplisitt om å få låne penger, og på den måten legger hun ansvaret over på mottakeren. Jeg tenkte automatisk at disse produksjonene var å regne som feil, da det ikke var en eksplisitt anmodning om å få låne penger til stede, men det viste seg at enkelte informanter var veldig tydelige i spørreundersøkelsen og skrev at de ikke spør læreren om penger:

(8c) «spør ikke lærern om penger as...» (Informant 30 - gutt, 17 - lærer/låne).

Ved å gi hint vil en unngå å ta ansvar for handlingen, og en gir større rom for at mottakeren skal kunne avgjøre selv om hen vil låne bort penger eller ikke (Brown & Levinson, [1978] 1987, s. 211). I de interrogative hintene ser det ut til at informantene er mer opptatt av å ta hensyn til mottakerens negative ansikt og frihet, enn å maksimere effektiviteten i kommunikasjonen, hvilket mer direkte strategier har som formål å oppnå (Brown & Levinson, [1978] 1987, s. 95).

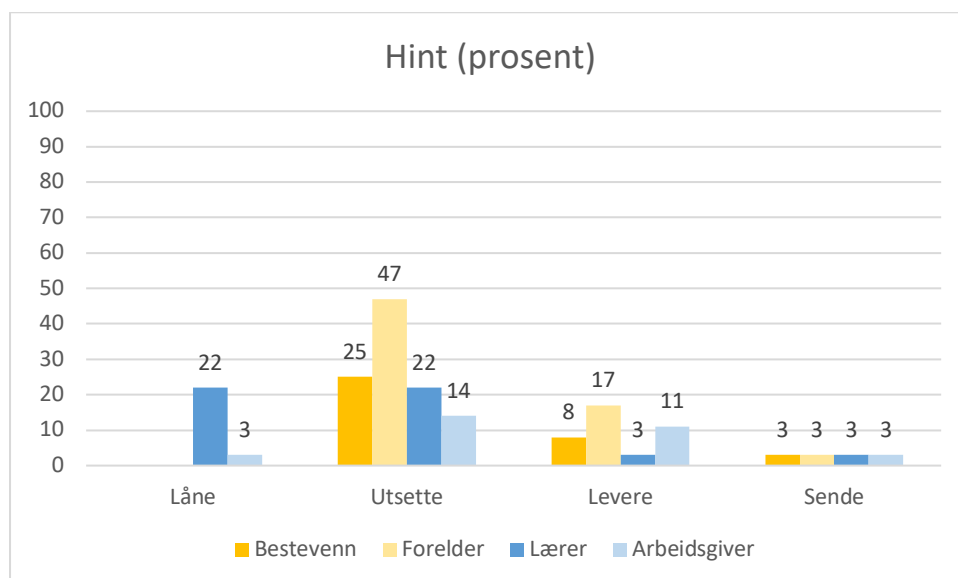

Diagram 5: Diagrammet viser prosentfordelingen av hint i datamaterialet.

4.1.3 Utenfor kjernen: benyttede høflighetsstrategier

Selv om kjernen utgjør selve anmodningen i tekstmeldingene, er det flere informanter som også inkluderer ulike høflighetsstrategier i tekstmeldingene sine. Derfor skal jeg også undersøke hvilke strategier informantene benytter seg av. Det ble kommentert tidligere i avhandlingen at jeg analyserte all dataen induktivt, og derfor lagde jeg kategorier basert på empiriske funn. Det viste seg at kategoriene jeg hadde utarbeidet liknet svært mye på flere av høflighetsstrategiene beskrevet hos Brown og Levinson ([1978] 1987). Jeg skal derfor bruke flere av Brown og Levinsons begrepsforklaringer, men de norske oversettelsene er laget av meg. Jeg har også delt inn kategoriene etter positive og negative strategier, hvilket Brown og Levinson ([1978] 1987) også gjør. Oversikten vises i tabell 5:

Utenfor kjernen: høflighetsstrategier	
Positiv høflighet	
Adresserte former (i-gruppe)	Adresserte former går ut på at en bruker identitetsmarkører i tale/skrift (Watts, 2003, s. 89). De adresserte formene kan skape en følelse av tilhørighet (Brown og Levinson, [1978] 1987, s. 107). Eksempler på dette er ord som «bro» og «mamma». Jeg har også valgt å inkludere markeringer i dataen som viser til at informantene ville brukt mottakerens egennavn innunder denne kategorien, da det viser til en personlig tilknytning mellom avsender og mottaker.
Ellipser (i-gruppe)	Ellipser handler om at enkelte deler av en setningsstruktur ikke er språklig uttrykt. Dermed blir setningen ufullstendig (Nygård, 2016, s. 5). Dette svarer til i-gruppe-strategi fordi avsenderen er klar over at avsender og mottaker deler den samme kunnskapen, og dermed utelater enkelte deler av innholdet (Brown & Levinson, [1978] 1987, s. 111).
Begrunnelser	Begrunnelser omhandler hvorvidt avsenderen beskriver <i>hvorfor</i> hen skriver det som blir skrevet i tekstmeldingen. På den måten inkluderes mottakeren inn i aktiviteten, en viser hva det trengs hjelp til, og åpner for samarbeid (Brown & Levinson, [1978] 1987, s. 128).
Love bort	Dette regnes som en positiv høflighetsstrategi der en viser gode intensjoner, og omhandler at en lover bort noe til mottakeren (Brown & Levinson, [1978] 1987, s. 125). For eksempel at en lover å betale tilbake.
Love bort (med deklaratve hint)	I noen tilfeller lover avsenderen bort noe til mottakeren, men det skjer sammen med deklaratve hint, altså uten spørsmålsformulering.
Ofre seg	I denne kategorien går «ofre seg» ut på at avsenderen gir fra seg noe for å være høflig mot mottakeren (Brown & Levinson, [1978] 1987, s. 125).
Andre strategier som ivaretar mottakeren (oppsamling)	Denne kategorien handler om at avsenderen ser mottakerens behov, viser forståelse og åpner for samarbeid (Brown & Levinson, [1978] 1987, s. 103, 129). Strategiene som er brukt avhenger spesielt av situasjonen informantene skriver innenfor. Det kan opptre i form av å gi mottakeren ulike valgmuligheter, eller gi informasjon som mottakeren kan være tjent med å vite noe om. Dette er en oppsamlingskategori og vil bli forklart ytterligere i analysedelen, men kategorien presenteres ikke i tabell 6, da det er store variasjoner innad i kategorien.
Negativ høflighet	
Beklagelser	Beklagelser regnes som negativ høflighet (Watts, 2003, s. 90), og kan gjennomføres på ulike måter. For eksempel ved å vise mottakeren at en beklager forstyrrelsen, eller å eksplisitt be om unnskyldning (Brown & Levinson, [1978] 1987, s. 188).
Dempere: «bare»	Denne kategorien handler om å minimere graden av handlingens tyngde i den situasjonen en står i. Dette blir gjerne gjort ved å legge til et «bare» (Watts, 2003, s. 90). Et eksempel er: «Kunne du bare vippset meg penger?».

Tabell 5: Tabellen viser en oversikt over kategoriene som kjennetegner de høflighetsstrategiene som forekommer i datamaterialet.

4.1.3.1 Utenfor kjernen: Positive høflighetsstrategier

Det blir benyttet en rekke positive høflighetsstrategier i tekstmeldingene. I dette delkapittelet vil jeg presentere de positive høflighetsstrategiene, og fordelingen av bruken med hensyn til mottakerkategorier og situasjoner. Forekomsten vises i tabell 6:

	Bestevenn				Forelder			
	Låne	Utsette	Levere	Sende	Låne	Utsette	Levere	Sende
Adresserte former	7 19%	10 28%	7 19%	8 22%	12 33%	10 28%	6 17%	6 17%
Ellipser	1 3%	30 83%		2 6%		20 56%		
Love bort	30 83%	2 6%			8 22%	3 8%		
Love bort (med hint)		9 25%				16 44%		
Ofre seg			2 6%		2 6%	1 3%	2 6%	
Begrunne	23 64%	31 86%	7 19%	12 33%	34 94%	30 83%	12 33%	7 19%
	Lærer				Arbeidsgiver			
	Låne	Utsette	Levere	Sende	Låne	Utsette	Levere	Sende
Adresserte former	6 17%	7 19%	7 19%	7 19%	5 14%	6 17%	5 14%	6 17%
Ellipser	2 6%	6 17%		1 3%		7 19%		
Love bort	17 47%	3 8%			9 25%	5 14%		
Love bort (med hint)		4 11%				2 6%		
Ofre seg			1 3%		3 8%		2 6%	2 6%
Begrunne	31 86%	30 83%	13 36%	9 25%	29 81%	32 89%	13 36%	12 33%

Tabell 6: Tabellen viser absolutte tall og relative tall (uthevet og prosent) over bruken av positive høflighetsstrategier som informantene produserer i tekstmeldingene.

Flere av informantene velger å bruke adresserte former i tekstmeldingene sine, altså at de bruker titler til personene de skriver til. Til «lærer» og «arbeidsgiver» markerer informantene som regel at de ville skrevet navnet på mottakeren, hvis de bruker adresserte former. Dette markerer de ved å skrive fornavn eller skriver «navn/tittel» i gåseøyne eller parentes. Til «forelder» skriver de gjerne «mamma» eller «pappa», men til «bestevenn» kan det variere mer. I noen tilfeller markerer informantene at de ville skrevet navnet på bestevennen sin, men i andre tilfeller benytter de kallenavn, slik som:

(9a) «ey bro» (Informant 2 – gutt, 18- bestevenn/låne)

(9b) «man» (informant 1 – gutt, 16 – bestevenn/utsette)

En grunn til at avsenderen velger å inkludere adresserte former, kan være for å vise til at det er et symmetrisk maktforhold, eller forsøke å jevne ut et asymmetrisk maktforhold (Brown & Levinson, [1978] 1987, s. 108). Diagram 6 nedenfor viser en jevn, men relativt liten bruk av adresserte former. Det kan indikere at informantene antakelig ikke anser bruk av adresserte former som en strategi for å få akseptert forespørselen sin.

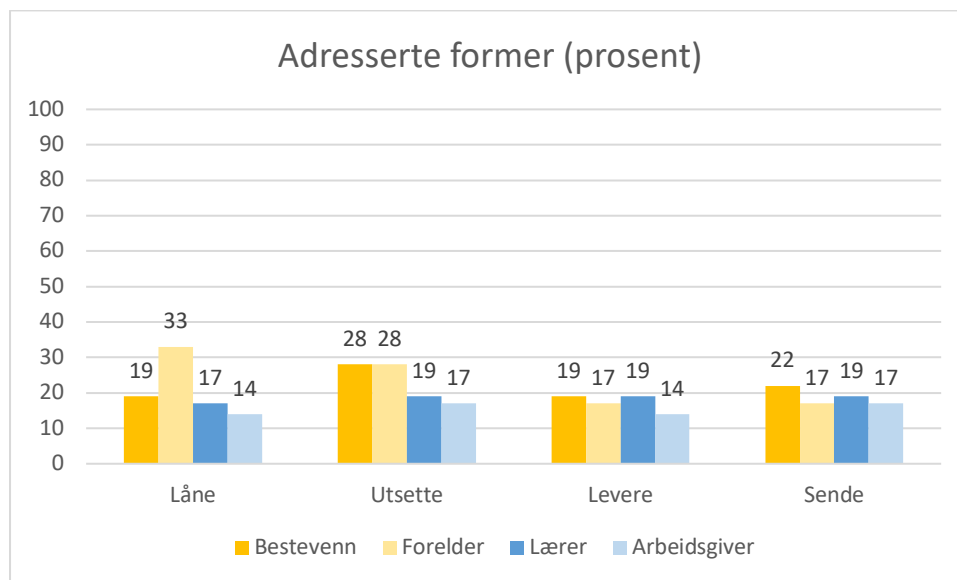

Diagram 6: Diagrammet viser en oversikt over bruken av adresserte former. Funnene er fordelt etter situasjoner og mottakerkategorier.

En annen i-gruppe-strategi er bruken av ellipser. Bruk av ellipser kan en finne i eksempel (10):

(10) «Jeg forsov meg as bro, la oss stikke senere» (Informant 30 – gutt, 17 – bestevenn/utsette)

Her nevner ikke informanten konkret hva det er han har forsovet seg til. I diagram 7 kan en se at ellipser i dette datamaterialet avhenger av en spesifikk situasjon; utsette en avtale, og ved spesifikke mottakerkategorier; «bestevenn» og «forelder». I hele 30 av totalt 36 mulige tilfeller produseres det ellipser til bestevenn-kategorien for utsette-situasjonen, det tilsvarer 83 %. Det betyr at de i denne situasjonen aldri kommenterer avtalen, altså skituren, eksplisitt. I over halvparten av tilfellene ser en det samme for forelder-kategorien. Innunder lærer- og arbeidsgiver-kategorien ser en at informantene vanligvis kommenterer presentasjonen (til «lærer») og medarbeidersamtalen (til «arbeidsgiver») eksplisitt. Denne trenden kan vise til at informantene opplever en jevn kontakt med bestevennen og forelderens sin. Informantene kan ha sett for seg at de deler den samme kunnskapen med bestevennen eller forelderens, på grunn av jevnlig kontakt, og derfor behøver de ikke være overtydelige i kommunikasjonen (Brown & Levinson, [1978] 1987, s. 111, 215). Dette samsvarer med forekomsten av hint. Bruk av ellipser kan være en konsekvens av at en har en god relasjon til mottakeren.

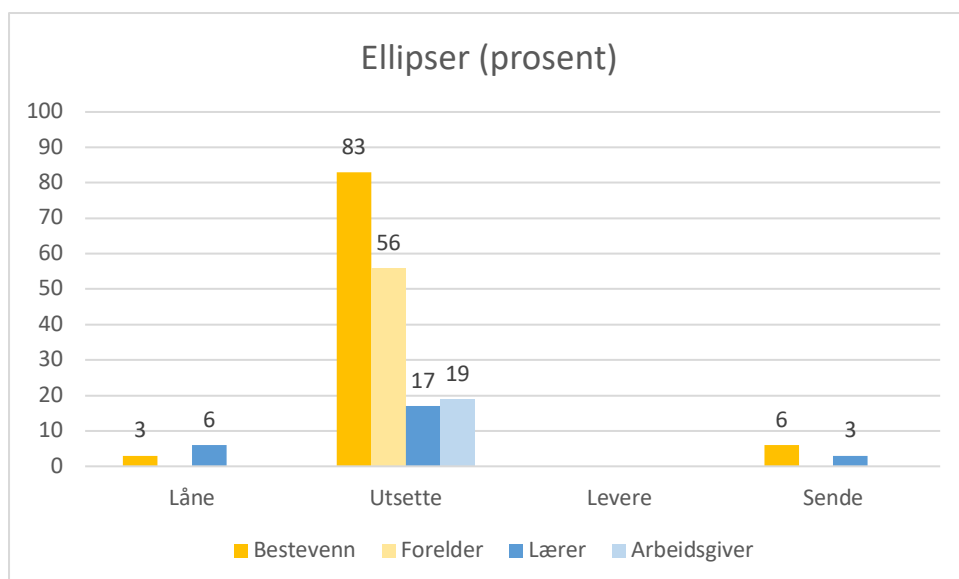

Diagram 7: Diagrammet viser fordelingen (relative tall: prosent) av bruken av ellipser mellom situasjoner og mottakerkategorier.

En positiv høflighetsstrategi er å gi begrunnelser for hvorfor en spør om det en spør om. I eksempel (11) ser en at informanten forteller hvorfor hun trenger pengene.

(11) «Kan du vippse 500kr? Er til middag og kino med klassen.» (Informant 25 – jente, 17 – forelder/låne)

Av funnene til Awedyk (2003, s. 295) kan en også se at begrunnelser hadde en høy forekomst i datamaterialet. I dette datamaterialet er det en jevn fordeling mellom begrunnelser og mottakerkategoriene, men en ser en liten forskjell ved situasjonene (se diagram 8). Det er vanligere å komme med begrunnelser for større kostbare situasjoner, enn for mindre. Slik Brown og Levinson ([1978] 1987, s. 228) formidler, vil størrelsen på tjenestene en spør etter, gi utslag for hvilke høflighetsstrategier en bruker. Store tjenester vil være mer ansiktstruende, og en vil derfor opptre på en slik måte at en ivaretar eget og mottakers ansikt. I dette tilfellet ivaretar en sitt eget ansikt ved å forklare hvorfor en lur på det en lur på. I tillegg kan det være sårbart å skulle sette andre i en situasjon der de må låne bort penger, og derfor kan det oppleves som viktig å forklare hvorfor en trenger pengene. Det kan gi mottakeren mer forståelse, og dermed en god grunn for å skulle låne bort pengene (Brown & Levinson, [1978] 1987, s. 128).

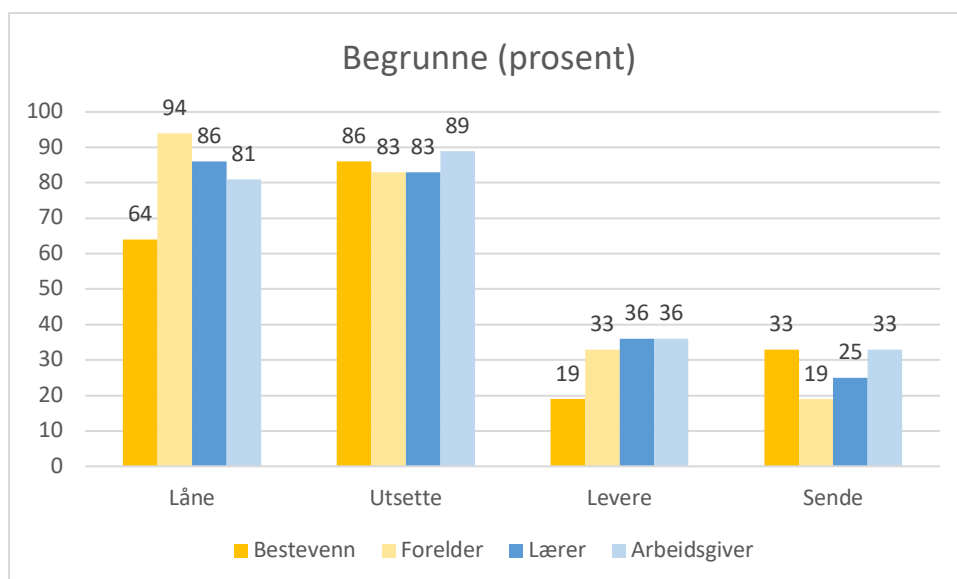

Diagram 8: Diagrammet viser en oversikt over bruken av begrunnelser i tekstmeldingene (relative tall: prosent). Funnene er fordelt etter situasjoner og mottakerkategorier.

I flere tilfeller ser en at informantene velger å love bort noe. I noen tilfeller lover informantene bort noe samtidig som tekstmeldingen inneholder en eksplisitt anmodning, som i:

(12a) «kan jeg låne 500kr? Du får tilbake så fort jeg har penger» (Informant 16 – gutt, 17 – bestevenn/låne).

Her lover informanten at han skal gi pengene tilbake. Det vanligste er at en lover bort, med konvensjonaliserte anmodningsformer, i låne-situasjonen, og som oftest til bestevenn-kategorien. Det skjer i 83% av tilfellene (se diagram 9). Tallet er antakelig mye høyere i denne kategorien enn for de andre, da en ved lærer-kategorien som regel har gitt hint i denne situasjonen, og til arbeidsgiver-kategorien har en heller bedt om å få forskudd på lønn. Innunder forelder-kategorien er også tallet lavt her, men det kan skyldes relasjonen, der ungdommene muligens forventer at foreldrene stiller opp om det er noe. I andre tilfeller opptrer «love bort»-strategien sammen med hint:

(12b) «Jeg har forsovet meg, kommer så fort som mulig» (Informant 16 – gutt, 17 – forelder/utsette).

Her ser en at informanten ikke spør om avtalen kan utsettes, men han lover heller å komme så fort han har mulighet. Informanten henter til at mottakeren må vente, ved at han lover å komme så fort som mulig. De gangene informantene lover bort noe i sammenheng med hint, er i utsette-situasjonen, og da oftest til forelder-kategorien. Det skjer i 44% av tilfellene (se diagram 10). En grunn til at informantene lover bort noe, kan være for å ivareta eget ansikt. En vil sørge for å gjøre opp for seg. Det kan også være lettere for mottakeren å akseptere anmodningen når avsenderen lover å gi noe tilbake. En ivaretar mottakerens positive ansikt, altså mottakerens ønsker og interesse (Brown & Levinson, [1978] 1987, s. 125).

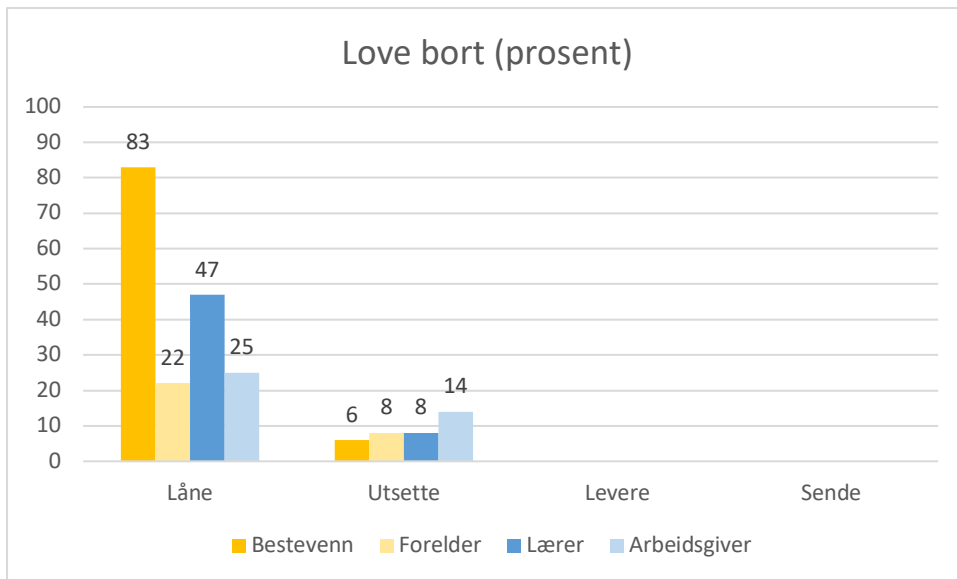

Diagram 9: Diagrammet viser funnene som baserer seg på at en lover bort noe, sammen med en eksplisitt anmodning. Funnene er inndelt etter situasjoner og mottakerkategorier.

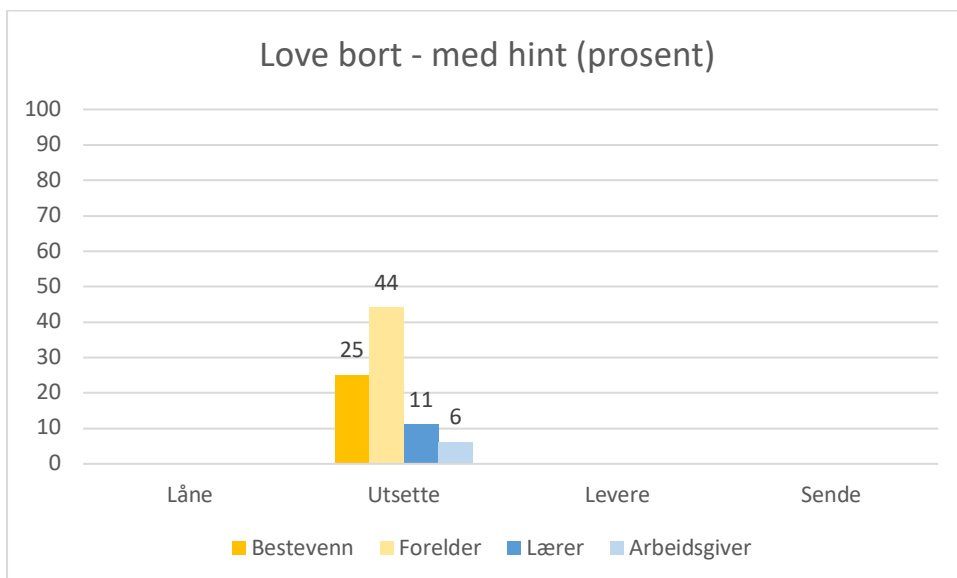

Diagram 10: Diagrammet viser funnene over når informantene lover bort noe, men med hint som kjerne. Tallene er oppgitt i prosent.

I tillegg til å love bort noe, velger enkelte informanter å benytte strategien der de ofrer seg. For eksempel i (13):

(13) «[...] Skal jobbe mye neste uke og trekker det fra lønningen min»
(Informant 10 – jente, 18 – arbeidsgiver/låne).

Istedenfor å be om å få låne penger av arbeidsgiveren sine egne penger, ofrer informanten seg og sier at det heller kan trekkes fra hennes egen lønn. I de tilfellene der informantene skal be mottakeren om å levere noe tilbake, har enkelte heller ofret seg og skriver til mottakeren at de kan komme og hente gjenstanden selv. Av tallene i tabell 6 kan en se at å ofre seg er en lite utbredt strategi, og forekommer i svært få tilfeller. Forekomstene av «ofre seg» er såpass lav at det ikke vil være nødvendig å fremstille tallene i et diagram, og tallene fra tabell 6 viser forekomsten av både absolutte og relative tall.

Den siste positive høflighetsstrategien som benyttes av informantene, er «andre strategier som ivaretar mottakeren». Denne utspiller seg på ulike måter basert på de ulike situasjonene, og er en oppsamlingskategori. Forekomstene er vist i diagram 11. De tekstmeldingene som faller innunder denne koden gir for eksempel mottakeren valgmuligheter, estimerer tidsbruk og viser forståelse for at mottakeren ikke har mulighet til å hjelpe. Et typisk funn innenfor låne-situasjonen til arbeidsgiveren sin, er at informantene heller spør om det er mulig å få forskudd på lønn. Dette tolker jeg som et tegn på at en ivaretar mottakeren. Informantene vil antakelig ikke virke for direkte, og ivaretar mottakeren ved å heller komme med et annet alternativ. Over halvparten av informantene velger å heller be om forskudd på lønn enn å be om å låne direkte fra arbeidsgiveren sin. Innenfor utsette-situasjonen er det vanlig at informantene estimerer tiden det vil ta før de rekker avtalen, eller at de gir mottakeren muligheten til å droppe avtalen. Innenfor levere-situasjonen er det vanlig at informantene lurte på om mottakeren ikke lenger trenger det de har lånt, eller at informantene kommenterer at det ikke er noe hastverk. Felles for alle strategiene er at avsenderen vil ivareta sitt eget og mottakerens ansikt i kommunikasjonen. En er lite bastant og gjør det mulig for mottakeren å avgjøre hvorvidt anmodningen skal aksepteres eller ikke.

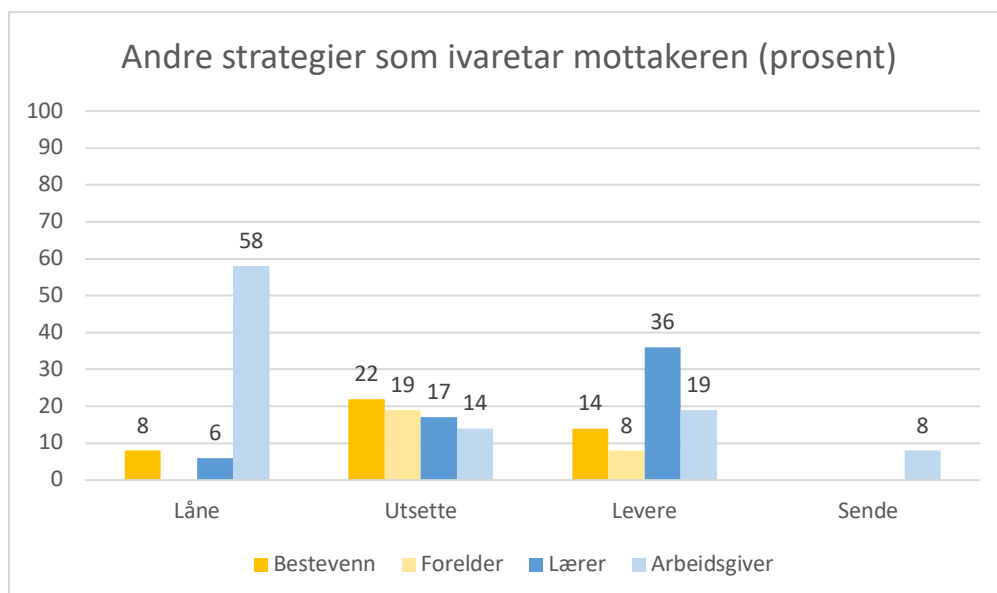

Diagram 11: Diagrammet viser funn over den prosentvise fordelingen der informantene ivaretar mottakeren på ulike måter. Dette er en oppsamlingskategori og utspiller seg ulikt ut ifra hvilken situasjon informantene skriver innunder.

4.1.3.2 Utenfor kjernen: Negative høflighetsstrategier

I tillegg til positive høflighetsstrategier, bruker flere av informantene også negative høflighetsstrategier. Det må presiseres at konvensjonaliserte indirekte former og modale uttrykksformer som en kunne se i flere av anmodningene, er former for negative høflighetsstrategier. I dette delkapittelet skal jeg presentere de strategiene som brukes utenfor kjernen: «beklagelser» og «dempere». Forekomstene vises i tabell 7:

	Bestevenn				Forelder			
	Låne	Utsette	Levere	Sende	Låne	Utsette	Levere	Sende
Beklage	1 3%	11 31%				15 42%		
Dempe	1 3%		2 6%		1 3%	1 3%	1 3%	
	Lærer				Arbeidsgiver			
	Låne	Utsette	Levere	Sende	Låne	Utsette	Levere	Sende
Beklage	3 8%	7 19%			2 6%	18 50%		
Dempe	2 6%		1 3%	1 3%	1 3%		1 3%	2 6%

Tabell 7: Tabellen viser absolutte tall og relative tall (uthevet og prosent) over bruken av negative høflighetsstrategier som informantene produserer i tekstmeldingene.

Å beklage seg er en strategi som er synlig i flere tekstmeldinger. I datamaterialet opptrer dette ved at informantene beklager seg for en handling, eller at de beklager seg for å være til bry. Distribusjonen avhenger av situasjonen. Det er vanligst å beklage for en handling i situasjonen der en utsetter en avtale. Slik som i eksempelet:

(14a) «Hei! Beklager men jeg har klart å forsove meg. Så jeg rekker ikke komme. [...]». (Informant 30 – gutt, 17 – arbeidsgiver/utsette)

I slike tilfeller vil en forsøke å frifinne seg selv, samtidig som en viser forståelse til mottakeren (Brown & Levinson, [1978] 1987, s. 189). Det finnes også eksempler der en beklager for å være til bry:

(14b) «[...] lurte bare på om det var greit at jeg lånte 500kr av deg? Beklager den plutselige forespørselen, jeg lover å betale tilbake så fort jeg har mulighet til det» (Informant 33 – gutt, 18 – arbeidsgiver/låne).

Dette skjer kun når det er snakk om å få låne penger. I slike tilfeller vil en forsøke å unngå å påvirke mottakeren i størst mulig grad (Brown & Levinson, [1978] 1987, s. 188). I flere tilfeller bruker informantene formuleringen «dessverre», men denne formen er ikke inkludert i analysen, da det ikke er med på å beklage selve hendelsen. En ser i diagram 12 at beklagelser er styrt av situasjonen og konteksten. Det er lite logisk å skulle beklage for at en vil ha tilsendt en internettlenke. Det mest interessante ved funnet er at svært få beklager seg overfor læreren sin i utsette-situasjonen, i motsetning til «arbeidsgiver», som også er en mottaker med større avstand til informantene. Dette vil jeg diskutere ytterligere i diskusjonen.

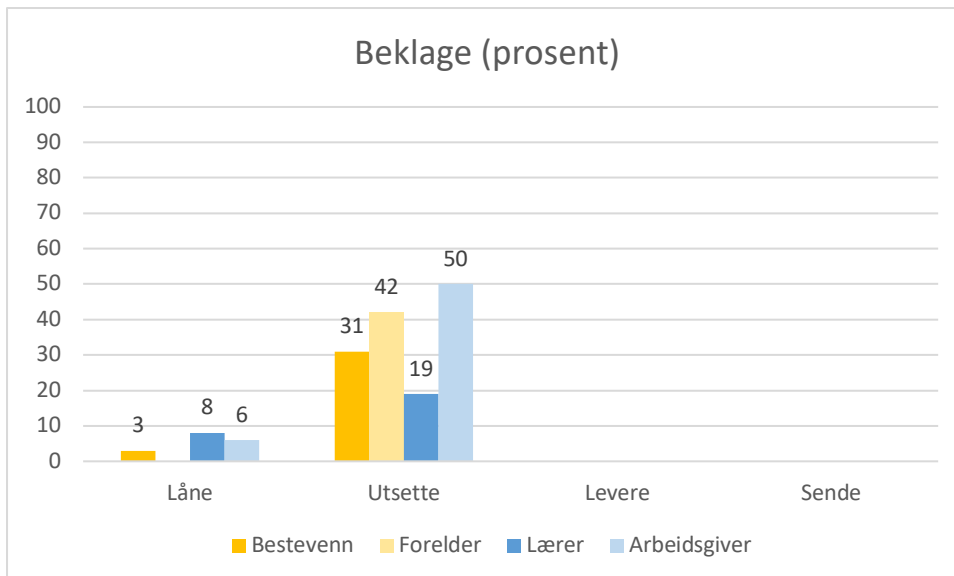

Diagram 12: Diagrammet presenterer den prosentvise fordelingen der informantene beklager seg i tekstmeldingene. Funnene er inndelt etter situasjoner og mottakerkategorier.

Den siste strategien som blir benyttet er demping ved bruk av «bare», som i eksempelet:

(15) «Hei, jeg har ikke rå til middag og kino akkurat nå. Jeg lurte bare på om det er noen mulighet til at jeg kunne lånt 500kr og gitt tilbake senere?»
(Informant 6 – jente, 18 – lærer/låne).

Slike konstruksjoner opptrer sjeldent i datamaterialet. Det er derfor vanskelig å skulle avgjøre om trekket kan være styrt av mottakerkategorier eller situasjonene. Ved å bruke «bare» forsøker avsenderen å manipulere tjenesten eller handlingen til å være noe mindre enn den er (Opsahl & Svennevig, 2012, s. 221). Dermed er det kun maktsymmetri og sosial avstand som blir avgjørende faktorer (Brown & Levinson, [1978] 1987, s. 176). Grunnet få og spredte tilfeller av dempere, vil det ikke legges ved et diagram som illustrerer forekomsten av det, og tallene fra tabell 7 vil være eneste illustrasjon. Det er vanskelig å skulle avgjøre om trekket er avhengig av mottakere eller situasjoner, da forekomstene ikke utpeker seg i noen særlig grad.

4.2 Sammenhengen mellom bruk av strategier

Det er viktig å ikke utelukkende se bruken av høflighetsstrategier og anmodninger for seg, men at en også ser de i forhold til hverandre. Diagrammene over viser ikke hvordan informantens individuelle produksjon er. I vedlegg 2 vises hele datamaterialet i sin helhet. Der kan en se svarene til informantene, og på den måten se hvordan de skriver til ulike mottakere og innenfor ulike situasjoner. Et funn som går igjen er at de fleste informantene skriver «kan» i anmodningen til «bestevenn» og «forelder», men at de skriver «kunne» til «lærer» og «arbeidsgiver». Dette trekket er også typisk innenfor de mindre kostbare situasjonene: «levere» og «sende». I situasjonen der informantene blir bedt om å låne penger, er det veldig vanlig å bruke «kunne» også til «bestevenn» og «forelder», ikke bare «lærer» og «arbeidsgiver». Tabell 8 viser to informanteksempler der en beveger seg fra «kan» til «kunne». Som en har sett av de tidligere studiene er en tempusforskyvning til fortidsform regnet som mer høflig (Urbanik, 2017, s. 291; Fretheim, 2005, s. 147). Det er vanlig at høflighetsformene våre styres av hvem vi

snakker til, og en større avstand til mottakeren gjør oss mer høflige og modale (Tanusy & Tanto, 2018, s. 141).

	Bestevenn	Forelder	Lærer	Arbeidsgiver
Informant 22 (jente, 17) Sende	ayo <u>kan</u> du sende den internettlenka for å få kjøpt de konsertbillettene ?	<u>Kan</u> du sende lenka til den middagsoppskrifta?	Hei! <u>Kunne</u> du kanskje sendt meg den internettlenka til den neste vurderingen?	Hei! Tenkte bare å høre om du kanskje <u>kunne</u> sendt meg den internettlenka om brannsikkerhet på jobb. Hilsen ...
Informant 34 (jente, 18) Sende	Hei har du den lenka til de konsertbillettene? <u>Kan</u> du sende den??	Har du den linken til oppskriften ? <u>Kan</u> du sende den til meg??	Hei! Jeg har ikke den internettkenka som vi skulle bruke til å øve <u>Kunne</u> du sendt den til meg?	Hei! Jeg har ikke den internettlenka om brannsikkerhet på arbeidsplassen som vi skulle se på. <u>Kunne</u> du sendt den til meg? Mvh ____

Tabell 8: Tabellen viser en individuell utvikling fra «kan» til «kunne». (Mine understrekinger)

På den andre siden finnes det flere tilfeller der informanter som skriver «kunne» til «bestevenn» og «forelder», skriver hedges til «lærer» og «arbeidsgiver». I tillegg er utviklingen mest typisk i den mer kostbare situasjonen: låne-situasjonen. Det er heller ikke uvanlig at informantene skriver «kan» til nære mottakere og hopper rett til hedges for fjernere mottakere. Det kan derfor se ut til igjen at det er vanlig å modifisere seg mer til mottakere med større avstand enn med nærere avstand. Tabell 9 viser to eksempler der en beveger seg fra «kunne» til hedges.

	Bestevenn	Forelder	Lærer	Arbeidsgiver
Informant 19 (jente, 18) Låne	<u>kunne</u> du vippsa meg 500 kr også betaler jeg tilbake neste fredag? er blakk	<u>Kunne</u> jeg lånt 500 kr av deg til klassesur? Betaler tilbake så fort jeg får lønn. Elsker deg mamma	Hei, <u>jeg lurte på om det var mulig å låne</u> 500 kr til den klassesuren? Jeg har ikke nokk penger og det er jo litt kjipt å være den eneste uten	Hei, <u>jeg lurte på om det var mulig å låne</u> 500 kr til noe skole greier, så betaler jeg tilbake når jeg får lønn?
Informant 24 (jente, 18) Levere	<u>Kunne</u> du levert tilbake gensenen snart?	<u>Kunne</u> fått tilbake laderen nå?	Hei. <u>Hadde det vært mulig å få tilbake boka</u> snart?	Hei. <u>Hadde det vært mulig å få tilbake laderen</u> min?

Tabell 9: Tabellen viser en individuell utvikling fra «kunne» til hedges. (Mine understrekinger)

Det er flere informanter som skriver hint i utsette-situasjonen. Ni informanter skriver hint til bestevenn-kategorien, og 17 informanter skriver hint til forelder-kategorien. Disse tallene sammenfaller i stor grad med tallene i love-bort-kategorien (med hint). Ni informanter lover bort noe i utsette-situasjonen til bestevennen sin, og 16 lover bort til en forelder. Det viser seg derfor å være svært vanlig å heller bruke den positive høflighetsstrategien «love bort» de gangene det skrives hint. Selv om mottakerne av meldingene må tolke seg frem til at de må vente, kan det være enklere å akseptere denne handlingen, nettopp fordi avsenderne skriver at de skal komme så fort som mulig.

5. Diskusjon

Kort oppsummert ble det i analysedelen vist hvilke konstruksjoner som typisk opptrer i informantenes anmodninger. Anmodningene fordelte seg på en akse fra svært direkte konstruksjoner, til mer indirekte konstruksjoner. I tillegg kunne en se i analysekapittelet at informantene brukte høflighetsstrategier i tillegg. Strategiene var ikke en del av anmodningene, men de var fyll til anmodningene. Strategiene falt innenfor positiv og negativ høflighet. I denne delen skal jeg diskutere resultatene opp mot problemstillingen og de tilhørende forskningsspørsmålene. For å undersøke *hvordan* høflighet kommer til uttrykk i ungdommenes tekstmeldinger skal jeg diskutere *hvilke* sosiale variabler som kan påvirke høflighetsstrategiene en bruker, *hvilke* konstruksjoner som markerer seg som ekstra høflige, og *hvordan* resultatene plasserer seg inn i en norsk kontekst.

5.1 Sosiale variabler – hva styrer høflighetspraksisene?

Spørreundersøkelsen ble designet med utgangspunkt i at informantene måtte skrive tekstmeldinger basert på fire ulike situasjoner (med avstand i tjenester) til fire ulike mottakerkategorier (med avstand i sosial avstand og makt). Dermed var ulike sosiale variabler inkludert i undersøkelsen, og på den måten har det vært grunnlag for å undersøke hvilke sosiale variabler som kan påvirke ungdommers høflighetsytringer.

Situasjonsbeskrivelsen var som nevnt delt inn i to hovedkategorier: mer kostbare situasjoner, og mindre kostbare situasjoner. Av resultatene kommer det frem at modale interogativer (kan/kunne) er utbredt ved både nære og fjerne mottakere, samt mer og mindre kostbare situasjoner, men samlet sett mest utbredt ved de mindre kostbare situasjonene. Hedges derimot, er mer utbredt i de mer kostbare situasjonene. Det kan derfor se ut til at en blir mer modifierende og pessimistisk i anmodningen sin innenfor de mer kostbare situasjonene. Brown og Levinsons ([1978] 1987) sosiale variabel: «range of impositions» (grader av handlingens tyngde), ser ut til å ha innvirkning på informantene. I de tilfellene der de ber om en større tjeneste, er det ikke uvanlig at en modifierer seg ytterligere. For eksempel benyttes den mest modifierende konstruksjonen, «kunne»+hedges, oftest innenfor låne-situasjonen, altså den mest kostbare situasjonen. Hint brukes som regel ved utsette-situasjonen, og i noen tilfeller i låne-situasjon til lærer-kategorien. Hint avhenger antakelig en del av konteksten. Det ville trolig vært rart å skulle hinte om å få tilsendt en internettlenke. Senere i kapittelet skal jeg kommentere hvordan hint heller kan avhenge av mottakeren.

I tillegg til at anmodningene kan avhenge av situasjonen, er det enkelte høflighetsstrategier utenfor kjernen som også ser ut til å være mer avhengige av situasjonen. For eksempel er det en langt høyere andel informanter som produserer begrunnelser og lover bort noe innunder de mer kostbare situasjonene. Dette kan til en viss grad bekrefte teorien om at informantene lar seg styre av graden av tjenesten de spør om. Informantene er antakelig klare over at det krever mer av mottakeren for å skulle akseptere en større tjeneste, og på den måten vil informantene inkludere høflighetsstrategier som kan bidra til å få mottakeren mer medgjørlig. Det vil kreve mer av mottakeren å skulle låne bort pengene sine, heller enn å sende en internettlenke. Det er knyttet større usikkerhet til penger. En vet ikke om mottakeren har råd, og mottakeren selv kan være redd for å ikke få pengene igjen. Begrunnelser og lovnader

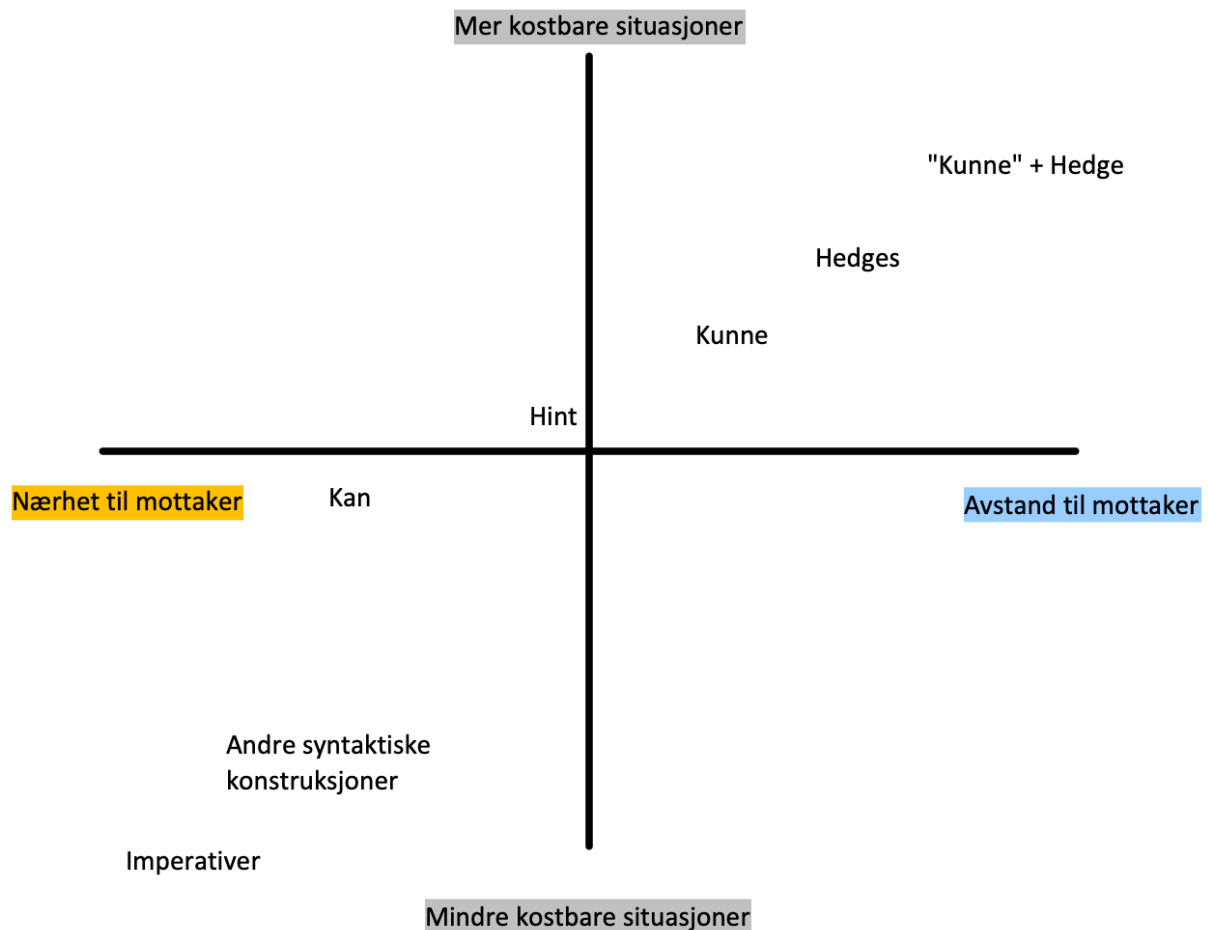
brukes derfor for å ta hensyn til mottakerens ønsker, samt gi mottakeren større forståelse for handlingen (Brown & Levinson, [1978] 1987, s. 125, 128).

Ved mottakerkategoriene er det enda flere forskjeller som kommer til uttrykk. Mellom mottakerkategoriene er det blant annet sosial avstand, der det er knyttet nær kontakt til «bestevenn» og «forelder», men større sosial avstand og mer sporadisk kontakt til «lærer» og «arbeidsgiver». I tillegg er det et asymmetrisk maktforhold til «lærer» og «arbeidsgiver», men et symmetrisk til «bestevenn». Forelder-kategorien har i utgangspunktet asymmetrisk makt, men denne er ikke like tydelig som ved «lærer» og «arbeidsgiver» (jmfør kapittel 3.1.3, fotnote 1), og blir derfor regnet som en nær mottaker.

En kan se klare tendenser til at mottakerkategoriene kan påvirke kjernen i tekstmeldingene, altså selve anmodningen. Informantene produserer få imperativer i datamaterialet, men i de få tilfellene det gjøres, opptrer det til bestevenn-kategorien, der ansikt ikke er truet. Jeg vil diskutere dette ytterligere innunder kapittel 5.2. Dersom en ser til de konvensjonelt indirekte formene, viser resultatene at «kan» er mest utbredt til nære mottakere, men «kunne», hedges og «kunne»+hedges er mer utbredt til fjernere mottakere. Funnene er i tråd med tidligere studier. En blir mer modifierende, skriver i fortidsform og virker tvilende i anmodningen sin dersom mottakeren er større i avstand, eller om mottakeren står i en mektigere posisjon (Eshghinejad & Moini, 2016, s. 10; Tanusy & Tanto, 2018, s. 140-141; Fretheim, 2005, s. 151). Det er likevel viktig å presisere at disse funnene ikke er i et en-til-en-forhold. I kapittel 4.2 viste jeg noen informanters individuelle produksjon. Dersom de skriver «kan» til en nær mottaker, kan de skrive «kunne» til en fjernere en, men dersom de skriver «kunne» til nære mottakere, er det ikke usannsynlig at de skriver hedges til fjernere mottakere. Hovedpoenget er at informantene generelt sett modifierer seg mer til fjernere mottakere enn nære, og at resultatene må ses mer i sammenheng med informantens individuelle utvikling.

Hint er en konstruksjon som informantene ofte bruker, men som tidligere nevnt ser hint ut til å avhenge av bestemte kontekster. Likevel ser en noen bestemte mønstre for når hint opptrer. I utsette-situasjonen bruker informantene hint til nære mottakere. Den jevnlig kontakten mellom avsender og mottaker kan gjøre at hint oppleves som en naturlig konstruksjon blant informantene. Avsenderen vet at mottakeren vet hva som skal skje den dagen, og meldingen blir nærmest som en forlengelse av en samtale. I låne-situasjonen skriver informantene hint mer eller mindre bare til lærer-kategorien. Avsenderen forsøker med det å legge ansvaret over på mottakeren, antakelig fordi det er ubehagelig å skulle spørre direkte, jmfør analysekapittelet 4.1.2.3. Samtidig ser en at hint i denne situasjonen ikke opptrer i noen nevneverdig grad til arbeidsgiver-kategorien. I de tilfellene er det vanligere å spørre om forskudd på lønn. En har dermed mulighet for en annen innfallsvinkel på anmodningen sin ved å spørre «arbeidsgiver». Informantene ser ut til å utnytte den rollen arbeidsgiveren har med å styre økonomien deres, og de velger heller å «gjemme» seg bak en annen forklaring enn at en vil låne penger. Ut ifra de anmodningsformene som kommer frem av datamaterialet, har jeg plassert konstruksjonene i lys av to akser, se figur 3. Aksene strekker seg fra nærhet-avstand med hensyn til mottaker, og mer-mindre kostbare situasjoner. Anmodningsformene er plassert der de typisk opptrer flest ganger, men det må presiseres at denne figuren ikke er konstant, den viser til der forekomsten er størst. For eksempel er «imperativer» plassert i et felt som viser til stor nærhet til mottakeren og til mindre kostbare

situasjoner, hvilket betyr at de gangene imperativer oftest opptrer, opptrer det i dette skjæringspunktet.

Figur 3: Figuren viser hvor anmodningsformene stort sett opptrer i lys av mottakere og situasjoner. Illustrasjonen viser et generelt mønster, men det finnes selvsagt nyansforskjeller.

Når det gjelder høflighetsstrategier som informantene benytter utenfor anmodningen, er det vanskelig å se noen generelle mønstre som står i sammenheng med mottakerkategoriene. Det tydeligste en ser er at enkelte strategier er mest vanlig innunder visse kontekster. Det ville for eksempel vært rart å beklage seg for å få tilsendt en internettlenke, men det er naturlig å beklage seg for at en er forsinket. De funnene som utpeker seg i nevneverdig grad har blitt tatt opp i analysedelen, men vil ikke diskuteres ytterligere her, da tilfellene er utfordrende å skulle sammenligne.

I analysearbeidet kommer det frem at mønster og trender ved distribusjon av konstruksjonene og strategiene stort sett er like innunder de overordnede kategoriseringene for mottakere og situasjoner. Kort forklart betyr det at de samme konstruksjonene stort sett finner sted ved for eksempel begge mottakerkategoriene med avstand til informantene: «lærer» og «arbeidsgiver». På samme måte som at de samme konstruksjonene ofte opptrer i de mindre kostbare situasjonene: «levere» og «sende». Dette kan indikere at mottakerkategoriene og situasjonsbeskrivelsene har vært lagt på like nivåer basert på avstand/nærhet og mer/mindre kostbart. Det viser seg likevel at én strategi skilte seg ut: beklagelser i utsette-situasjonen. Der 31% og 42% beklager seg til henholdsvis bestevenn- og forelder-kategorien, beklager 50% seg til arbeidsgiver-

kategorien. En kunne dermed forventet en høy prosentandel for lærer-kategorien og, men der ligger tallet på 19%, altså et stort gap fra den andre fjerne mottakerkategorien. Det er vanskelig å finne en forklaring på dette, men det kan hende at avstanden elever har til læreren sin har blitt mindre, eller oppfattes som mindre av informantene selv. Med digitale medier er det lettere for elever å ta kontakt med læreren sin dersom det er noe. Hvis elevene sitter med opplevelsen av å ha mer kontakt med læreren sin, kan det ha påvirket symmetrien mellom elev-lærer. Resultatet tydeliggjør at en må se på kategoriseringene som dynamiske og ikke statiske variabler.

Det har blitt diskutert og vist at de sosiale variablene (D, P, R) som Brown og Levinson ([1978] 1987) operer med, har en innvirkning på anmodningsformer og høflighetsstrategier som ungdommene bruker. Det som imidlertid ikke har vist seg å ha noen innvirkning på ytringene, er informantenes kjønn. Det har ikke vært noen konstruksjoner som har vist seg å være avhengige eller som har sammenfalt med kjønn. Eshghinejad og Moini (2016, s. 10) kunne også se i sin studie at kjønn ikke hadde noen påvirkning for ytringene. Det er mulig at et større forskningsprosjekt med et rikere utvalg av informanter ville vist noe annet, men i denne studien kan en ikke konkludere med at kjønn er av betydning.

5.2 Markert og umarkert høflighet

Ut ifra dataresultatene kan en vurdere hvorvidt enkelte konstruksjoner kan regnes som markert eller umarkert høflighet. Kort oppsummert handler markert høflighet om at avsenderen vil forsøke å manipulere sosiale variabler som spiller inn i situasjonen, og på den måten kan konstruksjonene bli strategiske, og i noen tilfeller overhøflige (Terkourafi, 2008, s. 65). Ved umarkert høflighet er derimot konstruksjonen forventet og ikke noe mottakeren vil legge merke til (Terkourafi, 2008, s. 65).

I datamaterialet mitt er de konvensjonelt indirekte formene umarkerte, altså former som «kan» og «kunne», samt hedges. Dette samsvarer med flere tidligere studier, blant annet Blum-Kulka (1987, s. 143). Alle disse konstruksjonene faller innenfor negativ høflighet, og i denne oppgaven regnes de som konstruksjoner som utgjør kjernen av anmodningen. Konvensjonelt indirekte konstruksjoner opptrer i de fleste anmodningene i tekstmeldingene, jamfør tabell 4. Dette kan tyde på at konvensjonelt indirekte former er såpass frekvente i norsk at de ikke legges spesielt merke til som strategisk høflige, men som en vanlig høflighetsfrase. Likevel kan en anta at «kunne» regnes som mer høflig enn «kan», og hedges som mer høflig enn «kunne» igjen. En annen tempusform benyttes altså for å markere mer høflighet. I Kapittel 4 ble det også poengtert at modaliteten avhenger av situasjoner og mottakere, der mer kostbare situasjoner og fjernere mottakerkategorier gjerne fremprovoserer et mer modifierende vokabular hos informantene. Av de konvensjonaliserte indirekte formene, er det én konstruksjon som utpeker seg. Konstruksjonen «kunne»+hedges opptrer i svært få tilfeller til nære mottakere, kontra til «lærer» og «arbeidsgiver». Dette er den mest modale konstruksjonen i datamaterialet, og siden den opptrer mest til asymmetriske mottakerkategorier, kan en anta at den benyttes strategisk for å minimere graden av det en spør om, og derfor håpe at mottakeren vil akseptere anmodningen. Av de konvensjonelt indirekte formene, er denne formen mest markert.

I tillegg til konvensjonelt indirekte former, har også imperativer og hint vært typiske konstruksjoner å finne i anmodningene (kjernen av tekstmeldingen). Imperativer er de

mest direkte anmodningskonstruksjonene i datamaterialet. Bruken av imperativer kan vurderes som en markert uttrykksform, fordi konstruksjonen opptrer sjeldent. Imperativene er ikke konvensjonaliserte, men de gangene konstruksjonen opptrer, er det gjerne til bestevenn-kategorien, en mottakerkategori som informantene har jevnlig kontakt med, og har et symmetrisk forhold til. Det kan føre til at ansikt ikke er truet i interaksjonen, og derfor blir imperativene sett på som nøytrale, heller enn frekke og uhøflige. Hadde en brukt imperativer til personer med mer makt enn en selv, og hvor ansikt derfor hadde vært truet, kunne imperativer vært oppfattet som frekt (Blum-Kulka, 1987, s. 144; Terkourafi, 2008, s. 70). Dette forteller at konstruksjonene må ses i lys av de sosiale variablene, for å forstå hvorvidt de er høflige eller ikke. Siden de fem informantene som bruker imperativer velger å i all hovedsak bruke det til «en bestevenn», men ikke til en fjernere mottakerkategori, kan det fortelle at bruken av imperativer er sosialt betinget. Bruk av imperativer vil markere høflighet/frekthet ulikt, avhengig av sosiale forhold som ligger til grunn.

Hint, på den andre siden, regnes som den mest indirekte konstruksjonen i datamaterialet. På en måte kan en antakelig tolke hint som strategisk (markert) høflighet, fordi en ikke ønsker å være for bastant til mottakeren. Dette er typisk innenfor lærer-kategorien, i låne-situasjonen, der informantene overlater en del av ansvaret til mottakeren. Informantene forteller at de ikke har penger og lurer på hva de skal gjøre. Det kan derfor være et strategisk motiv ved å bruke hint. Som elev har en nok den oppfatning av at læreren vil hjelpe til og ikke holde noen utenfor. Derfor kan det være grunn til å tro at læreren selv vil foreslå å hjelpe, istedenfor at en trenger å tape eller true ansikt selv. Sett på en annen måte kan en tolke hint som umarkert høflighet, da gjerne innenfor utsette-situasjonen til nære mottakere. En bruker hint og er indirekte fordi en vet at mottakeren er klar over avtalen som skal finne sted. Informantene forteller at de blir sene og mottakerne må selv tolke seg frem til at de må vente. Ansikt er ikke truet i denne situasjonen, da mottakerne er nære i kontakt, og kommunikasjonen blir derfor uformell, uten å være hverken overhøflig eller frekk. Innenfor den situasjonen blir hint naturlig og opptrer umarkert, da mottakeren ikke vil henge seg opp i bruken av hint. I Blum-Kulka (1987, s. 144) understrekes det likevel at indirekte ytringer, som hint, kan være risikable å bruke som en høflighetsstrategi, da de kan utelate intensjoner og informasjon som kan være nyttig å vite om for mottakeren. Dette tydeliggjør at bruken hint kan være styrt av sosiale variabler.

Innunder kjerne-kategoriene av anmodningene, kan en som nevnt finne bruk av strategier som sammenfaller med Brown og Levinsons ([1978] 1987) begreper; negativ høflighet (konvensjonalisert indirekte), «bald on record» (imperativer) og «off record» (hint). Utenfor kjernen blir det også benyttet en rekke høflighetsstrategier av informantene, da negative eller positive høflighetsstrategier. Om en ser til de positive høflighetsstrategiene, jamfør tabell 6, brukes det flest positive strategier innunder de mer kostbare situasjonene blant alle mottakerkategoriene. Denne trenden ser en tydeligst innunder kategoriene «love bort», både med og uten hint, og «ofre seg». Det kan se ut til at mottakerne vet at tjenesten de spør om er stor, og ved å love bort noe eller ofre seg, vil de strategisk forsøke å minimere graden av handlingens tyngde i situasjonen. Ved å gi noe av seg selv, og nærmest forhandle tjenester, håper en at situasjonen skal fremstå som mindre kostbar (Brown & Levinson, [1978] 1987, s. 125). Innunder begrunnelser ser en også at tallet er langt høyere i de mer kostbare situasjonene, enn de mindre. Dette kan en se på som et forsøk for å manipulere situasjonen til å gjøre den mindre enn den antakelig er, og derfor skal mottakeren ønske

å bidra med hjelp. Jeg tolker positive høflighetsstrategier som markert høflighet i datamaterialet, da de tydelig ser ut til å være sosialt betinget. Det er ingen negative høflighetsstrategier utenfor kjernen som utmerker seg som markerte former for høflighet. De er lave i frekvens, og i tillegg mer kontekstbasert, hvilket gjør det vanskelig å sammenligne resultatene opp mot de ulike kategoriene som er laget.

I teorikapittelet ble det kommentert at Brown og Levinson ([1978] 1987) har fått kritikk for å utforme en teori som ikke er universell nok (Jørgensen Watts (2003)). Derfor valgte jeg å inkorporere Terkourafi (2008) sitt rammeverk i tillegg, da det fokuserer mer på frekvens og normering av konstruksjoner. Ved å bruke begge rammeverkene har jeg vist at en del anmodningsformer og strategier fra Brown og Levinson er gjeldende i dagens ungdomskultur, og sammen med Terkourafi sitt rammeverk har jeg vist hvilke av disse formene og strategiene som er mest normerte og forventet, eller mest markerte og strategiske i dette datamaterialet.

5.3 Høflighet i Norge

I dette kapittelet skal jeg diskutere funnene opp mot en norsk kontekst. Teorikapittelet inneholdt et utvalg resultater fra tidligere forskning på anmodninger og høflighet i Norge, men da i muntlig tale. Ved sammenligning ser en at både de muntlige studiene og denne studien viser at en del former er forventede. Konvensjonaliserte indirekte former er å forvente i tale, og en blir som gjerne mer modal dersom det er større avstand til mottakeren (Fretheim, 2005, s. 149). En slik utvikling kommer frem av datamaterialet for denne avhandlingen og. «Kunne» oppfattes som mer høflig enn «kan», da det er fortidsform, og hedges oppfattes som mer høflig enn «kunne» igjen, da ytringen fremmer en større tvil. Kort sagt er modalitet i anmodninger et tydelig tegn på at en opptrer høflig, og desto mer modal ytringen blir, desto mer markert høflig ser konstruksjonen ut til å være. Disse konstruksjonene opptrer derfor veldig likt mellom tale og skrift.

Det er imidlertid et par aspekter ved høflighet i tale som er svært motstridende resultatene i denne studien. Analysekapittelet viste at det produseres få imperativer blant informantene. Imperativer opptrer kun sju ganger. I doktoravhandlingen til Urbanik (2017, s. 141) viste det seg at imperativer var en utbredt anmodningsform i uformelle samtaler i norsk. Av resultatene i Urbanik (2017) sin studie, kan en se at imperativer ofte opptrer når samtalen omhandler fellesprosjekter, der avsender og mottaker er fysisk til stede, og oppfatter eller gjør noe sammen. Dette ser en for eksempel i ytringen: «bare hold det så jeg får brukt to hender» (Urbanik, 2017, s. 152). Ytringen blir sagt i sammenheng med et fellesprosjekt drevet mellom to personer. I tekstmeldinger er en ikke fysisk sammen, og ytringene dreier seg derfor mer om individuelle prosjekter. Dette kan være en grunn til at imperativer er mindre vanlige i tekstmeldinger. Det kan være at denne forskjellen avhenger av hva en prater om, men en kan ikke utelukke at forskjellen baserer seg på de ulike mediene, tale og skrift. Det kan være at ansikt oppfattes som mer truet når en ikke er fysisk med hverandre. I frykt for misforståelser kan det være naturlig å modifisere seg mer i skrift enn i tale.

En annen forskjell mellom skrift og tale dreier seg om negasjon i «kan»-anmodninger. Hos Urbanik og Svennevig (2019, s. 121), og Hollos og Beeman (1978, s. 349), kunne en se at muntlig tale ofte hadde bruk av «ikke» sammen med «kan»-anmodninger, slik som: «kan ikke du hjelpe meg med dette?» (eget eksempel). I mitt datamateriale er det kun én informant som har konstruksjonen: «æ kunna ikke lånt...» (Informant 4 – jente,

18), og det skrives til både bestevenn-, forelder- og arbeidsgiver-kategorien i låne-situasjonen. Siden forekomsten er såpass lav, er det grunn til å tro at det kan være forskjeller mellom tale og skrift. Det samme ser en av demperen «bare». Den har en lav forekomst i datamaterialet, men til sammenligning er dempere for eksempel mer brukt i muntlige samtaler i norsk enn i for eksempel polsk (Urbanik, 2017, s. 122). En kunne dermed ventet seg en del dempere i dette datamaterialet, men det er mulig at dempere er mer konvensjonelt i muntlig kommunikasjon. Da dette er delvis utenfor problemstillingen i besvarelsen, vil jeg ikke diskutere det i større grad her. Likevel er det verdt å kommentere forskjellene, da det kan være interessante problemstillinger for videre forskning.

6. Avslutning

6.1 Oppsummering

I denne masteravhandlingen har jeg undersøkt hvordan ungdommer uttrykker seg høflig over tekstmeldinger. Ved hjelp av en spørreundersøkelse fikk jeg samlet inn 576 tekstmeldinger fra totalt 36 informanter i alderen 16-18 år. Gjennom induktivt arbeid har jeg kodet og kategorisert konstruksjoner fra alle tekstmeldingene. Analysedelen har tatt utgangspunkt i to sider ved hver tekstmelding; kjernen – det en anmoder, og utenfor kjernen – høflighetsstrategier som blir brukt sammen med anmodningen. Resultatene fra analysen ble diskutert i lys av oppgavens forskningsspørsmål: (1) *Formulerer ungdommene anmodningene ulikt til ulike mottakere, og hvordan?* (2) *Formulerer ungdommene anmodningene ulikt mellom ulike situasjonsbeskrivelser, og hvordan?* (3) *Hvilke konstruksjoner markerer høflighet?* I tillegg har jeg diskutert hvordan resultatene plasserer seg i forhold til tidligere norske studier.

I analyse- og diskusjonskapittelet ble det vist og diskutert at ungdommenes høflighet over tekstmeldinger så ut til å være styrt av sosiale variabler, som de sosiale situasjonene meldingene skulle skrives innunder, samt mottakerkategoriene informantene skulle skrive til. Informantene ble mer modifierende og tvilende i ytringene sine dersom graden av tjenesten i den gitte situasjonen var mer kostbar, eller dersom mottakeren stod i en mektigere posisjon, eller var større i sosial avstand. Resultatene viste derfor at avsenderne tar hensyn til, og vil opprettholde ansikt i kommunikasjonen. Den mest modale konstruksjonen av alle ytringene; «kunne»+hedges, så ut til å være den mest markerte høflighetsytringen, da den ble brukt i få tilfeller, men likevel i ansiktstruende handlinger. Flere positive høflighetsstrategier så også ut til å være markerte, da det var en overvekt av disse i mer kostbare situasjoner, eller i meldingene til fjernere mottakere. Sånn sett ble de forstått som et forsøk på å manipulere ytringen for å gjøre graden av handlingens tyngde i situasjonen mindre enn den var. Avslutningsvis kan en argumentere for at resultatene i stor grad samsvarer med norske studier på høflighet i tale. Det er de konvensjonelt indirekte formene som oppfattes som de vanligste formene i anmodninger. Likevel kan det virke som at imperativer og negasjon i «kan»-anmodninger er de to formene som er vanligere å finne i talt norsk enn i skrevet norsk.

6.2 Videre forskning

Gjennom arbeidet med masterprosjektet har det dukket opp flere interessante problemstillinger som en kunne forsket videre på. Blant annet kunne det vært interessant å gjennomføre en større studie som så på forskjeller og likheter mellom høflighetsanmodninger i skrift og tale. Det var flere funn, slik som negasjon i «kan»-anmodninger, samt bruken av imperativer, som viste at skrift og tale kan ha noen ulikheter. Det var likevel utfordrende å drøfte disse forskjellene, da datamaterialet og sosiale variabler var svært ulike. En annen problemstilling det kan forskes på, er hvordan norske andrespråksbrukere formulerer seg i tekstmeldinger. Da kunne en anvendt dette datamaterialet og denne studien til sammenligning.

Litteraturliste

- Awedyk, W. (2003). Request strategies in Norwegian and English. *Folia Scandinavia* 7. 287-300. <https://pressto.amu.edu.pl/index.php/fsp/article/view/10687>
- Blum-Kulka, S. & Olshtain, E. (1984). Requests and apologies: A cross-cultural study of speech act realization patterns (CCSARP). *Applied linguistics*, 5(3), 196-213. https://www.researchgate.net/profile/Elite-Olshtain/publication/31338837_Requests_and_Apologies_A_Cross-Cultural_Study_of_Speech_Act_Realization_Patterns_CCSARP1/links/5523a28e0cf2f3a40338a478/Requests-and-Apologies-A-Cross-Cultural-Study-of-Speech-Act-Realization-Patterns-CCSARP1.pdf
- Blum-Kulka, S. (1987). Indirectness and politeness in requests: Same or different? *Journal of Pragmatics*, 11(2), 131-146. [https://doi.org/10.1016/0378-2166\(87\)90192-5](https://doi.org/10.1016/0378-2166(87)90192-5)
- Brown, P. & Levinson, S.C. ([1978] 1987). *Politeness: some universals in language usage*. Cambridge university press.
- Dörnyei, Z. & Csizér, K. (2012). How to design and analyze surveys in second language acquisition research. I A. Mackey & S. M. Gass (Red.), *Research methods in second language acquisition: A practical guide* (s. 74-94). Malden, MA: Wiley-Blackwell.
- Eshghinejad, S. & Moini, M. R. (2016). Politeness Strategies Used in Text Messaging: Pragmatic Competence in an Asymmetrical Power Relation of Teacher-Student. *SAGE Open*, 6(1), 215824401663228, 1-13. <https://doi.org/10.1177/2158244016632288>
- Flores-Salgado, E. & Castineira-Benitez, T. A. (2018). The use of politeness in *WhatsApp* discourse and move "requests". *Journal of Pragmatics*, 133, 79-92. <https://doi.org/10.1016/j.pragma.2018.06.009>
- Fretheim, T. (2005). Politeness in Norway: how can you be polite and sincere?. I L. Hickey & M. Stewart (Red.), *Politeness in Europe*. (s. 145-158). Multilingual Matters.
- Friedmann, D. A. (2012). How to collect and analyze qualitative data. I A. Mackey & S. M. Gass (Red.), *Research Methods in Second Language Acquisition: A Practical Guide* (s. 180-200). Wiley-Blackwell.
- Gonzalez-Marquez, M., Becker, R. B. & Cutting, J. E. (2007). An introduction to experimental methods for language researchers. *Methods in cognitive linguistics*, 18, 52-86.
- Hollos, M. & Beeman, W. (1978). The Development of Directives among Norwegian and Hungarian Children: An Example of Communicative Style in Culture. *Language in Society*, 7(3), 345-355.
- Kunnskapsdepartementet (2019). *Læreplan i norsk (NOR01-06)*. Fastsatt som forskrift. Læreplanverket for kunnskapsløftet 2020. <https://www.udir.no/lk20/nor01-06?lang=nob>
- Nunan, D. (1992). *Research methods in language learning*. Cambridge University Press.
- Nygård, M. (2016). Talespråkssyntaks: en analyse av norske diskursellipser. *Norsk lingvistisk tidsskrift*, 34(1), 5-24. <https://www.ojs.novus.no/index.php/NLT/article/view/1288>
- Nystad, H. (2020). *Hvooorfor SNAKKER vi forskjellig når vi skriver??: en sociolingvistisk studie av stilvariasjon i tekstmeldinger*. [Masteroppgave, Norges

- teknisk- naturvitenskapelige universitet]. NTNU Open.
<https://ntnuopen.ntnu.no/ntnu-xmlui/bitstream/handle/11250/2781890/no.ntnu%3ainspera%3a54845176%3a16539320.pdf?sequence=1&isAllowed=y>
- Ogiermann, E. (2018). Discourse completion tasks. I A. H. Jucker, K. P. Schneider & W. Bublitz (Red.), *Methods in Pragmatics* (s. 229-255). De Gruyter Mouton.
- Opsahl, T. & Svennevig, J. (2012). - Og vi bare sånn «grattis!» Sitatmarkørene *bare* og *sånn* i talespråk. I O-H. Enger, J. T. Faarlund & K. I. Vannebo. (Red.), *Grammatikk, bruk og norm. Festskrift til Svein Lie på 70-årsdagen 15. April 2012* (s. 219-236). Novus Forlag.
- Savic, M. (2018) Lecturer perceptions of im/politeness and in/appropriateness in student e-mail requests: A Norwegian perspective. *Journal of Pragmatics*, 124, 52-72. <https://doi.org/10.1016/j.pragma.2017.12.005>
- Schneider, K. P. (2018). Methods and ethics of data collection. I A. H. Jucker, K. P. Schneider & W. Bublitz (Red.), *Methods in Pragmatics* (s. 37-93). De Gruyter Mouton.
- Sævi, T. (2014). Eksistensiell refleksjon og moralsk nøling: Pedagogikk som relasjon, fortolkning og språk. *Norsk pedagogisk tidsskrift*, 98(4), 248-259.
<https://doi.org/10.18261/ISSN1504-2987-2014-04-04>
- Tanusy, J. & Tanto, T. (2018). Request strategies in Indonesian: an analysis of politeness phenomena in text messages. *Journal of language and literature*, 18(2), 137-145.
<https://doi.org/10.24071/joll.v18i2.1569>
- Terkourafi, M. (2008). Toward a unified theory of politeness, impoliteness and rudeness. I D. Bousfield & M. A. Locher (Red.), *Impoliteness in Language: Studies on its Interplay with Power in Theory and Practice* (s. 45-74). De Gruyter Mouton.
- Tjora, A. (2017). *Kvalitative forskningsmetoder i praksis* (3.utg.). Gyldendal Akademisk.
- Urbanik, P. (2017). *Requests in Polish and Norwegian informal conversation: A comparative study of grammatical and pragmatic patterns*. Doktoravhandling i lingvistikk, Institutt for lingvistiske og nordiske studier, Universitetet i Oslo.
- Urbanik, P. & Svennevig, J. (2019). Managing contingencies in requests: the role of negation in Norwegian interrogative directives. *Journal of Pragmatics*, 139, 109-125. <https://doi.org/10.1016/j.pragma.2018.10.014>
- Watts, R. J. (2003). *Politeness*. Cambridge.
- Weizman, E. (1989). Requestive Hints. I S. Blum-Kulka, J. House & G. Kasper (Red.), *Cross-cultural pragmatics: Requests and apologies* (s. 71-95). Ablex.
- Wiese, H. (2020). Language Situations: A method for capturing variation within speakers' repertoires. I Y. Asahi (Red.), *Methods in Dialectology XVI* (s. 105-117). Frankfurt a. M.: Peter Lang [Bamberg Studies in English Linguistics].

Masterarbeidets relevans for lektoryrket

Gjennom masterarbeidet mitt har jeg fått innblikk i hvordan unge formulerer seg høflig gjennom anmodninger i tekstmeldinger. Det har vært veldig verdifullt å bruke ungdommer som informanter, da det er denne aldersgruppa jeg skal jobbe med i yrkeskarrieren min. Ved å undersøke ungdommers språkbruk i skriftlig kommunikasjon, har jeg fått et større innblikk i ungdomskulturen. Jeg vet mer om hvordan de bruker språket i lys av ulike sosiale variabler og. Som lærer er det nyttig å vite om ungdomskulturen, fordi en får et innblikk i hva som engasjerer dem og hvordan de uttrykker seg. Dette kan være med på å utvikle relevante og engasjerende undervisningsopplegg i norskfaget for elevene.

I tillegg til at temaet for masteren har gitt meg god innsikt i hvordan unge bruker språket sitt, har jeg lyst til å trekke inn prosjektet i egen undervisning også. For eksempel kan en lage et undervisningsopplegg der elevene får i oppgave å svare på noen av de samme spørsmålene som informantene mine fikk i dette prosjektet. Deretter kan elevene få analysere egne og hverandres svar, og se om de finner noen mønstre. Dette kan bidra til at elevene utvikler en metaspråklig kompetanse, hvilket går ut på at en får større forståelse og begrep om egen språkbruk. Denne kompetansen belyses også gjennom et av kjerneelementene i læreplanen for norsk: «språket som system og mulighet» (Kunnskapsdepartementet, 2019, s. 3). Å være bevisst egen språkbruk vil alltid være nyttig i interaksjon med mennesker, da det er viktig å gjøre seg forstått og tydelig. Gjennom min egen skolegang bestod norsktimene som regel av litteraturundervisning. Jeg tror mange elever kan oppleve at norskundervisningen blir mer variert og spennende om en vektlegger undervisning om språkbruk også.

Resultatene fra masteroppgaven kan også være nyttig data og et nyttig hjelpemiddel dersom en har andrespråkelever. Ved siden av å lære et nytt språk, er det viktig å lære *hvordan* en skal bruke språket. Denne studien har vist at en rekke former er konvensjonaliserte som høflige i norsk, men andre former kan regnes som mindre høflige til bestemte mottakere. For eksempel at imperativer er akseptert til nære mottakere, men kan antakelig oppleves som uhøflig til fjernere mottakere. Det er viktig å ha kunnskap om *hvordan* en skal bruke språket for å tilpasse seg kulturen og nye sosiale grupper.

Masterarbeidet har også gitt meg gode erfaringer utover det tematiske. Jeg har blant annet fått god trening i skriving og skriveprosesser, som å strukturere og bygge opp en større tekst. Det skal være en rød tråd gjennom hele besvarelsen og teksten skal være et svar på problemstillingen. Som lærer skal en undervise og veilede elevene i skriving. Arbeidet med masteroppgaven har gitt meg en god forståelse for hvordan en bør jobbe med skriving, men også hva en bør veilede elevene på. Det er helt klart en fordel å ha skrevet mye selv før en skal veilede andre i skriving. Det vil gi tilbakemeldingene mer troverdighet. I tillegg har masterarbeidet gitt meg erfaringer som er nyttige i arbeidslivet generelt. Å skulle skrive en masteroppgave krever at en jobber disiplinert og strukturert. Gode rutiner, planlegging og god selvdisciplin vil være nyttig for arbeidslivet og. Læreryrket kan være hektisk til tider, og det forutsetter at en kan jobbe effektivt og strukturert. Med et langsiktig mål og delmål underveis, vil de fleste arbeidsoppgaver bli mer overkommelige. Individuelt og selvstendig arbeid med masteroppgaven har bekreftet hvor viktig det er med gode planer.

Vedlegg

Vedlegg 1: Spørreundersøkelsen

Vedlegg 2: Datamaterialet

Vedlegg 1: Spørreundersøkelsen

Vedlegget nedenfor viser informasjonen og oppgavene som ble gitt informantene. Hver oppgave ble vist på sin egen side da informantene gjennomførte undersøkelsen.

Opgavene ble gitt til informantene i samme rekkefølge som vist nedenfor. Dette var ment for å unngå at informantene skulle repetere et bestemt mønster.

Spørreundersøkelsen ble laget med Nettskjema sin anonyme løsning, og prosjektet har derfor ikke måttet meldes inn til SIKT. Det er lagt ved en bekreftelse på at undersøkelsen ikke samler inn personopplysninger. Jeg har samlet inn informasjon om kjønn og alder, men slike variabler er generelle variabler og kan ikke kobles mot bestemte personer. Informantene produserte heller aldri innhold som kunne være identifiserende og spores til konkrete personer. Jeg fikk en bekreftelse fra SIKT om at jeg kunne informere informantene om samtykke i selve spørreskjemaet, da jeg brukte en anonym løsning.

Unges tekstmeldingspraksiser 2.0

Denne undersøkelsen er anonym. Du blir aldri bedt om å oppgi personopplysninger som kan være identifiserende. Undersøkelsen er også designet slik at den ikke vil kunne spore hvem som har svart (IP-adresse vises dermed ikke).

Det er frivillig å svare på undersøkelsen. Ved å svare på denne undersøkelsen samtykker du til at svarene dine blir brukt som datamateriale til en masteroppgave.

VIKTIG informasjon før du begynner:

I denne spørreundersøkelsen blir du presentert for ulike situasjoner. Sammen med situasjonen vil du få beskjed om å skrive en tekstmelding til en konkret mottaker. Når du får presentert mottakeren, er det viktig at du knytter mottakerkategorien opp mot en person i ditt eget liv. For eksempel vil en mottaker være «bestevenn», da er det fint at du tenker på bestevennen din som du kunne skrevet meldingen til. Lev deg inn i situasjonen og skriv så troverdig og ekte som mulig. Teksten skal formuleres som en tekstmelding du ville sendt til mottakeren på ekte. Det er ingen svar som er feil eller riktige, dette skal bare være formulert som en vanlig melding du kunne sendt. Tenk at du trykker «send» rett etter at du har skrevet.

Alder

Kjønn

Gutt

Jente

Annet

Vil ikke oppgi

Du har avtalt at du skal på skitur med bestevennen din, men du har forsovet deg og rekker ikke å møte til tidspunktet dere avtalte. Send en melding til bestevennen din der du ber om å utsette avtalen.

Du er på klasseset og det har blitt foreslått av en klassekamerat at dere skal dra en stor gjeng på middag og kino. Du har dessverre ikke nok penger på kortet og må låne penger. Du trenger å låne 500kr. Send en melding til arbeidsgiveren din der du får frem dette.

Du trenger en internettlenke som er relevant for neste vurderingssituasjon. Du vet at kontaktlæreren din har denne internettlenka. Send en melding til kontaktlæreren din der du ber om å få internettlenka.

Du har lånt bort en mobillader til en forelder/foresatt av deg, men nå vil du ha den levert tilbake. Send en melding til en forelder/foresatt av deg der du får frem dette.

Du har fått tilbake vurderinga på en diktanalyse du skrev for tre uker siden. Du fikk toppkarakter og er kjempefornøyd. Send en melding til en forelder/foresatt av deg der du forteller om karakteren.

Du har lånt bort en genser til bestevennen din, men nå vil du ha genseren tilbake. Send en melding til bestevennen din der du ber om å få genseren levert tilbake.

Du har overnattet hos en venn og du har avtalt at du skal møte en forelder/foresatt av deg på museum denne dagen. Dessverre har du forsovet deg, og du rekker ikke å møte til tidspunktet dere avtalte å treffes på museet. Send en melding til en forelder/foresatt av deg der du ber om å utsette avtalen.

Du er på klasseset og det har blitt foreslått av en klassekamerat at dere skal dra en stor gjeng på middag og kino. Du har dessverre ikke nok penger på kortet og må låne penger. Du trenger å låne 500kr. Send en melding til kontaktlæreren din som er med på turen.

Du trenger en internettlenke om brannsikkerhet på jobb som du vet at arbeidsgiveren din har. Send en melding til arbeidsgiveren din der du ber om å få internettlenka.

Du har invitert bestevennen din på middag, men du har blitt syk og er nødt til å avlyse middagen. Send en melding til bestevennen din der du forteller at selskapet er avlyst.

Du trenger en internettlenke for en middagsoppskrift som du vet at en forelder/foresatt av deg har. Send en melding til forelder/foresatten din.

Du er på klasseset og det har blitt foreslått av en klassekamerat at dere skal dra en stor gjeng sammen på middag og kino. Du har dessverre ikke nok penger på kortet og må låne penger. Du trenger å låne 500kr. Send en melding til bestevennen din der du ber om å låne penger.

Du har lånt bort en mobillader til arbeidsgiveren din, men nå vil du ha den levert tilbake. Formuler en melding til arbeidsgiveren din.

Du skal ha en muntlig presentasjon på skolen, men du har forsovet deg og rekker ikke å møte til tidspunktet du var satt opp til å presentere. Send en melding til kontaktlæreren din der du ber om å utsette presentasjonstidspunktet.

Arbeidsgiveren din er på utkikk etter flere ansatte og har spurt deg om hjelp til rekruttering. Du har en venn som er interessert i jobben. Send en melding til arbeidsgiveren din der skriver at du har en venn som er interessert i jobben.

Du trenger en internettlenke for å kjøpe konsertbilletter. Du vet at bestevennen din har internettlenka du vil ha tilsendt. Send en melding til bestevennen din der du får frem dette.

Du skal ha en medarbeidersamtale med sjefen (arbeidsgiveren) din, men du har forsovet deg og rekker ikke møtet. Send en melding til arbeidsgiveren din der du ber om å utsette møtet.

Du er på klasseset og det har blitt foreslått av en klassekamerat at dere skal dra en stor gjeng på middag og kino. Du har dessverre ikke nok penger på kortet og må låne penger. Du trenger å låne 500kr. Send en melding til en forelder/foresatt av deg der du ber om å låne penger.

Du har lånt bort en bok til kontaktlæreren din, men nå vil du ha boka levert tilbake. Send en melding til kontaktlæreren din der du skriver at du vil ha boka levert tilbake.

Skjemaet

Skjemaets åpningstid	Endre
Stengt	
Hvem kan svare på skjemaet	?
Uten innlogging - alle med lenke	
Skjemaets nettskjema	Endre
https://nettskjema.no/a/360519	
Ansvarlig for skjemaet	Endre
ellenjgl@stud.ntnu.no	
Innsamling av personopplysninger	?
Nei	

Vedlegg 2: Datamaterialet

Datamaterialet. Vedlagt ligger hele datamaterialet med alle tekstmeldingene som ble produsert av de totalt 36 informantene. Jeg har fremstilt funnene i tabeller for at det skal bli enklere å se produksjonen til hver enkelt informant. Noen informanter omtalte mottakerne av tekstmeldingene ved fornavn (adresserte former). Siden det er snakk om fornavn er det ikke personidentifiserende informasjon, men jeg har likevel valgt å erstatte alle fornavn med markøren «NAVN» i datamaterialet. Overvekten av informantene valgte å bruke slike markører selv. I de tilfellene der informantene brukte ulike markører for å henvende seg til mottakeren, har de blitt stående slik de ble formulert av informanten.

Informant 1 (Gutt, 16)				
	Bestevenn	Forelder	Lærer	Arbeidsgiver
Stor tjeneste (låne penger)	Kan jeg låne 500kr? Lover at jeg betaler fort tilbake. Bare vipps over	Mamma. vi skal på kino og spise middag ute. kan du vipps 500kr?	Hei. Som du sikkert vet er vi på klassetur. Vi skal på ut på middag og kino men jeg har ikke penger på kortet. Kunnet jeg ha lånt 500kr? Betaler tilbake så fort jeg får muligheten . MHV	Hei. Jeg er på klassetur og vi har bestemt oss for å dra på middag ute og på kino. Jeg har dessverre ikke så mye penger på konto akkurat nå så jeg lurte på om jeg kunna ha lånt 500kr? Betaler tilbake så fort jeg får muligheten. Vennlig Hilsen .....
Stor tjeneste (utsette en avtale)	Man jeg forsov meg kan vi drøye skituren en halvtime?	Fakk. Forsov meg drar så fort jeg kan. Er der om maks 20 min.	Hei. Har tabbet meg skikkelig ut. Har forsovet meg. Er det en mulighet for at vi kan utsette presentasjonstidspunktet en halvtime? Beklager dette.	Hei. Har greid å forsovet meg. Beklager så mye. Er det mulig å få utsatt møtet en halvtime? Dette skal ikke skje igjen.
Liten tjeneste (levere noe tilbake)	Tar du med genseren min på skolen i morgen?	Kan du komme tilbake med laderen?	Hei. Tror jeg lånte bort en bok til deg her om dagen. Er det mulig at du leverer den til meg så fort du har mulighet? Hilsen	Hei. Tror jeg lånte bort laderen min til deg. Kunne du ha levert den tilbake når du har mulighet?
Liten tjeneste (sende en nettlente)	Kan du sende meg lenka til der man kjøper billetter?	Kan du sende meg lenken med den oppskriften?	Hei. Kunne du ha sent meg den internettlenka du fortalte om på skolen i dag?	Hei. Kunne du ha sent meg den lenken om brannikkerhet?

Informant 2 (Gutt, 18)				
	Bestevenn	Forelder	Lærer	Arbeidsgiver
Stor tjeneste (Låne penger)	Ey bro kan du pass mæ 500 spenn real quick	Ey mamma, vi ska på kino og restaurant med klassen, usikker på om æ har tilstrekkelige midler. Kan du sett over nån krona?	Hei NAVN, jeg har ikke tilstrekkelig med midler for å gjennomføre aktivitetene som er planlagt for dagen	*
Stor tjeneste (utsette en avtale)	Muli æ bli litt sein	Ey mor, Muli æ bli litt sein	Hei NAVN, jeg kan ha forsovet meg til vurderingen idag.	Hei, jeg har dessverre forsovet meg.
Liten tjeneste (levere noe tilbake)	Ey passe d om æ kjæm å plukke opp gensern min ell?	Kan æ få ladern min?	Hei NAVN, jeg kunne trengt boken min. Kan jeg få den på skolen?	Hei, kunne jeg fått tilbake laderen min?
Liten tjeneste (sende en nettlente)	Ey bro pass linken te derre konsert billætt greian	Mamma kan du send mæ den oppskrifta	Hei NAVN! Kunne du sendt meg den lenka til den nettsida vi skal bruke?	Hei, kunne du sendt meg lenka til det brannikkerhetskurset?

Informant 3 (Jente, 18)				
	Bestevenn	Forelder	Lærer	Arbeidsgiver
Stor tjeneste (låne penger)	Jeg er på klassetur og resten av klassen har tenkt å dra på kino og middag, kunne jeg ha lånt penger av deg?	Er på klassetur og en stor geng skal på kino og middag, kan jeg låne 500kr?	Heii, en stor gjeng på klasseturen har tenkt å dra på kino og spise middag, men jeg har ikke råa til det, kunne jeg ha lånt 500kr?	Hei, jeg er på klassetur og en gjeng skal på middag, noe jeg ikke har råd til men veldig gjerne vil. Derfor lurte jeg på om jeg kunne lånt 500kr?
Stor tjeneste (utsette en avtale)	Heii, jeg forsov meg, kan vi utsette skituren?	Jeg forsov meg, kan vi ta det litt senere?	Hei, jeg forsåv meg, kan jeg ta presetasjonen senere?	Heii, jeg har forsovet meg, kunne vi ha tatt møtet senere?
Liten tjeneste (levere noe tilbake)	Kan du ta med genseren?	Kan jeg få tilbake laderen?	Hei, kunne jeg ha fått boken tilbake?	Heii, kunne jeg fått tilbake laderen du lånte av meg?
Liten tjeneste (sende en nettlénke)	Sender du meg internettlenka?	Kan jeg få internettlenka?	Hei, kan jeg få internettlenka?	Heii, kunne jeg ha fått internettlenka?

Informant 4 (Jente, 18)				
	Bestevenn	Forelder	Lærer	Arbeidsgiver
Stor tjeneste (låne penger)	Du har ikke 500 æ kan lån av dæ? Betale tbake når æ har peng igjen	Hei snille pappa æ kunna ikke lånt 500 av dæ? Alle andre ska på kino å middag, men æ har ikke råa. Betale dæ tbake med en gang æ hqr mulighet	Heisann, dette er kanskje litt rart og personlig, men alle de andre i klassen har tenkt seg på middag og kino. Jeg har ikke råa men er redd for å havne utenfor, tror du jeg kunna lånt 500 av deg? Betaler så klart tilbake med en gang jeg har mulighet	Heia , du tror ikke jeg kunne lånt 500 av deg? Er litt krise men kan betale tilbake med en gang jeg får penger
Stor tjeneste (utsette en avtale)	Oi shit våkna no kan vi dra om en time istedet	Hei pappa, blir litt forsinka men e der om 30	Heisann, vet jeg har presentasjon i dag...men forsov meg skikkelig. Er på veg men tviler på at jeg rekker avtalt tidspunk. Kan vi evt finne et annet tidspunkt?	Hei, unnskyld for det her, men æ forsov mæ skikkelig og rekk ikke avtalt tidspunk? Kan æ evt kom litt seinere eller vil du sett opp nytt tidspunk?
Liten tjeneste (levere noe tilbake)	Når får æ tbake genseren min?	Kor e laderen min? Kan æ få den tbake?	Hei kunne jeg ha kommet bortom kontoret ditt og hentet den boka du lånte av meg?	Heisann, kunna æ fått tilbake mobilladeren min
Liten tjeneste (sende en nettlénke)	Ka va linken t konsertbillettan?	Ka va linken t den middagen?	Hei, er det mulig å få tilsendt den lenken vi trenger til innleveringen denne uka? Fra elev	Heia, hadd du den linken vi mått se igjennom om brannsikkerhet? Om du har den, kunna du ha send den t mæ ?

Informant 5 (Jente, 18)				
	Bestevenn	Forelder	Lærer	Arbeidsgiver
Stor tjeneste (låne penger)	halla! æ e på klassetur og vi ska på middag og kino, men æ e blakk.. tror du æ kunna lånt 500kr av dæ? så får du tilbake neste lønning, skjønne hvis ikke assa.	Hei pappa, kan æ låne 500kr til i kveld? vi ska på middag og kino, men æ har ikke nok penga..	Heisann! Det ble foreslått kino og middag i kveld, men jeg har ikke nok penger. Kunne jeg lånt 500kr av deg? Helt forståelig om ikke altså.	Heisann! Jeg sliter litt økonomisk for tiden, og lurte dermed på om jeg kunne låne 500kr? Helt i orden om du ikke vil altså.
Stor tjeneste (utsette en avtale)	faaaaaaen, æ forsov mæ.. sorry! kan vi utsett det litt?	Shit! æ forsov mæ, æ ska kjapp mæ så my æ klare. kan vi utsett det litt?	Hei! Beklager, jeg forsov meg og rekker ikke presentasjonen. Kunne jeg tatt den en annen dag?	Hei! Sorry! jeg forsov meg og rekker ikke medarbeidersamtalen.. Kunne vi utsatt det?
Liten tjeneste (levere noe tilbake)	halla, kan du ta med den gensen du lånt av mæ neste gang vi møtes?	Hei, har du laderen min? kan æ få den tilbake i såfall?	Heihei! har du den boka du lånte av meg? Kunne jeg fått den tilbake neste time?	Heihei! Har du fremdeles laderen min? kunne jeg fått den tilbake neste gang vi sees? :)
Liten tjeneste (sende en nettlénke)	halla, gidde du send mæ den lenka for å kjøp konsertbilletter?	hei, vil du send mæ den lenka med middagsoppskrifta?	Heihei! Jeg øver på prøven vi skal ha, og lurte derfor på om du kunne sende meg den internettlenka som er relevant før prøven?	Hei! Kunne du sendt meg den lenka om brannsikkerhet på jobb? :)

Informant 6 (Jente, 18)				
	Bestevenn	Forelder	Lærer	Arbeidsgiver
Stor tjeneste (låne penger)	Heiii. Kan æ pls låne 500kr av dæ?? Du får dæm tbake så fort æ har 500kr. Æ har ikke råd til middag og kino og vil gjerne vær med på det...	Hei, det er blitt foreslått å dra på middag og kino med klassen og det koster 500kr men jeg har ikke det akkurat nå. Kunne jeg få lånt også gitt deg tilbake senere?	Hei, jeg har ikke råd til middag og kino akkurat nå. Jeg lurte bare på om det er noen mulighet til at jeg kunne lånt 500kr og gitt tilbake senere?	Hei. Veldig koselig med klassetur og at det er foreslått middag og kino. Men jeg har ikke nok penger, og må låne 500kr er det noe mulighet til at jeg kunne lånt de pengene, og evt gitt tilbake litt senere?
Stor tjeneste (utsette en avtale)	Hei, jeg forsovet meg og klarer dessverre ikke å kom til avtalt tid Går det fint at vi tar det litt senere? Unnskyld.	Sorry men æ har klart å forsovet mæ og rækk ikke kom t avtalt tidspunkt. Men æ ska kom så fort æ kan!!!	Hei, jeg har klart å forsovet meg og rekker ikke komme til avtalt tidspunkt.. Kunne vi utsatt tidspunktet?	Hei, beklager men jeg har klart å forsovet meg. Er det noe som helst mulighet for å utsette tidspunktet litt? Beklager så mye!
Liten tjeneste (levere noe tilbake)	Hei, kunne æ fått tbake gensen min?	Kan æ få tbake laderen min	Hei, kunne jeg fått tilbake boken min?	Hei, kunna jeg fått tilbake laderen min?
Liten tjeneste (sende en nettlénke)	Sende du mæ internettlenka for å kjøp derre konsertbilletter?	Sende du mæ internettlenka om derre middagsoppskriftan?	Hei, kan du sende meg internettlenken?	Hei, kan du sende internettlenka om brannsikkerheten?

Informant 7 (Jente, 18)				
	Bestevenn	Forelder	Kontaktlærer	Arbeidsgiver
Stor tjeneste (låne penger)	Du tror du æ kunna lånt 500 t den klasseturen vi ska på? får lønn snart så kan æ vippse me en gang	Kunna æ lånt 500kr av dæ t kino å middag me klassen? kan vippse når æ får lønn	Hei! har desverre ikke nok penger på kortet nå til å betale de 500 kronene til middag og kino, kunna æ kanskje lånt av dæ til æ får lønn neste uke?	Hei! Jeg skal på klassetur der vi skal på kino og middag, noe jeg ikke har penger til akkurat nå. Er det mulighet for å få 500kr forskudd på lønna?
Stor tjeneste (utsette en avtale)	Åj faen våkna no kan vi ta d halvtime seiner?	Forsov mæ idag, kunna vi kanskje tatt museet en anna dag?	Hei! Jeg har desverre forsovet meg og rekker derfor ikke møte opp til oppsatt tidpunkt. Kommer så fort jeg kan!	Hei! Har desverre forsovet meg idag og får ikke til å møte opp til avtalt tid, er det noe mulighet for å utsette dette møtet?
Liten tjeneste (levere noe tilbake)	Kunna du tatt me gensern på skolen imrra?	Kunna æ fått tbake laderen no?	Hei! Kunne jeg fått tilbake boka du lånte?	Hei! Kunne jeg fått tilbake laderen du lånte av meg?
Liten tjeneste (sende en nettlénke)	Kan du send lænka t konsertbillettan?	Kan du send den oppskrifta du vist t mæ igår?	Hei! Kunne du sendt lenken til oppgaven?	Hei! Kunne du sendt lenken om brannsikkerhet til meg?

Informant 8 (Jente, 17)				
	Bestevenn	Forelder	Lærer	Arbeidsgiver
Stor tjeneste (låne penger)	Heia, Har dessverre ikke penger til det vi skal på, er det mulig å låne 500 til jeg får lønn?	Heia, Treng 500 kr til middag og kino... kunne jeg ha vær såsnill å fått det?????	Hei! Jeg har dessverre ikke nok penger akkurat nå, og nå som vi skal på klassetur er det litt dumt.. er det mulig å låne 500kr også evt vippse tebake da jeg får lønn?	Hei! Er det mulig å få lønna litt tidligere enn avtalt?
Stor tjeneste (utsette en avtale)	Hei! klarte selvfølgelig å forsove meg, er det mulighet for å utsett avtalen??	Heia, selvfølgelig har jeg klart å forsove meg. Er det mulig å utsette avtalen litt så jeg får ordnet meg litt først?	Hei! Har egt presentasjon nå, men har dessverre forsovet meg. Kunne jeg ha hatt den i morgen i stedet?	Hei! Har dessverre forsovet meg... kunne vi ha utsett medarbeidersamtalen litt hehe
Liten tjeneste (levere noe tilbake)	Du Kunna jeg ha fått tilbake genseren? Trenger den hahah	Heia, kan jeg få tilbake laderen? Trenger den haha	Hei! Jeg tror du skal ha lånt en bok av meg hehe, kunne jeg ha fått den tilbake?	Heia! Kunna jeg ha fått tilbake laderen? Trenger den hehe
Liten tjeneste (sende en nettlénke)	Hei Kunna jeg ha fått internettlenken så jeg kunne ha kjøpt konsertbilletter også?	Kunna jeg ha fått middagsoppskriften så jeg kan lage middag?	Hei! Er det mulig at du kan sende meg internettlenka for neste vurderingssituasjon?	Hei! Kunne jeg ha fått internettlenka om brannsikkerheten?

Informant 9 (Jente, 18)				
	Bestevenn	Forelder	Lærer	Arbeidsgiver
Stor tjeneste (låne penger)	Treng 500 kr for middag og kino med klassen... kunne æ lånt dem av dæ enn så leng? Betale dæ seff tilbake!	Vi i klassen skal spis middag og dra på kino sammen, men æ har ikke nok peng på kortet? Kunne du lagt ut for mæ og trekk det fra sparekontoen min?	Hei, vi som klasse har sammen blitt enig om at vi skal spise middag og dra på kino sammen, men til dette trenger vi 500 kr hver. Dette har jeg ikke penger til akkurat nå, så lurte på om det var mulig om jeg kunne lånet av deg? Du får selvfølgelig betalt tilbake om ikke lenge!	Hei, grunnet en situasjon med skolen, trenger jeg å få forskudd av lønn. Håper dette er mulig.
Stor tjeneste (utsette en avtale)	Sorry, æ forsov mæ! Går det greit om vi møtes litt seinere?	Unnskyld mamma, æ forsov oss... Skal kjøpp mæ så fort som mulig, men rekk nok ikke til avtalt tid, går det greit om vi møtes til 13.30?	Hei, jeg har forsovet meg og rekker ikke til skolen for den muntlige presentasjonen, har du mulighet for dette et annet tidspunkt?	Beklager, jeg har forsovet meg til vår avtalte samtale, har du mulighet for en prat når jeg kommer, eller ønsker du å sette av tid til en annen gang?
Liten tjeneste (levere noe tilbake)	Heiii, kunne æ fått tilbake genseren du lånt? Haste ikke, men treng den om ikke så veldig leng, så fint om du tar den med til uka her :)	Treng laderen du lånt sist, kan æ få den tilbake snart?	Hei, jeg trenger boken min til eget bruk, når har du mulighet til å levere den tilbake? :)	Hei, kunne jeg fått tilbake laderen du lånte av meg? Har behov for den selv :)
Liten tjeneste (sende en nettlénke)	Sende du mæ lenka til konsertbilletten? Kan vær lurt at æå har den, i tilfelle noe skjer, haha.	Kunne du sendt mæ lenken for middagsoppskriften? <3	Hei, er det mulig å få tilsendt lenken som er knyttet opp mot neste vurderingssituasjon?	Hei, for infoen om brannsikkerhet trenger jeg lenken om dette, som jeg trur du har... kunne du sendt den til meg?

Informant 10 (Jente, 18)				
	Bestevenn	Forelder	Lærer	Arbeidsgiver
Stor tjeneste (låne penger)	Ska på middag å kino med klassen å d koste 500kr, har ikke råd akuratt no kunne æ lånt 500, betale tebake med engang æ får lønn	Ska på kino og middag me klassen, d koste 500 har ikke nok akuratt no kun du ha vippsa litt	Hei, vil veldig gjerne være med på middagen og kinoen men har ikke nok penger akuratt no. Betale selvfølgelig tilbake, får lønning på søndag, kunne æ lånt 500kr for turen? Hadde satt veldig stor pris på det	Hei, på grunn av en situasjon på skolen kunne jeg behøvd å låne 500kr denne uken. Er dette mulig? Skal jobbe mye neste uke og trekker det fra lønningen min
Stor tjeneste (utsette en avtale)	Forsov mæ!! Kjem litt seint:)	Lå over te «bestevenn» i natt, vi våkna no... sorry. Kjem litt seint, hvis du ikke har dratt enda kan vi bare bestem et Anna tidspunkt?	Hei har desverre forsovet meg! Gjør meg klar så fort som mulig men rekker ikke det avtalte tidspunktet, beklager, kan vi utsette? Bare velg det tidspunktet som passe best for dæ	Hei, beklager har forsovet meg, kommer så fort som mulig men rekker ikke møtet, kan vi utsette?
Liten tjeneste (levere noe tilbake)	Gidde du å ta me gensern på skolen imr?	Har du fortsatt ladern du fikk? Treng den no	Hei, kan du ta med boken du lånt imorra på skolen? Trenger boka snart	Hei, kunne jeg fått den laderen du lånte tilbake? Trenger den snart, bare ta den med på jobb neste gang du har mulighet.
Liten tjeneste (sende en nettlénke)	Kan du send den internettlenka for konsertbillettan?	Kun du sendt den internettlenka med middagsoppskrifta på?	Hei, kunne du sendt internettlenken som er relevant for den den neste vurderingen vi har?	Hei kunne trengt den internettlenken om brannsikkerhet som du har tilgangen til, kunne du sendt den til meg på Mail?

Informant 11 (Gutt, 18)				
	Bestevenn	Forelder	Lærer	Arbeidsgiver
Stor tjeneste (låne penger)	Ey, kunna æ ha lånt 500kr av dæ eller? Du får dæm tebake når æ får lønning, æ har itj nå mer igjæn å træng t å vær med på kino med klassen	Hei, kunna æ ha lånt 500 laks eller? Ska på middag å kino med klassen å har ikke fått lønna enda, gir tebake når æ får lønn	Hei, jeg er usikker på om jeg får blitt med på turen, pengene strekker ikke til denne måneden, må se om jeg får lånt noe penger så jeg får blitt med.	Hei! Jeg er invitert til middag og kino med hele resten av klassen, pengene strekker ikke helt til denne gangen. Kunne jeg fått 500kr på forskudd om det er mulig? Det hadde jeg isåfall satt veldig stor pris på. MVH ...
Stor tjeneste (utsette en avtale)	Ey, har klart å forsov mæ, gidde du å vent en liten halvtime på mæ eller?	Hei, sorry assa, forsove mæ i dag, kunna vi ha utsatt museumet en tanke eller?	Hei, beklager altså, har klart å forsove meg, kunne du ordnet slik at jeg presenterer en annen dag? Det hadde gjort meg uendelig takknemlig! MVH...	Hei! Beklager, jeg har forsovet meg å rekker ikke møtet, kunne vi ha tatt det en annen gang? Igjenn beklager altså. MVH...
Liten tjeneste (levere noe tilbake)	Gidde du å ta med genseren min på skolen i mårra?	Æ træng laderen min tebake, kunna du ha gitt den t mæ ved middag?	Hei! Den boka jeg lånte deg, kunne jeg ha fått den tilbake neste time? Må ha den til å øve til prøve MVH...	Hei! Den laderen jeg lånte til deg her om dagen, jeg trenger den igjenn nå. Kunne du tatt den med onsdag? MVH...
Liten tjeneste (sende en nettlénke)	Derre konsert biletan, kor fikk du kjøpt dæm? Å kunna du ha fyr over linken?	Sende du den linken t middagen i dag eller?	Hei! Kunne du være så snill å sendt den nettlénka til vurderingen? MVH...	Hei! Den brannsikkerhets lenka, kunne du sendt den til med snarest? Takk! MVH ...

Informant 12 (Gutt, 18)				
	Bestevenn	Forelder	Lærer	Arbeidsgiver
Stor tjeneste (låne penger)	Ey vipse 500 rq (real quick). Æ paye dæ tebake når æ får lønn. On god.	Hei mamma eller pappa. Kan jeg låne 500 kr? Jeg skal ute og spise med klassen min i denne datoen.	Hei, jeg lurte på om jeg kunne låne 500 kr for den kommende turen? Jeg kan betale deg tilbake rundt tiden der.	Hei «arbeidsgiver navn», Jeg lurte på om jeg kunne få lønna mi tidligere denne måneden siden jeg ikke har nok penger for en sosial anledning denne helgen. Mvh «Mitt navn»
Stor tjeneste (utsette en avtale)	Sorry ass jeg tok en fat shit. Vi tar det litt seiner idag eller en annen gang.	Hei mor eller far, kunne vi ta det her en annen gang? Jeg glemte det av og forsov meg hos vennen min.	Hei lærer, jeg måtte gå på do og rakk ikke bussen. Er det mulig om vi kan ta presentasjonen senere idag eller en annen gang?	Hei «navn», Dessverre rekker jeg ikke møtet i forventet tid idag, siden bussen ble forsinket. Er det mulig for det om vi tar det en annen gang i dag eller en annen dag? Mvh. «Mitt navn»
Liten tjeneste (levere noe tilbake)	Yo kan du gi tebake genseren min eller?	Hei «navn», du lånte en mobillader fra meg for en stund siden, kunne du gi den tilbake snart?	Hei kontaktlærer, Jeg lånte bort boken min for ikke sp lenge siden. Kan du gi den tilbake neste time?	Hei «arbeidsgiver navn», kan du gi tilbake laderen min om ikke så lenge?
Liten tjeneste (sende en nettlénke)	Yo send linken sånn at æ kan kjøp biletan	Hei mamma eller pappa, kan du gi meg oppskriften til den ene matretten?	Hei kontaktlærer, kunne du legge ut lenken på fellesområdet?	Hei arbeidsgiver, kunne du sendt meg linken på Mail eller en annen plattform?

Informant 13 (Gutt, 18)				
	Bestevenn	Forelder	Lærer	Arbeidsgiver
Stor tjeneste (låne penger)	Heisan, du æ ska på middag og kino med noen klassekamerater å mangle penga på kortet, kunne æ lånt 500 kroner av dæ? Love å betal dæ tilbake so snart æ kan	Heisan Mamma/Pappa, jeg og noen kompiser hadde tenkt å spise middag og dra på kino, jeg mangler penger på kortet. Kunne jeg låne 500 kroner? Jeg vil betale deg tilbake so fort jeg kan	Heisan jeg og noen klassekamerater hadde tenkt å gå på kino og spis middag. Men jeg mangler penger på kortet mitt og lurer på om jeg kunne låne hos deg, jeg lover å betale deg tilbake så fort jeg overhode kan	Hei, jeg og noen klassekamerater hadde tenkt oss på middag og Kino men jeg har ikke nokk penger på kortet og lurte på om jeg kunne låne 500 kroner? Jeg lover å betale tilbake så fort jeg kan
Stor tjeneste (utsette en avtale)	Hei, jeg klarer ikke å møte opp til avtalt tidspunkt. Kunne du tenk deg å utsette oppmøte med rundt 30 minutter?	Hei æ har forsove mæ, kan du utsett avtalen litt? Æ ska kom så fort som æ kan	Hei, jeg har forsovet meg og klarer ikke komme tidsnok til å presentere, kan jeg gjøre det neste time?	Jeg beklager veldig men jeg har forsovet meg og rekker ikke det avtalte tidspunktet for møtet vårt, kunne du klart å utsette møtet?
Liten tjeneste (levere noe tilbake)	Hei æ treng gensen min tilbake, kan du ta den med til skolen i morra	Heisan jeg har lyst på mobilladeren min tilbake og jeg tenker at du har lånt den over så lang tid at du ikke lenger har bruk for den	Hei, jeg trenger den boken du lånte av meg, kunne du gitt den tilbake neste time?	Hei, jeg trenger den mobilladeren du har lånt av meg. Ta den med deg til jobb i morgen
Liten tjeneste (sende en nettlente)	Hei kunne du sent meg lenken til nettstedet der du kjøpte dine billetter? Jeg hadde tenkt å dra jeg også	Hei æ treng en middagsoppskrift, kunne du sendt meg en kopi av den du har?	Hei jeg lurte på om jeg kunne få en internettlenke om fagstoff til vurdering vi har, kunne du sent den til meg?	Hei jeg trenger en lenke om brannsikkerhet, kunne du sent en til meg slik at jeg har nødvendig kunnskap?

Informant 14 (Jente, 18)				
	Bestevenn	Forelder	Lærer	Arbeidsgiver
Stor tjeneste (låne penger)	Hei! Nånn i klassen ska på kino og ut å spis, også har æ ikke råa t å bli med... Vet d e litt rart å spør om peng, men kunna æ vær så snill å fått lån 500kr? Du ska få dem tbake så fort æ får lønn! Ikke vær redd for å si nei, skjønnne hvis d e vanskelig for dæ å lån bort peng	Nånn i klassen tenkt å dra en tur på kino og ut å spis, kunna æ fått litt penga? har ikke nok på kontoen no, og har veldig lyst t å vær med	Hei! Jeg og noen i klassen skal på kino og middag, også har jeg ikke nok penger akkurat nå. Har veldig lyst til å være med, og lurte derfor på om det er mulig å låne 500kr fra deg? Ville ikke spurt dersom jeg ikke hadde mulighet til å skaffe penger noen andre plass, og du skal få de tilbake så fort som mulig! vennlig hilsen ...	Hei! Jeg skal på middag med klassekameratene mine, og har dessverre ikke nok penger. Er det mulig å få utbetalt for neste måned eller lånt 500 kroner? Skjønnner hvis det ikke er gjennomførbart, men hadde satt stoor pris på om det lot seg gjøre! mvh ...
Stor tjeneste (utsette en avtale)	Hei! Du æ har forsove mæ... Går det fint at vi tar det litt seinere?	Æ og ... forsov oss Ska prøv å kom t museumet så fort som mulig! Hvis du allerede e der så kan du bare gå inn, hvis ikke så sir æ fra når æ begynne å bli klar. Ska kjapp mæ	Hei! Har klart å forsove meg.. Er det mulig å utsette presentasjonstidspunktet?	Hei! Har klart å forsove meg. Håper det er mulig å utsette møtet litt. Skal komme nedover så fort som mulig, og dette skal ikke gjenta seg! mvh ...
Liten tjeneste (levere noe tilbake)	Kunna du tatt med gensen du lånt på skolen imorra?	Kan æ få tbake laderen du lånt av mæ?	Hei! Kunne jeg fått tilbake den boka du lånte?	Hei, kunne jeg fått tilbake mobilladeren du lånte av meg?
Liten tjeneste (sende en nettlente)	Kan du send mæ lenka t å kjøp konsertbillettan? Finn den ikke sjøl	Kan du send mæ oppskrifta?	Hei! Kunne jeg fått den internettlenken som er knyttet opp til neste vurderingssituasjon?	Hei! Kunne jeg fått den internettlenka om brannsikkerhet? Mvh ...

Informant 15 (Gutt, 18)				
	Bestevenn	Forelder	Lærer	Arbeidsgiver
Stor tjeneste (låne penger)	Hei kunne æ ha lånt 500 kr til klasseturen i morra? Æ har ikke råd akkurat nå, men æ love å betal tilbake etter neste lønning.	Hei kunne jeg ha fått lånt 500 kr til klasseturen? Vi skal på middag så kino. Jeg kan ta over å ta ut av søppla resten av måneden hvis det hjelper?	Hei, jeg har ikke råd til å være med på turen. Er det sånn man får kompensasjon for av skolen, eller må jeg finne noen å låne 500 kr av?	Hei, klassen min har tenkt seg på skoletur der vi skal på middag og kino. Jeg har dessverre ikke nokk penger på kortet, men turen en obligatorisk. Kunne jeg ha fått et forskudd på neste månedslønning? Du kan godt sette meg opp på vakter der det passer deg fremover som kompensasjon.
Stor tjeneste (utsette en avtale)	Sorry, æ glemt å skru på alarmen så æ våknet nettop Kan vi møtes om 30 min istedet, eller passer det dårlig?	Sorry, æ forsov meg . Er du fortsatt der eller skal vi ta det en annen dag? Jeg kan være der om 30 min	Hei, sorry men jeg har forsovet meg. Jeg glemte å skru på alarmen i går Er det for seint å ha presentasjonen eller kunne jeg ha fått utsatt den?	Hei, jeg beklager veldig, men jeg har klart og forsove meg. Bussen går ikke før om 10 min så jeg klarer ikke være der før om 30 min . Går det bra eller må vi ta det en annen gang? Igjen, beklager veldig
Liten tjeneste (levere noe tilbake)	Husker du hvor du la den grønne genseren min? Jeg trenger den til fotball kampen i morgen.	Hvor la du laderen min? Mobilten er neste tom for strøm og jeg finner ikke en annen en.	Hei, jeg vet ikke om du husker det, men jeg lånte deg norsk boken min sist time og jeg glemte å spørre om å få den tilbake før jeg dro. Kunne jeg fått den tilbake i timen i morgen? Jeg trenger den til å øve til prøven på mandag	Hei, du husker det kanskje ikke, men jeg lånte mobil laderen min til deg sist vakt. Jeg skal på tur i til helgen og da trenger jeg å ha den med. Kunne du ha tatt den med til vekten i morgen?
Liten tjeneste (sende en nettlente)	Hei har du lenka til der man kjøper konsertbillettan? Kunne du ha sendt den til meg? Finner den ikke noe andre steder.	Kunne du ha sendt mæ den linken til oppskrifta til pasta bolognesen? Tenkt æ skull prøv å lag den idag	Hei, den linken som er relevant til prøven på mandag ligger ikke ute noe sted. Kunne du ha sendt den til meg?	Hei, kunne du ha sendt meg den linken om brannsikkerhet på jobb? Jeg tankte det hadde vært fint å gå over før neste gang

Informant 16 (Gutt, 17)				
	Bestevenn	Forelder	Lærer	Arbeidsgiver
Stor tjeneste (låne penger)	Kan jeg låne 500kr? Du får tilbake så fort jeg har penger	Kan jeg låne 500kr til middag og kino?	Hei, jeg skal ut på middag med venner nå, men jeg har ikke nok penger. Kan jeg få 500kr i forskudd på lønn?	Hei, skal ut å spise med venner nå, men jeg mangler penger. Kunne jeg fått 500kr i forskudd på lønn?
Stor tjeneste (utsette en avtale)	Klarte å forsove meg kommer så fort som mulig	Jeg har forsovet meg, kommer så fort som mulig	jeg har forsovet meg så jeg rekker ikke presentasjonen, kan jeg ha den et annet tidspunkt	Hei, jeg har forsovet meg og rekker ikke å komme til møtet vårt. Kan vi ta det en annen gang?
Liten tjeneste (levere noe tilbake)	Kan jeg få tilbake genseren min?0	Kunne jeg fått tilbake laderen min?	Hei, kan jeg få tilbake boken min?	Hei, kan jeg få tilbake laderen min?
Liten tjeneste (sende en nettlente)	Sender du meg lenken til konsertbillettene?	Kan du sende lenken til oppskriften til å lage...	Hei, kan jeg få lenken til den nettsiden til vurderingen?	Kunne du sendt over den lenken om brannsikkerhet til meg?

Informant 17 (Jente, 18)				
	Bestevenn	Forelder	Lærer	Arbeidsgiver
Stor tjeneste (låne penger)	kunne jeg lånt 500kr betaler tilbake når jeg får lønn?	vi skal på klassetur kunne jeg fått 500kr til mat?	Hei, d er veldig hyggelig at det arrangeres klassetur men jeg har dessverre ikke nok penger til dette og lurte på om d var mulig å låne?	Hei! Jeg og klassen skal på klassetur for å knytte bånd og bli bedre kjent. Jeg har dessverre ikke nok penger til dette så lurte på om det var mulig å få et forskudd på lønn?
Stor tjeneste (utsette en avtale)	Eh, jeg har forsovet meg, er nok ikke klar til 10 kan vi møtes 11 istedet?	Hei, jeg har forsovet meg, kan vi møtes ved museet litt senere?	Hei, jeg beklager veldig men rekker ikke oppsatt tidspunkt for presentasjon, er det noen mulighet for å utsette?	Hei, beklager veldig men jeg har forsovet meg så jeg kommer for sent til møtet. Er det mulig å ta en annen gang?
Liten tjeneste (levere noe tilbake)	Har du genseren min? kunne du evt tatt den m imrg?	hellu, har du laderen min?	Hei jeg lurte på om du hadde boka mi og om jeg kunne fått den igjen?	Hei, jeg lurte på om du hadde laderen min?
Liten tjeneste (sende en nettlente)	kunne du sendt linken	kan du sende oppskriften til den midsagen	Hei, jeg lurte på om jeg kunne få internettlenken som er relevant til neste vurdering?	Hei, jeg har ikke internettlenken om brannsikkerhet, kunne du sendt denne til meg?

Informant 18 (Gutt, 17)				
	Bestevenn	Forelder	Lærer	Arbeidsgiver
Stor tjeneste (låne penger)	Kunne jeg ha lånt litt penger til en klasse tur? Betaler tilbake så fort jeg får lønning.	Kunne jeg ha lånt noe penger? Skal på klasse tur	Hei. Jeg mangler litt til de 500kr, men regner med at jeg får det jeg trenger til vi skal dra.	Hei. Jeg skal på klasse tur og det koster 500 kr og jeg mangler litt. Hadde det vært mulig å fått det jeg mangler på forhånd?
Stor tjeneste (utsette en avtale)	Jeg forsov meg. Kommer litt sent.	Jeg forsov meg. Så kommer litt sent	Jeg forsov meg. Så rekker ikke å komme til da jeg har presentasjonen, men kan ta den engang det passer for deg.	Hei. Jeg forsov meg i dag. Kunne vi ha utsatt medarbeidersamtalen?
Liten tjeneste (levere noe tilbake)	Kunne jeg ha fått genseren min tilbake?	Kan jeg få tilbake laderen min?	Hei. Kunne jeg ha fått tilbake boken du lånte av meg?	Hei. Jeg trenger den laderen du lånte. Kunne jeg fått den tilbake?
Liten tjeneste (sende en nettlente)	Kan du sende lenken til konsertbillettene?	Kan du sende lenken oppskriften?	Hei. Jeg trenger den internettlenka til vurderingen vi skal ha. Kunne du sendt den?	Hei. Kunne du ha sendt meg lenken om brannsikkerheten?

Informant 19 (Jente, 18)				
	Bestevenn	Forelder	Lærer	Arbeidsgiver
Stor tjeneste (låne penger)	kunne du vippsa meg 500 kr også betaler jeg tilbake neste fredag? er blakk	Kunne jeg lånt 500 kr av deg til klassetur? Betaler tilbake så fort jeg får lønn. Elsker deg mamma	Hei, jeg lurte på om det var mulig å låne 500 kr til den klasseturen? Jeg har ikke nok penger og det er jo litt kjipt å være den eneste uten	Hei, jeg lurte på om det var mulig å låne 500 kr til noe skole greier, så betaler jeg tilbake når jeg får lønn?
Stor tjeneste (utsette en avtale)	ehh, jeg forsov meg så jeg blir litt sen, kanskje sånn 10-15 min, sorry skal sjappe meg	ei mamma jeg forsov meg upsie, jeg tar maks 20 min unnskyld	Hei, jeg rekker ikke tiden for presentasjonen min så tror du vi kunne utsatt/ flyttet tiden?:)	Hei, jeg er litt forsinket så jeg kommer litt senere til møtet, håper det går fint.
Liten tjeneste (levere noe tilbake)	kan jeg få tilbake genseren min, du har hatt den i sånn 2 mnd nå	Hei mamma, kunne jeg fått tilbake laderen min snart? I need it	Hei (navnet til læreren), har du fått lest ferdig boka? Kunne jeg fått den tilbake denne uka?	Hei, jeg lånte deg laderen min på mandag og lurte på om jeg kunne fått den tilbake snart?
Liten tjeneste (sende en nettlente)	kunne jeg fått linken til konserten? skal kjøpe billett men finner ikke siden	Kunne du sendt meg linken til pastaen du lagde i går? Pliis mamma	Hei, jeg lurt på om du kunne sende meg den linken du snakka om i timen? Til vurderinga liksom:)	Hei (navnet til sjefen), kunne du sendt meg den linken om brannsikkerhet? Takk:)

Informant 20 (Gutt, 18)				
	Bestevenn	Forelder	Lærer	Arbeidsgiver
Stor tjeneste (låne penger)	Yo bro, kunne jeg lånt 500? Payer deg om ett par dager	Hei, jeg og gutta tenker å dra ut og spise og se kino, men har ikke så mye penger nå. Kunne jeg lånt 500kr?	Hei, vi har lyst til å dra ut og spise også dra på kino etter, men har litt lite penger akkurat nå, hadde det vært mulig å lånt 500? Betaler tilbake om to dager.	Hei, jeg er på klassetur og vennegjengen min har lyst til å dra ut og spise også dra på kino, men har litt lite penger akkurat nå. Hadde det vært mulig å lånt 500kr?
Stor tjeneste (utsette en avtale)	Halla, har klart å forsovet meg as. Funker det å møtes en annen gang? beklager.	Hei, jeg beklager men klarte å forsove meg på overnattingen dessverre. Tror jeg derfor ikke rekker museum idag, kan vi feks ta det im?	Hei, jeg har dessverre klart å forsove meg idag. Går det fint om jeg holder presentasjonen en annen dag istedenfor?	Hei, har klart å forsove meg så rekker ikke samtalen idag. Kan vi ta den neste gang jeg jobber istedenfor?
Liten tjeneste (levere noe tilbake)	Yo, kunne jeg fått tilbake den genseren du lånte for litt siden?	Heyhey, kunne jeg fått tilbake laderen fra istad?	Hei, kunne jeg fått tilbake den boken du lånte om du er ferdig med den?	Hei, husker du at jeg lånte deg laderen min ett par dager siden? Hadde det vært mulig å fått den tilbake?
Liten tjeneste (sende en nettlénke)	Kan du sende linken til de billettene?	Hei, kunne du sendt linken til den matretten som vi spiste nylig?	Hei, anngående neste vurdering så er det en link til en nyttig nettside som vi brukte foreige time. Kunne du sendt denne til meg?	Hei, du vet den linken om brannsikkerhet. Kunne du sendt meg den? Takk

Informant 21 (Jente, 17)				
	Bestevenn	Forelder	Lærer	Arbeidsgiver
Stor tjeneste (låne penger)	Kunne jeg lånt 500kr? Er på klassetur og trenger penger til middag og kino..	Jeg trenger 500kr, vi skal på middag og kino sammen hele klassen. Kan jeg låne 500kr nå?	Hei. På denne klasseturen jeg er på, så trenger jeg 500kr til middag og kino som vi felles skal dra på alle sammen. Jeg har ikke nok penger, har du en mulig løsning?	Hei! Jeg er på klassetur, og vi skal spise middag og dra på kino. Jeg trenger 500kr men har ikke nok, er det mulig å få utbetalt litt av lønnen nå?
Stor tjeneste (utsette en avtale)	Hei! Unnskyld, jeg forsovet meg og rekker ikke å møte deg da vi avtalte. Tror du det funker å møtes litt senere i dag eller en annen gang?	Jeg våkna mye senere enn planlagt, så jeg rekker ikke å møte opp da vi avtalte på museet. Unnskyld! Tror du vi kan utsette det?	Hei! Jeg har forsovet meg i dag, og ser at jeg ikke rekker å møte opp tidsnok til presentasjonen. Er det mulig å utsette tidspunktet for presentasjonen? Forstår om det ikke funker.	Hei! Beklager, jeg har forsovet meg og rekker ikke medarbeidersamtalen. Jeg har full forståelse for at den kan være vanskelig å utsette, men tror du det er en mulighet for å få hatt den senere? Beklager igjen.
Liten tjeneste (levere noe tilbake)	Hallo, kunne du tatt med genseren min neste gang vi møtes?	Kunne jeg fått tilbake laderen du lånte av meg?	Hei! Den boken jeg lånte deg, om du ferdig med den, kunne jeg fått den tilbake så snart som mulig?	Hei! Den laderen du har lånt av meg, er det mulig å få den tilbake så snart som mulig?
Liten tjeneste (sende en nettlénke)	Du jeg skal kjøpe konsertbilletter nå. Hadde du den lenka? Isåfall kan du sende den?	Kan du sende den lenka med middagsoppskriften fra forrige uke?	Hei! For neste vurderingssituasjon trenger jeg en internettlenke. Jeg har forstått at du har denne lenka, så jeg lurar på om jeg kunne fått denne lenka?	Hei! Jeg trenger en internettlenke om brannsikkerhet, og jeg tror du har den? Kunne du isåfall sendt med den lenka?

Informant 22 (Jente, 17)				
	Bestevenn	Forelder	Lærer	Arbeidsgiver
Stor tjeneste (låne penger)	Jeg har ikke nok penger til å betale for middagen og kinoen mangler 500kr.. kunne jeg kanskje lånt av deg også vipser jeg så fort jeg har muligheten?	Hei! Vi skal på kino og middag med klassen på klassetur.. jeg har ikke nok penger akkurat nå til å betale. Kunne jeg lånt 500kr av deg tror du? Også skal du selvfølgelig få det tilbake av meg	Hei! Du vet middagen og kinoen vi tenker å dra på. Jeg har dessverre ikke nok penger akkurat nå til å betale for det.. Er det mulig å kanskje kunne få lånt 500kr av deg? du får det selvfølgelig tilbake så fort jeg har muligheten!	Hei! Beklager å måtte spørre, men vi skal på kino og middag med klassen, og jeg har ikke nok penger på kortet. Kunne jeg lånt 500kr av deg? Du får det selvfølgelig tilbake når jeg har mulighet! Hilsen ..
Stor tjeneste (utsette en avtale)	sorryyy jeg forsov meg, kan vi ta det litt senere?	Hei og beklager så masse men jeg har klart å forsove meg.. kunne vi møttes litt senere tror du..?	Hei! Jeg har dessverre forsovet meg og rekker ikke å komme til når jeg egentlig skulle presentert. Jeg rekker å komme litt senere om det er mulig å utsette tidspunktet litt?	Hei! Jeg beklager veldig men jeg har klart å forsove meg, er det mulig å få utsatt medarbeidersamtalen? Igjen beklager. Hilsen ...
Liten tjeneste (levere noe tilbake)	kunne jeg fått tilbake genseren min snart tror du?	Kan jeg få tilbake laderen min snart? :)	Hei! Kunne jeg kanskje fått tilbake den boka jeg lånte bort her om dagen?	Hei! Er det mulig å få tilbake den laderen du lånte av meg?
Liten tjeneste (sende en nettlénke)	ayo kan du sende den internettlenka for å få kjøpt de konsertbillettene ?	Kan du sende lenka til den middagsoppskrifta?	Hei! Kunne du kanskje sendt meg den internettlenka til den neste vurderingen?	Hei! Tenkte bare å høre om du kanskje kunne sendt meg den internettlenka om brannsikkerhet på jobb. Hilsen ...

Informant 23 (Jente, 18)				
	Bestevenn	Forelder	Lærer	Arbeidsgiver
Stor tjeneste (låne penger)	du vil vel ikke legge ut for middag og kino...? er fattig atm, du får tilbake med en gang jeg får lønn	kan jeg låne litt penger til klassetur? vi skal visst på kino og middag og jeg har ikke nok til det...	Hei NAVN, Jeg har dessverre ikke penger til middag og kino... Er det mulig å droppe den kvelden?	Hei NAVN! Håper alt er bra. Klassen min skal på tur i morgen og det har blitt bestemt at vi skal ut og spise og på kino. Jeg har ikke penger til det, med tanke på at jeg ikke har fått lønning enda. Kunne det vært en mulighet å få utbetalt den litt tidligere bare denne måneden? Skjøner om det blir vanskelig. Ha en fin dag videre! Mvh, *navn*
Stor tjeneste (utsette en avtale)	fyf NAVN alarmer min ringte ikke kan vi heller ta det i morra, du kan komme hit istedet hvis du vil	mammaaa, jeg forsov meg, kan vi ta museet et par timee senere??	Hei NAVN, jeg rekker ikke å komme til tidspunktet vi har avtalt for idag...kunne vi tatt det neste time? Beklager!	Hei NAVN! Jeg får ikke komme til tidspunktet vi har avtalt, kunne vi tatt det en time senere? Beklager for det! Mvh, *navn*
Liten tjeneste (levere noe tilbake)	tar du med genseren min på skolen i morra?	kan jeg få laderen min	Hei NAVN! Hva syns du om boka du fikk låne? Har noen andre som gjerne vil lese den også! Kunne jeg fått den på skolen i morgen? Takk:)	Hei NAVN! Har du fortsatt laderen du lånte av meg på jobb sist? Var usikker på om jeg fikk den tilbake eller ikke:) Ha en fin dag videre! Mvh, *navn*
Liten tjeneste (sende en nettlénke)	kan du sende meg lenka til konsertbillettene	kan du sende meg lenken til den oppskriften du viste meg igår?	Hei NAVN Kunne jeg fått den lenken vi skulle bruke til innleveringen?	Hei NAVN! Kunne du sendt meg lenken om brannsikkerhet vi gikk gjennom på møtet? Takk på forhånd:) Mvh, *navn*

Informant 24 (Jente, 18)				
	Bestevenn	Forelder	Lærer	Arbeidsgiver
Stor tjeneste (låne penger)	Kunne lånt 500kr? Er blakk og en del av oss skal på middag og kino, men har ikke råd. Betaler tilbake!	Hei. Kunne fått 500kr? En del av oss i klassen skal på middag og kino, men har ikke råd..	Hei. Hadde det vært mulig å låne 500kr? Noen av oss i klassen skal på middag og kino, men har ikke nok på kortet..	Hei. Hadde det vært mulig å låne 500kr? Skal betale tilbake!
Stor tjeneste (utsette en avtale)	Kan ta det litt seinere?	Forsov meg, kommer så fort jeg kan!	Hei. Forsov meg litt, men kommer så fort som mulig!	Hei. Beklager at er litt sen. Kommer så fort som mulig
Liten tjeneste (levere noe tilbake)	Kunne du levert tilbake gensenen snart?	Kunne fått tilbake laderen nå?	Hei. Hadde det vært mulig å få tilbake boka snart?	Hei. Hadde det vært mulig å få tilbake laderen min?
Liten tjeneste (sende en nettlénke)	Hei. Kunne du sendt lenka til å kjøpe konsertbilletene?	Kunne du sendt lenka til oppskriften?	Hei. Kunne du sendt lenken til neste vurdering?	Hei. Kunne du sendt lenka om brannsikkerhet?

Informant 25 (Jente, 17)				
	Bestevenn	Forelder	Lærer	Arbeidsgiver
Stor tjeneste (låne penger)	kan jeg låne 500kr? har ikke nok på kortet akkurat nå haha, du får det tilbake når jeg får lønn	Kan du vippse 500kr? Er til middag og kino med klassen	Hei du, det var jo noen som foreslo å dra på middag og kino hele gjengen, men jeg mangler 500kr.. Er det mulig å låne disse av deg? Du får det tilbake så fort som mulig	Hei. Jeg er ute med klassen min, og det har blitt foreslått å dra ut på middag og kino. Jeg har dessverre ikke nok penger på kortet akkurat nå, og lurert derfor på om jeg kunne fått lånt 500kr. Jeg forstår hvis dette ikke er umulig. Med vennlig hilsen, ...
Stor tjeneste (utsette en avtale)	heii, jeg forsov meg så rekker ikke møte opp til det tidspunktet vi avtalte! skal kjappe meg!!	jeg forsov meg så rekker nok ikke å møte deg på museumet akkurat nå, kan jeg møte deg der senere istedetfor	Hei, jeg rekker ikke å møte opp til presentasjonen idag. Er det mulig å utsette den?	Hei! Jeg rekker dessverre ikke møtet, på grunn av jeg har forsovet meg. Er det mulig å utsette møtet til et senere tidspunkt eller dato? Hilsen ...
Liten tjeneste (levere noe tilbake)	heii kan jeg få tilbake gensenen du lånte for litt sida?	kan jeg få tilbake laderen min, trenger den	Hei, er du ferdig med boka du lånte? Skulle gjerne hatt den tilbake	Hei! Jeg sender melding angående mobilladeren jeg lånte til deg. Jeg lurte på om du kunne levert den tilbake snarest. Takk på forhånd.
Liten tjeneste (sende en nettlénke)	kan du sende linken til konsertbilletene?	kan du sende link til den ene middagsoppskriften du har?	Hei kan jeg få linken som er relevant for neste vurdering?	Hei! Jeg hadde planer om å lese meg opp på brannsikkerhet, men finner ikke linken. Kan du sende denne til meg, når du har tid? Takk på forhånd.

Informant 26 (Jente, 18)				
	Bestevenn	Forelder	Lærer	Arbeidsgiver
Stor tjeneste (låne penger)	Kunne jeg lånt 500kr? Gir tilbake så fort jeg har mulighet	Kunne jeg lånt 500kr til å dra på middag og kino?	Hei, får ikke vært med på turen, fordi jeg desverre ikke har råd.	Hei, jeg har veldig lyst å bli med en noen mennesker på middag og kino, men har desverre ikke råd til dette. Trenger å låne 500kr for å få råd til å være med gjengen på det jeg ble invitert på.
Stor tjeneste (utsette en avtale)	Sov gjennom alle alarmene mine, så har klart å forsove meg. Kommer ikke til å rekke skituren, så vi må utsette det.	Rekker ikke møte deg på museet til den tiden. Kunne jeg møtt deg der litt senere?	Hei, jeg rekker ikke å komme til tidspunktet heg er satt opp til å ha presentasjonen. Kunne jeg fått en utsettelse?	Hei, jeg klarte desverre å sove gjennom alle alarmene mine og har klart å forsove meg. Klarer derfor ikke å fেকে møtet, så lurte på om vi kunne få utsatt det.
Liten tjeneste (levere noe tilbake)	Kunne jeg fått tilbake den gensen du lånte av meg? Ikke noe hastverk, men vil ha den tilbake	Kunne jeg fått tilbake mobilkadereb du lånte? Trenger den akkurat nå	Hei, keg lurte på om jeg kunne fått tilbake boka du lånte av meg? Ikke noe hastverk, men ønsker å få den tilbake	Hei, jeg lurte på om jeg kunne fått tilbake den mobilladeren jeg lånte deg? Det haster ikke, men vil gjerne ha den tilbake snart.
Liten tjeneste (sende en nettlénke)	Kunne du sendt meg den lenka hvor man kjøper konsertbilletter?	Fikk lyst å lage den middagsretten. Kunne du sendt meg oppskriften?	Hei, jeg lurte på om du kunne få den internettlenka, fordi den er relevant til neste vurderingssituasjon.	Hei, jeg trenger den internettlenka om brannsikkerhet på jobb, og jeg lurte på om du kunne sende den til meg.

Informant 27 (Gutt, 18)				
	Bestevenn	Forelder	Lærer	Arbeidsgiver
Stor tjeneste (låne penger)	Skjer IKKEEEEEEE.	Mamma, kan du pliiis gi meg 500kr, jeg betaler deg tilbake.	Nah, jeg hadde ikke spurt om noe sånt.	Kan jeg få forskudd betalt lønn på 500?
Stor tjeneste (utsette en avtale)	Yo, (mottaker) r du der? Man jeg forsov meg men kommer snart.	Assalmualaikum, beklager jeg forsov meg...	Hei sann, jeg har blitt truffet med feber. Sender legeerklæring snart. Beklager så mye.	Hei, jeg skal være helt ærlig med deg og si at jeg forsov meg. Beklager...
Liten tjeneste (levere noe tilbake)	Yo, kan du passe gensen tilbake imorgen?	Assalmualikum, har du laderen min fortsatt? Jeg trenger den, har lav batteri prosent.	Hei, kunne jeg fått den boken min tilbake.	Hei sann, jeg har lav batteri på telefonen min. Kunne di gi meg laderen min tilbake?
Liten tjeneste (sende en nettlénke)	Yo, kunne du gi meg den lenka?	Assalmualaikum, kunne du gi meg den matoppskrift igjen?	Hei, kunne jeg fått internettlenka?	Hei, kan jeg få den internettlenka angående barnesikkerhet?

Informant 28 (Jente, 17)				
	Bestevenn	Forelder	Lærer	Arbeidsgiver
Stor tjeneste (låne penger)	Hei, kunne jeg lånt 500kr av deg? Lover å betale tilbake.	Hei, kunne jeg fått penger til den kasseturen jeg skal på? Jeg trenger å få låne 500kr.	Hei, jeg har dessverre ikke råd til å kunne være med på kasseturen. Hvordan skal jeg løse det?	Hei, jeg lurer på om det er mulighet for å få utbetalt lønn for denne måneden litt tidligere. Jeg har noen utgifter som jeg må få dekket litt fort.
Stor tjeneste (utsette en avtale)	Hei, jeg har klart å forsove meg. Og ser at jeg ikke rekker å møte til skituren på avtalt tidspunkt. Kan vi utsette tidspunktet?	Hei, ble litt sent i går kveld og jeg ser at jeg ikke rekker å komme til avtalt tidspunkt på museet. Jeg kommer så fort jeg kan.	Hei, jeg har klart å forsove meg og må utsette presentasjonen min. Er det mulig å få hatt den senere i dag?	Hei, har oppstått litt mye nå på morgningen. Er det muligheter for å få utsatt medarbeidersamtalen til et annet tidspunkt litt senere på dagen?
Liten tjeneste (levere noe tilbake)	Hei, jeg lurte på om jeg kunne få tilbake den genseren du har lånt av meg?	Hei, kunne jeg fått tilbake mobilbladeren min som du lånte i sta.	Hei, kunne jeg fått tilbake den boka du lånte av meg?	Hei, er det mulig å få tilbake den mobilbladeren du har lånt av meg?
Liten tjeneste (sende en nettlente)	Hey, er det mulighet for å få den lenka til konsertbillettene.	Hei, tenkte å starte på middagen. Kunne jeg fått lenka til oppskriften?	Hei, jeg lurte på om det er mulighet for å få internettlenka for neste vurdering. Har tenkt til å begynne å forberede meg og da trenger jeg den.	Hei, angående informasjonen om brannsikkerhet. Kunne jeg ha fått den internett lenka slik at jeg kan få lest meg litt opp på det?

Informant 29 (Jente 18)				
	Bestevenn	Forelder	Lærer	Arbeidsgiver
Stor tjeneste (låne penger)	Kunne jeg vært så snill å lånt 500kr av deg? Betaler tilbake altså!	Hei igjen! Jeg er bedt på middag og kino med gjengen og har ikke nok penger... kunne jeg være så snill å låne 500kr til det?	Hei! Jeg ble bedt på middag og kino, det høres veldig koselig ut men jeg har ikke råd.. kunne jeg vært så snill å låne 500kr? Jeg betaler tilbake med en gang jeg har fått penger!	Hei! Jeg ble bedt med på middag og kino med de andre i klassen og lurte derfor på om jeg kunne vært så snill å få lånt 500kr? Betaler deg tilbake!
Stor tjeneste (utsette en avtale)	Eh jeg forsov meg så rekker ikke å møte deg enda, kan vi dra litt senere?	Hei! Unnskyld men jeg klarte å forsove meg og rakk ikke bussen.. men jeg tar den neste som kommer!	Hei (navn)! Jeg forsov meg og rekker ikke å komme til tidspunktet jeg skal ha presentasjonen, er det en mulighet for å få en utsettelse eller bytte med en annen elev? Håper det går fint	Hei! Jeg har klart å forsovet meg i dag så jeg rekker dessverre ikke møte i dag, hadde det vært mulig å utsette det til en annen dag/annet tidspunkt? Beklager så mye!
Liten tjeneste (levere noe tilbake)	Kunne du vært så snill å ta med genseren min på skolen i morgen? Hehe	Hei! Kan jeg ta tilbake laderen min eller trenger du den?	Hallo! Kunne jeg være så snill å få tilbake den boken du lånte av meg? Mvh (navn)	Hei du! Kunne jeg være så snill å få tilbake laderen du lånte? Eller trenger du den?
Liten tjeneste (sende en nettlente)	Yo, kunne du sendt meg linken til billetter for konserten?	Mårn, jeg vil lage den middagen som du har en link til i dag, kunne du sendt meg den?	Hei! Jeg lurte på om du hadde hatt mulighet til å sende meg internettlenka som vi trenger til vurderingen neste uke?	Hei du! Hadde det vært en mulighet for deg å sende meg internettlenka om brannsikkerhet? Mvh ....

Informant 30 (Gutt, 17)				
	Bestevenn	Forelder	Lærer	Arbeidsgiver
Stor tjeneste (låne penger)	Kan jeg låne 500 av deg så jeg får blitt med? Får lønning om et par dager så for tilbake da:)	Kan jeg få 500 kr til kino og middag i dag? Er ute med en gjeng fra klassen:)	spør ikke lærer om penger as...	Hei, god kveld! Jeg lurte på det er mulig å få lønn noen dager på forskudd? Hilsen ...
Stor tjeneste (utsette en avtale)	jeg forsov meg as bro, la oss stikke senere	Sorry as, men jeg forsov meg, så jeg rekker ikke museum. Kos dere	Hei, jeg klarte å forsove meg, jeg kommer så fort jeg kan for å rekke å presentert. Så hvis du setter meh opp mot slutten av timen så skal jeg prøve å rekke deh	Hei! Beklager men jeg har klart å forsove meg. Så jeg rekker ikke komme. Så hvis du kan utsette det hadde det vært veldig fint, jeg kan når som helst så bare sett opp en tid.
Liten tjeneste (levere noe tilbake)	ey bro jeg trenger gensen min as, fikser du meg den elr trenger ikke være i dag, men asap	hvor er laderen? må ha den tilbake!	Kunne jeg fått tilbake boken jeg lånte deg?	Hei, kan jeg komme innom å hente laderen min i dag?
Liten tjeneste (sende en nettlénke)	Sender du meg lenken til billettene elr bro?	Sender du meg lenken til middagen?	Hei! Kan du sende meg lenken til prøven vi skal ha snart? Takk:)	Hei! Kunne jeg fått en lenke til brannsikkerheten her på jobben, så jeg kan lese meg opp litt?

Informant 31 (ukjent, 18)				
	Bestevenn	Forelder	Lærer	Arbeidsgiver
Stor tjeneste (låne penger)	Kan du vippse 500? Så spanderer jeg starbucks eller noe	Hei mamma/pappa. Kan du plis vippse 500kr så jeg kan henge med resten av klassen etter vi er ferdige med turen?	Hei lærer. Det har visst oppstått et problem når det gjelder planene klassen hadde for ettermiddagen... Jeg har ikke råd til å betale de 500kr jeg skylder siden jeg fikk trekk i lønna... Hva gjør jeg nå?	Hei sjef. Jeg mener ikke å avbryte hva enn du holder på med, men jeg lurte på om det hadde vært mulig å få lønnen min tidligere utbetalt enn vanlig denne måneden. Jeg trenger 500kr til et personlig formål og ser ingen annen måte å få til dette på...
Stor tjeneste (utsette en avtale)	Hei! Jeg greide søren meg å forsove meg i dag, så jeg rekker ikke å komme fram til tiden vi planla... Funker det for deg at vi flytter turen til en dag seinere?	Hei mamma/pappa. Jeg rekker nok ikke å møte deg på museet etterpå, siden jeg greide å forsove meg. Tror du vi kan dra seinere istedenfor?	Hei lærer. Jeg vet at jeg egentlig skulle hatt en presentasjon i dag, men jeg greide å forsove meg og kommer ikke fram i tide. Er det mulig å endre tidspunkt?	Hei sjef. Jeg rekker desverre ikke avtalen vår i dag, siden jeg greide å forsove meg og ikke rekker å komme meg til kontoret i tide. Hadde det vært mulig å endre på avtalen vår og ha medarbeidersamtalen på et senere tidspunkt istedenfor?
Liten tjeneste (levere noe tilbake)	Kan jeg få tilbake gensen min snart eller?	Hei mamma/pappa. Jeg trenger laderen min nå, så kan jeg få den tilbake?	Hei lærer. Det har seg desverre slik at jeg trenger boken jeg lånte deg igjen, og jeg lurte på om du kunne levere den tilbake så snart som mulig.	Hei sjef. Jeg lånte deg som du vet en mobillader for ikke så lenge siden, og nå virker det som at jeg trenger å få den tilbake. Er det greit at jeg kommer å henter den om ikke så lenge?
Liten tjeneste (sende en nettlénke)	Kan du sende lenka til konsertbillettene? Får ikke kjøpt uten	Hei mamma/pappa. Kan du sende meg lenken til middagsoppskriften slik at jeg kan lage middag?	Hei lærer. Jeg driver å jobber med vurderingen vi skal ha om ikke så lenge og fant ut at jeg trenger en nettlénke du har tilgang til. Tror du det hadde vært mulig at du kunne delt denne med meg?	Hei sjef. Jeg holder på med å undersøke brannsikkerheten på kontoret, og av den grunn trenger jeg en nettlénke du har tilgang til. Hvis det ikke er for mye å be om så hadde jeg satt pris på å få bruke den...

Informant 32 (Gutt, 18)				
	Bestevenn	Forelder	Lærer	Arbeidsgiver
Stor tjeneste (låne penger)	Klassen skal på kino i morgen og jeg har ikke råd nå. Kan jeg låne 500kr av deg og betale tilbake ved neste lønning?	Klassen skal på kinotur i morgen og jeg har ikke fått lønning enda. Kan jeg låne 500kr?	Hei Hadde det vært mulig å låne pengene av deg og betale tilbake etter neste lønning?	Hei Klassen skal på kinotur i morgen og det koster 500kr. Hadde det vært mulig å få den delen av lønna allerede?
Stor tjeneste (utsette en avtale)	Alarmen gikk ikke fordi telefonen er mongo så jeg rekker ikke 17:00. Går det fint 18:00?	Sorry jeg forsov meg så rekker ikke starten. Bare start uten meg, jeg skal prøve å rekke det	Hei Jeg rekker ikke å møte opp 10:15, er det mulig å bytte tidspunkt med noen?	Hei Det ble litt travelt på morgenen, er det mulig å utsette møte til samme tid i morgen?
Liten tjeneste (levere noe tilbake)	Har du fortsatt den svarte genseren? Jeg kan komme innom nå og hente den hvis det passer.	Kan du legge laderen i trappa hvis du ikke trenger den mer?	Hei Hvis du har lest ferdig boka, kunne du tatt den med på skolen i morgen?	Hei Har du fortsatt laderen? Kunne du tatt den med på i morgen, hvis du ikke trenger den?
Liten tjeneste (sende en nettlénke)	Kan du sende linken til konsertbillettene?	Kan du sende linken med oppskriften til burgere?	Hei Har du linken vi så på i timen med i formasjon om andre verdenskrig?	Hei Har du linken om brannsikkerhet?

Informant 33 (Gutt, 18)				
	Bestevenn	Forelder	Lærer	Arbeidsgiver
Stor tjeneste (låne penger)	Heiiii det er meg Jeg skammer meg for at jeg spør, men kunne jeg lånt litt penger av deg? Er veldig fattig nå og vi skal ut og spise Hvis ikke går det helt fint altså	Hei mamma Vi tenkte vi skulle ut en tur og spise litt før vi deo på kino, og jeg lurte bare på om jeg kunne lånt 500 kr av deg?	Hei (navn)! Jeg beklager forstyrrelsen og den plutselige forespørselen, men jeg og (de som evt. skal ut) planlegger å dra ut og spise og se på kino. Dessverre har ikke jeg med meg nok penger, og lurte bare på om det var mulig å låne litt av deg? Selvsagt betaler jeg tilbake når vi kommer hjem igjen Mvh, Meg	Heisann (navn) Jeg skal ut en tur med noen venner av meg, vi skal spise middag og på kino. Jeg har dessverre veldig lite penger om dagen, og lurte bare på om det var greit om jeg lånte 500 kr av deg? Beklager den plutselige forespørselen, jeg lover å betale tilbake så fort jeg har mulighet til det Mvh, Meg
Stor tjeneste (utsette en avtale)	Heiiii, jeg fucket opp og har forsovet meg skal være dritkjapp	Hei mamma Jeg er dessverre litt forsinket på vei til museet Jeg skal ta neste buss, men kommer nok ikke til å være der før om 40 minutter, håper det går bra	Hei (navn) Dette er veldig flaut, men jeg har søren meg klart å forsove meg i dag, og rekker dessverre ikke frem til første time Jeg vet jeg skal ha en presentasjon, men jeg er klar til å fremføre den når som helst en annen tid	Hei (navn) Jeg beklager så iherdig mye, men jeg har klart å forsove meg til møtet vårt Jeg hiver meg rundt og kommer så fort jeg kan, blir nok ikke veldig mye senere Beklager igjen.
Liten tjeneste (levere noe tilbake)	Halloooo Lurte bare på om jeg kunne fått tilbake den genseren jeg lånte deg, hvis du ikke trenger den lenger?	Hei mamma Kunne du kommet bort med laderen min, hvis du har fått ladet ferdig?	Hei (navn) Lurte bare på om jeg kunne fått tilbake den boka jeg lånte deg for en stund siden, viser seg at jeg trenger den allikevel Det haster ikke altså	Heisann (navn)! Lurte bare på om jeg kunne få laderen min tilbake hvis du er ferdig med den, har litt lite strøm igjen skjønneru' På forhånd takk
Liten tjeneste (sende en nettlénke)	Halloooo Tenkte jeg skulle tittle litt på de konsertbillettene du viste meg for litt siden, kunne du sendt over linken?	Kunne du sendt over lenken for oppskriften til den tapasen? Den var dritgod!!	Hei (navn)! Lurte bare på om du kunne sende over lenken til den nettsiden vi brukte forrige time? -meg	Hei (navn)! Jeg lurte bare på om du kunne sende over lenken om brannsikkerhet på jobb, for jeg klarer visst ikke finne den selv -meg

Informant 34 (Jente, 18)				
	Bestevenn	Forelder	Lærer	Arbeidsgiver
Stor tjeneste (låne penger)	Hei! Du jeg har ikke nok penger på kortet og trenger d for å gå ut og spise med folk.. kunne du vær så snill å lånt meg de?	Hei, det er flere her som skal ut og spise og på kino. De lurer på om jeg vil bli med, og det vil jeg, men jeg har ikke nok penger på kortet.. kunne du sendt meg litt??	Hei! De andre skal ut og spise og på kino, men jeg har ikke nok penger på kortet til å være med. Jeg vil veldig gjerne bli med, så kunne jeg lånt pengene av deg så betaler jeg tilbake så snart jeg kan?	Hei! Jeg vet dette er litt kort varsel, men jeg er på klassetur og trenger 500kr.. Kunne jeg lånt disse av deg også kan du trekke det fra min neste lønning? Jeg har full forståelse hvis det ikke går, men jeg hadde satt veldig stor pris på det. Hilsen ____
Stor tjeneste (utsette en avtale)	Hei sorry jeg forsov meg litt.. kan vi møtes litt senere?	Hei! Unnskyld men jeg forsov meg og nå rekker jeg ikke komme til museet med en gang, men jeg kan komme litt senere om d er greit	Hei! Angående den presentasjonen jeg har i dag.. Jeg forsov meg litt og nå rekker jeg ikke den, men kunne jeg hatt den senere?	Hei! Jeg beklager så mye, men jeg rekker ikke den samtalen vi skulle ha i dag. Kunne vi tatt det en annen dag?
Liten tjeneste (levere noe tilbake)	Hei husker du den genseren du lånte? Kunne jeg fått den tilbake når du har tid?	Kan jeg få laderen min tilbake??	Hei! Kunne jeg fått tilbake den boka du lånte av meg når du har tid?	Hei! Du vet den mobilladeren du lånte av meg? Jeg trenger den når du får mulighet til å returnere den Mvh ____
Liten tjeneste (sende en nettlénke)	Hei har du den lenka til de konsertbilletene? Kan du sende den??	Har du den linken til oppskriften ? Kan du sende den til meg??	Hei! Jeg har ikke den internettlenka som vi skulle bruke til å øve Kunne du sendt den til meg?	Hei! Jeg har ikke den internettlenka om brannsikkerhet på arbeidsplassen som vi skulle se på. Kunne du sendt den til meg? Mvh ____

Informant 35 (Gutt, 17)				
	Bestevenn	Forelder	Lærer	Arbeidsgiver
Stor tjeneste (låne penger)	Hei NAVN, jeg skal på klassetur men mangler de økonomiske midlene på akkurat denne tiden. Er det mulig å låne 500kr, jeg får betalt neste onsdag og du får penga tilbake med engang	Hei mamma, klassen skulle på tur men jeg har ikke nokk penger. Det blir 500 totalt, hadde det vært mulig å vippse meg?	Hei NAVN angående turen som mange i klassen skal på. Jeg kan ikke bli med desverre. Er det greit om jeg får dra meg til sidelinjen for å ringe mamma for økonomisk støtte haha.	Hei NAVN, det er (navn) her. Jeg lurte på om det hadde vært mulig å forskyve lønnen min/bytte fra månends lønn til annenhver uke. Det hadde vært en mer stabil Lønning tabell for meg på denne måten. Tusen takk på forhånd Mvh...
Stor tjeneste (utsette en avtale)	hei NAVN, glemte å stille alarmen igår kveld. Ser ut som jeg blir et stykke forsinket. Er det mulig å forskyve oppmøtet til 14.00 istedenfor? Sees snart	Jeg klarte å forsovet meg igjen. Jeg blir sein men bare gå inn å begyn å vandre, jeg møter dere på Museet så snart som jeg kan	Hei NAVN, jeg har forsovet meg og kommer ganske seint til timen. Er det mulig å forskyve min muntlig presentasjon. Takk på forhånd	Hei NAVN, jeg klarte å forsovet meg og rekker ikke møtet. Kunne vi ha flyttet den til seinere på dagen. Mvh...
Liten tjeneste (levere noe tilbake)	NAVN, du, den genseren min. Ørret mulig å få den tilbake snart? Fryser ute i bare t-shorter. Neida barre tuller, altså med frysingen. Kan jeg faktisk få genseren tilbake...	Hei pappa, du brukte laderen min forrige uke. Om du kunna bare ha satt den tilbake inne på bordet på rommet mitt etter jobb idag hadde vært veldig fint. Sees etterpå	Hei NAVN. Boka om astrofysikk som jeg lånte til deg. Kunne jeg ha fått den tilbake? Helst så snart som mulig. Jeg håper du likte den.	Hei NAVN, når vi kjøpte til arbeidsplassen forrige uke spurte du om å låne laderen min. Kunne jeg ha fått den tilbake. Mvh...
Liten tjeneste (sende en nettlénke)	Hei NAVN, for babymetal konserten. Jeg trenger linken for billettene. Kunne du ha sendt den over slik at jeg kan kjøpe de?	Hei mamma, du vet den skikkelig gode retten du lagde forrige uke? Den med biff? Kunne du ha sendt oppskriften til meg? Tusen takk på forhånd, jeg er glad i deg	Hei NAVN, angående historie prøven. Du nevnte at du hadde satt ut en ekstern lenke relatert til prøven, men jeg finner den ikke noen steder. Hadde det vært mulig å sende den her? Tusen takk på forhånd.	Hei NAVN, jeg fikk ikke med meg brannsikkerhets linken fra kurset vi hadde. Hørte fra de andre at du hadde denn. Kunne du ha sendt den over når du har tid? Mvh ..

Informant 36 (Gutt, 18)				
	Bestevenn	Forelder	Lærer	Arbeidsgiver
Stor tjeneste (låne penger)	Yo, (venn), kunne du lånt meg 500 kroner til klasseturen neste uke? jeg har ikke noe penger akkurat nå. jeg vipper deg etter at jeg får lønning på slutten av måneden.	Hei pappa, kan jeg låne 500 kroner av deg? jeg har lyst til å reise på klasseturen neste uke, men har ikke nok penger til å være med.	God dag (lærer). Jeg har et lite problem, jeg tror ikke jeg har nok penger for å være med på klasseturen vi skal ha neste uke. familien min sliter litt økonomisk, så, hadde det vært mulig om jeg fikk lånt litt penger av deg for å bli med på klasseturen? MVH Meg	God dag. Jeg har en forespørsel. Hadde det vært greit om jeg fikk låne litt penger, som en del av lønnen min? I andre ord, at jeg fikk utbetalt lønn på 500 kroner før slutten av måneden. Jeg ligger dårlig an økonomisk, og vil ikke gå glipp av en klassetur jeg skal ha neste uke. Hadde dette vært en mulighet? MVH meg.
Stor tjeneste (utsette en avtale)	Du, NAVN jeg tror ikke jeg rekker å bli med på skitur. Jeg klarte å forsove som bare juling, så hvis du allerede er ute i skogen, må du kanskje vente i en time eller noe sånt. Jeg kommer jo til slutt, men pass på at du ikke blir skikkelig kald. Sorry, det var ikke meningen.	Hei pappa. Jeg har gjort en stor tabbe. Jeg klarte å forsove meg hos (Venn), så jeg tror ikke jeg rekker å måte opp på museet i dag. Jeg kommer eventuelt litt senere, men da må jeg pakke alt sammen først. jeg skal prøve å være kjapp, men ja, jeg er lei for det.	God morgen (lærer). jeg klarte voldsomt forsove meg, så jeg rekker ikke å møte opp 9:30 for å ha engelskpresentasjonen min. Jeg kommer rundt 10:20, så gjerne la noen av de andre elevene presentere før meg så jeg ikke gjør det vanskelig for deg.	God dag (arbeidsgiver) Jeg har forsovet meg, så jeg rekker ikke å møte opp til medarbeidersamtalen i dag. Jeg kommer om rundt 40 minutter, så om du fortsatt er ledig, så kan vi snakke da. Er dette en mulighet? MVH meg
Liten tjeneste (levere noe tilbake)	Yo, (venn). Du vet den kule grønne genseren du lånte av meg? kan jeg få den tilbake nå snart? jeg vet at den er skikkelig tøff, men jeg savner den. bare ta den med på skolen imorgen.	Heisann pappa. Du husker den mobilladeren du lånte av meg? jeg skal jo bort denne helgen og trenger å lade mobilen. kunne jeg fått tilbake laderen? jeg stikker kjapt innom på fredag så jeg kan hente den.	God dag (lærer). Hva syns du om boka jeg lånte deg? En annen venn av meg hadde også lyst til å lese den, så hadde det vært mulig om du ga tilbake boka mi? Jeg har jo time deg deg i morgen, så det hadde vært fint om du kunne tatt den med da. (Meg)	God dag. Jeg hadde lyst til å snakke om den mobilladeren jeg lånte deg forrige uke. Jeg vil gjerne ha den tilbake. jeg kommer på jobb i morgen, jeg henter den da. MVH meg
Liten tjeneste (sende en nettlénke)	(venn), kan du sende meg lenka til Tenacious D konserten. Jeg tenker å kjøpe billetter snart, helst før de blir utsolgt.	Hej mamó, chciałbym sobie zagotować rosół dzisiaj. Pamiętasz przepis na rosół?	God dag (Lærer). Jeg øver til kjemiprøven vi skal ha på torsdag, og jeg husker at du viste oss en skikkelig bra nettside som ramset opp alle Syre-Base-konstantene vi kommer til å trenge. Hadde det vært mulig å sende den til meg eller hele klassen?	God dag. Kunne du sendt meg lenka til brannsikkerhetsprotokollen? Jeg vil bare være sikker på alt jeg gjør på jobb. MVH Meg

